

RAPORT
cu privire la rezultatele
alegerilor parlamentare anticipate
din 11 iulie 2021

CUPRINS:

Introducere	3
Capitolul 1. Elaborarea și ajustarea cadrului normativ	4
Capitolul 2. Înregistrarea grupurilor de inițiativă și a candidaților la funcția de deputat în Parlament	9
Capitolul 3. Constituirea circumscripțiilor electorale, secțiilor de votare și organelor electorale ierarhic inferioare	14
3.1. Constituirea secțiilor de votare în țară	14
3.2. Constituirea secțiilor de votare în străinătate	15
3.3. Constituirea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni	19
Capitolul 4. Accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități	24
Capitolul 5. Asigurarea măsurilor de protecție în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor în contextul situației pandemice COVID-19	25
Capitolul 6. Conlucrarea cu autoritățile administrației publice centrale, autoritățile publice locale și unele instituții în vederea asigurării desfășurării în bune condiții a alegerilor	27
Capitolul 7. Instruirea funcționarilor electorali și a altor subiecți implicați în procesul electoral ...	35
Capitolul 8. Informarea și educația electorală a alegătorilor	41
Capitolul 9. Monitorizarea alegerilor	42
Capitolul 10. Reflectarea activității Comisiei și a campaniei electorale în mass-media	43
Capitolul 11. Actualizarea, întocmirea și distribuirea listelor electorale	44
Capitolul 12. Asigurarea informațională a procesului electoral	47
Capitolul 13. Susținerea financiară a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale	56
Capitolul 14. Modelul, textul și tiparul buletinelor de vot pentru alegerile parlamentare anticipate	64
Capitolul 15. Votarea. Numărarea voturilor și totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate	66
Capitolul 16. Contenciosul electoral	75

INTRODUCERE

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 77-IX din 28 aprilie 2021 privind dizolvarea Parlamentului, a fost stabilită data de 11 iulie 2021 pentru desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate.

În scopul punerii în aplicare a Decretului Președintelui Republicii Moldova și în temeiul art. 18 alin. (2), art. 26, art. 79 și art. 83 alin. (3) din Codul electoral nr. 1381/1997, Comisia Electorală Centrală (abreviat – CEC) a aprobat, prin hotărârea nr. 4817 din 5 mai 2021, Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021 (în continuare – Programul calendaristic)¹. Acesta a fost remis spre informare și realizare partidelor politice reprezentate în Parlament, instanțelor judecătorești, consiliilor locale de nivelul al doilea, precum și organelor electorale după constituirea acestora. Nivelul de realizare a acțiunilor din program a fost monitorizat în decursul întregii perioade electorale care a început pe 5 mai 2021.

În această perioadă Comisia Electorală Centrală s-a întrunit în 31 ședințe, dintre care 12 ordinare și 19 extraordinare. În cadrul acestora au fost adoptate 345 hotărâri, dintre care 240 se referă nemijlocit la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate, tematica cărora este prezentată în Figura 1.

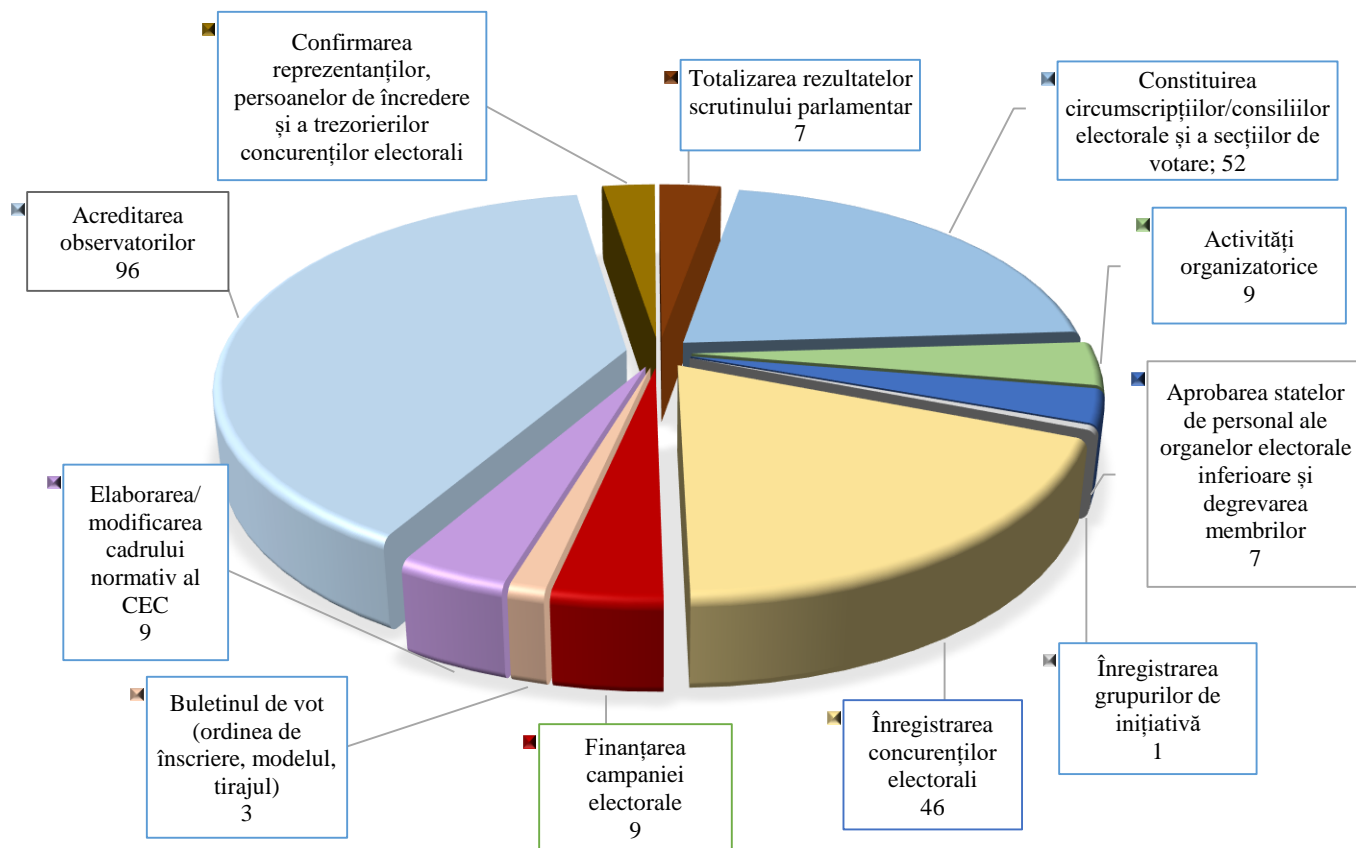

Figura 1. Tematica hotărârilor CEC referitoare la organizarea alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021

La fel ca și scrutinul prezidențial din 1 noiembrie 2020, alegerile parlamentare anticipate din acest an au fost organizate și desfășurate în condițiile pandemiei de COVID-19. În contextul măsurilor generale adoptate de autorități pentru limitarea răspândirii virusului, Comisia Electorală Centrală a asigurat respectarea regulilor de securitate epidemiologică, luând măsuri specifice de protecție a tuturor subiecților implicați în procesul electoral împotriva îmbolnăvirii.

Informații detaliate privind aspectele tehnico-organizatorice și acțiunile întreprinse pentru prevenirea răspândirii COVID-19 în contextul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021 sunt prezentate în Capitolul 5.

¹ https://a.cec.md/ro/cu-privire-la- aprobarea-programului-calendaristic-pentru-realizarea-actiunilor-d-2751_99281.html

CAPITOLUL 1. ELABORAREA ȘI AJUSTAREA CADRULUI NORMATIV

Alegerea Parlamentului Republicii Moldova este garantată de art. 61 din Constituția Republicii Moldova, republicată în anul 2016, iar modul de organizare și desfășurare a alegerilor, inclusiv parlamentare anticipate, este stabilit de Codul electoral nr. 1381/1997, republicat în anul 2017, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul organizării procesului electoral se au în vedere atât actele de referință menționate, cât și prevederile incidente cuprinse în alte acte normative, inclusiv: Codul serviciilor media audiovizuale, Codul penal, Codul contravențional, Codul administrativ, Codul civil, Legea cu privire la Concepția Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri”, Legea privind partidele politice, Legea privind întrunirile, Legea cu privire la libertatea de exprimare, Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte

La 15 august 2019, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.113/2019² prin care s-a modificat și completat Codul electoral al Republicii Moldova, al cărei scop a fost revenirea la sistemul electoral proporțional.

Cele mai importante modificări și completări ale Codului electoral, aduse prin Legea nr.113/2019, aplicabile inclusiv alegerilor parlamentare anticipate, au constat în următoarele:

- s-a instituit o altă modalitate de constituire a secțiilor de votare suplimentare în străinătate, în afară de cele constituite pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova, încercându-se excluderea factorului politic. Conform ultimei modificări, Comisiei i-a fost atribuită decizia în ultimă instanță de constituire a secțiilor de votare respective (art. 31 alin. (3) CE);

- cu privire la finanțarea partidelor și a campaniilor electorale, pentru cetățenii Republicii Moldova s-a introdus posibilitatea de a finanța activitatea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale inclusiv din surse obținute în afara țării, s-au micșorat plafonul general pe țară al mijloacelor financiare și plafoanele donațiilor din partea persoanelor fizice și juridice ce pot fi transferate în contul cu mențiunea „Fond electoral” sau „Destinat grupului de inițiativă” (art.41 CE);

- au fost stabilite o cotă minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe (minim câte 4 candidați la fiecare zece locuri pe listele candidaților pentru alegerile parlamentare și locale - art.46 alin.(3) CE) și reguli de finanțare a partidelor politice din bugetul de stat în funcție de proporția femeilor și a tinerilor care au fost aleși efectiv în cadrul alegerilor parlamentare sau locale³;

- a fost substituit certificatul de integritate prin declarația pe propria răspundere despre inexistența restricțiilor legale/judecătorești de a candida sau ocupa funcții publice și despre inexistența actelor de constatare rămase definitive referitoare la regimul declarării averilor și intereselor personale, la stările de incompatibilitate și la confiscarea averii nejustificate, acte care nu sunt prescrise (art.49 alin. (1) lit. f) CE);

- s-a interzis efectuarea agitației electorale în ziua precedentă alegerilor (art. 52 alin. (10) CE). De menționat că în cadrul scrutinului parlamentar din 2019 interdicția a vizat doar ziua alegerilor;

- pentru furnizorii de servicii media s-a introdus obligativitatea de a organiza și desfășura toate dezbaterile în regim de transmisiune directă și numai în orele de audiență maximă – în intervalul orar 19:00 - 22:00 în zilele lucrătoare și 17:00 - 22:00 în zilele de odihnă (art.70 alin.(3) CE);

- s-a permis exercitarea dreptului de vot în străinătate în baza buletinului de identitate (art.58 alin. (3) lit.c) CE) și pașaportului cetățeanului Republicii Moldova cu termen de valabilitate expirat;⁴

- s-a revenit la alegerea Parlamentului într-o singură circumscripție electorală națională (art. 79 CE);

- s-a stabilit pragul minim de reprezentare de 5% pentru un partid politic sau o altă organizație social-politică, de 7% pentru un bloc electoral și de 2% pentru un candidat independent (art. 94 CE).

Modificarea sistemului electoral aplicabil în cazul alegerilor parlamentare a făcut obiectul unei sesizări⁵ la Curtea Constituțională încă de la înregistrarea în Parlament a proiectului Legii ulterior votate sub nr. 113/2019 care prevedea înlocuirea sistemului electoral mixt cu sistemul electoral proporțional. Sesizarea semnată de un grup de deputați în Parlament a fost depusă la 19 aprilie 2019, Curții Constituționale fiindu-i solicitată interpretarea prevederilor articolelor 38, 60, 61 și 72 din Constituția

² Legea nr. 113 din 15.08.2019 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr. 260 art. 361 din 17.08.2019);

³ Articolul 27 din Legea nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial nr. 42-44, art.119 din 29.02.2008);

⁴ Art. 2 (alin.13) din Legea nr. 273 din 9.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (Monitorul Oficial nr. 9/89 din 09.02.1995)

⁵ Sesizarea nr. 81b din 19 aprilie 2019 <https://www.constcourt.md/ccdoeview.php?l=ro&tip=hotariri&docid=697>

Republicii Moldova și explicarea următoarelor aspecte: „1) Dacă Parlamentul poate modifica sistemul electoral la intervale de timp mai mici decât un mandat deplin al legislativului?” și „2) Dacă este posibilă organizarea de alegeri parlamentare anticipate în baza unui alt sistem electoral decât cel aplicat la alegerile parlamentare ordinare?”.

Cu referire la articolele 61 și 72 din Constituție, Curtea Constituțională a explicat următoarele: „1. Parlamentul poate modifica sistemul electoral în intervale de timp mai mici decât o legislatură completă. Noul sistem nu poate fi implementat în cadrul alegerilor parlamentare anticipate, ci numai în cadrul unor alegeri parlamentare ordinare, cu condiția că modificarea să aibă loc cu cel puțin un an înainte de alegeri [...]”.⁶

Totodată, Curtea a reținut că modificarea frecventă sau târzie a normelor care guvernează procesul electoral poate dezavantaja actorii procesului electoral, existând riscul încălcării dreptului la vot și a dreptului de a fi ales.

La 16 octombrie 2019, Curtea a înregistrat o sesizare⁷ formulată de un alt grup de deputați în Parlament pentru interpretarea prevederilor articolului 72 alin.(3) lit.a) din Constituție, unde se solicita răspuns la întrebarea: „În contextul în care Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 113/2019, potrivit căreia a fost anulat sistemul electoral mixt și a fost revigorat sistemul electoral proporțional, care a intrat în vigoare la 27 august 2019, și, totodată, există Hotărârea Curții Constituționale nr. 11/2019, pe baza cărui sistem electoral urmează a se desfășura alegerile parlamentare anticipate în situația în care acestea vor avea loc?”.

În data de 7 mai 2020, Curtea Constituțională, soluționând sesizarea, a explicat: „[...] 3. Rațiunile articolului 72 alin.(3) din Constituție nu interzic desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate potrivit regulilor altui sistem electoral decât cel aplicat la alegerile parlamentare ordinare, dacă este respectată regula publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a normelor privind sistemul electoral aplicabil cu cel puțin un an înainte de data alegerilor [...]”⁸.

Subiectul deficiențelor cadrului legal electoral abordat de către Curtea Constituțională în procesul examinării cauzei privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din anul 2016 este și astăzi actual. În urma constatării mai multor deficiențe în materie electorală, Curtea în Hotărârea nr.34⁹ a formulat 6 Adrese Parlamentului, în care a subliniat necesitatea ca întreaga legislație electorală referitoare la alegerea Președintelui, Parlamentului, precum și a autorităților administrației publice locale să fie reexaminată, urmând a fi concentrată într-un Cod electoral revizuit, ale cărui dispoziții comune și speciale să asigure, în concordanță cu principiile constituționale, organizarea unor alegeri democratice, corecte și transparente.

În contextul Adreselor Curții către Parlament, legiuitorul, prin Legile nr. 154/2017 și nr. 113/2019, a revizuit Codul electoral, prin care a înlăturat deficiențele constatate de Curte în Adresele cu nr. 2 și nr.3 privind revizuirea mecanismului de votare în străinătate, majorarea numărului maxim de buletine de vot de la 3000 la 5000, precum și introducerea criteriilor suplimentare în vederea calculării numărului și distribuirii geografice a secțiilor de votare peste hotare. Prevederile normelor revizuite cuprinse în Legea nr.113/2019 sunt enumerate mai sus. Suplimentar, menționăm că Parlamentul, prin Legea nr.157/2018¹⁰, a înlăturat deficiența constatată de Curte în Adresa nr. 4 privitor la reglementarea expresă în Codul penal a incriminării coruperii alegătorilor în cadrul alegerilor prezidențiale.

În scopul remedierii deficiențelor și neregulilor constatate de Curte în cele 3 Adrese (nr. 1, nr. 5 și nr. 6) neexaminată de legiuitor, Comisia Electorală Centrală cu suportul PNUD Moldova, ținând cont și de recomandările observatorilor naționali și internaționali, a inițiat un demers legislativ pentru modificarea Codului electoral și a legislației conexe.

Propunerile formulate au fost amplu dezbătute cu societatea civilă, fiind luate în calcul la adoptarea hotărârii CEC nr. 3949/2020 „Cu privire la înaintarea propunerilor de modificare a unor acte legislative”¹¹,

⁶ Hotărârea Curții Constituționale nr.11 din 26 aprilie 2019, Dosarul nr. 81b/2019 (Monitorul Oficial nr. 167-170 art. 81 din 17.05.2019)

⁷ Sesizarea nr. 180b din 16 octombrie 2019 <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=732&l=ro>

⁸ Hotărârea Curții Constituționale nr.11 din 7 mai 2020, Dosarul nr. 180b/2019 (Monitorul Oficial nr. 126-130, art. 68 din 29.05.2020)

⁹ Hotărârea nr. 34 din 13 decembrie 2016 „Privind confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova” <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=602&l=ro?tip=hotariri&docid=602&l=ro>

¹⁰ Legea nr. 157 din 26.07.2018 pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova (Monitorul Oficial nr. 347-357, ar. 586 din 14.10.2018)

¹¹ Hotărârea nr. 3949/2020 „Cu privire la înaintarea propunerilor de modificare a unor acte legislative” https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-inaintarea-propunerilor-de-modificare-a-unor-acte-2751_96443.html

care fără întârziere a fost înaintată Parlamentului Republicii Moldova împreună cu toate recomandările venite de la societatea civilă¹².

Proiectul de lege înaintat conținea propuneri de modificare atât a normelor Codului electoral, cât și ale legislației conexe, precum Codul contravențional și Codul serviciilor media audiovizuale, ce derivă din Hotărârea Curții Constituționale nr. 34/2016 (Adresele nr.1, nr. 5 și nr. 6), de asemenea recomandări formulate de observatori și de societatea civilă.

Astfel:

- în intenția de a evita blocajul legislativ în materia contenciosului electoral, s-au propus modificări și pe acest segment prin acordarea „votului de încredere” organelor electorale de a examina și rezolva contestațiile între concurenții electorali și de a aplica sancțiuni, inclusiv la nivel ierarhic superior, de a decide excluderea din cursă a concurenților, ceea ce s-ar încadra juridic în procedura administrativă și cea de contencios administrativ stabilite de Codul administrativ. Menționăm că în prezent contestațiile privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali, cu excepția celor care au ca obiect finanțarea campaniei electorale, se depun direct în instanța de judecată (art. 71 alin. (6) și art. 72 alin. (1) din CE);

- o serie de modificări au fost propuse în materie de răspundere juridică atât a concurenților electorali, cât și a altor subiecți electorali, spre exemplu: observatori, membrii organelor electorale, reprezentanți ai mijloacelor de informare în masă;

- altele vizau stabilirea sancțiunilor pentru implicarea reprezentanților cultelor religioase în campania electorală, transportul organizat al alegătorilor la secțiile de votare (dacă se face cu scopul de a-i determina pe alegători să voteze un anumit concurent electoral), implicarea organizațiilor necomerciale, de binefacere și sindicale în campania electorală, reflectarea incorectă a campaniei de către instituțiile media;

- s-a propus introducerea în Codul electoral a interdicției de a utiliza în campania electorală și în cadrul acțiunilor de agitație electorală a discursului bazat pe ură și/sau instigator la discriminare, iar în Codul contravențional a sancțiunilor pentru asemenea acțiuni.

Până la etapa actuală, Parlamentul Republicii Moldova a lăsat fără o soluție legislativă propunerile încorporate în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3949/2020, adoptată în scopul înlăturării deficiențelor și neregulilor constatate de Curtea Constituțională.

Pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au fost întreprinse măsuri și acțiuni în temeiul art. 22 alin. (1) lit. c) din Codul electoral menite să perfecționeze procedurile electorale.

Astfel, conform cutumei instituționale și de această dată Comisia Electorală Centrală a elaborat și aprobat noi acte normative, după cum urmează:

1) Pentru stabilirea unor reglementări uniforme privind condițiile de desemnare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, procedura de întocmire, prezentare și verificare a documentelor în vederea înregistrării listelor de candidați la funcția de deputat din partea solicitanților colectivi, particularitățile înregistrării blocurilor electorale la alegerile parlamentare, modalitatea de constituire și înregistrare a grupurilor de inițiativă, procedura de întocmire, prezentare și verificare a documentelor și listelor de subscripție în vederea înregistrării solicitanților individuali a fost aprobat, prin hotărârea nr. 4827/2021, Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova;

2) În temeiul articolelor 52, 69 și 70 din Codul electoral, precum și ținând cont de Recomandarea nr. R (99)15 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre cu privire la unele măsuri vizând reflectarea campaniilor electorale de către mijloacele de comunicare în masă (adoptată de Comitetul de Miniștri la 9 septembrie 1999, în cadrul celei de-a 678-a reuniuni a Delegaților Miniștrilor), precum și de Convenția privind standardele alegerilor democratice, drepturilor și libertăților electorale în statele membre ale Comunității Statelor Independente, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 267/2004, Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea nr. 4834/2021, a aprobat Regulamentul privind

¹² Adresa nr. CEC-8/2261 din 3 iunie 2020 http://89.32.233.45:2828/anticamera/documente/iesire/2020_06_30_a4b251a_2261s.pdf

reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova;

3) Prin hotărârea nr. 5047/2021, a fost aprobată în redacție nouă Instrucțiunea privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și echipamentului electoral după închiderea secțiilor de votare, care stabilește cerințele de bază privind sistematizarea și transmiterea documentelor și materialelor electorale și reglementează această procedură, de asemenea a stabilit noțiuni noi.

Totodată, pentru armonizarea și îmbunătățirea cadrului normativ au fost modificate următoarele acte normative ale Comisiei Electorale Centrale:

1) Regulamentul privind funcționarea Sistemului de înregistrare video în secțiile de votare, prin hotărârea nr. 4943/2021, a fost completat cu pct. 23¹ privind modul de informare, de către Comisia Electorală Centrală, a alegătorilor, candidaților și altor participanți la procesul electoral despre utilizarea echipamentelor de înregistrare video în secțiile de votare, scopul, precum și despre calitatea Comisiei de operator al datelor cu caracter personal colectate prin intermediul sistemului de înregistrare video. De asemenea, au fost efectuate unele intervenții tehnice pentru aplicarea clară a dispozițiilor regulamentare, a fost stabilită și perioada de timp în care se efectuează înregistrarea video în ziua alegerilor;

2) Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora a fost modificat prin suplینirea setului de documente ce se prezintă pentru acreditarea observatorilor, cu copia de pe statutul solicitantului;

3) Regulamentul cu privire la activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali și Regulamentul privind modalitatea plasării publicității electorale și de promovare politică pe panourile publicitare au fost modificate în vederea corelării dispozițiilor regulamentare cu prevederile legale referitoare la sistemul electoral proporțional;

4) Regulamentul cu privire la votarea cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotarele țării a fost adus în concordanță cu prevederile art. 31 alin.(3) din Codului electoral, în partea ce vizează particularitățile constituirii secțiilor de votare în străinătate, altele decât pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova;

5) Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare, în luna mai 2021, a fost completat cu prevederi ce vizează modul de organizare a ședințelor biroului electoral în cazul declarării de către autorități a stării de urgență în sănătate publică pe teritoriul țării, precum și modul de participare a membrilor acestuia în situațiile motivate care fac imposibilă prezența lor fizică la sediul unde se desfășoară ședințele biroului electoral;

6) Regulamentul privind activitatea consiliului electoral de circumscripție, în luna mai 2021, a fost suplinit cu un punct nou care stabilește că în cazul alegerilor parlamentare, pentru secțiile de votare din străinătate și pentru secțiile de votare pentru localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), Comisia Electorală Centrală va forma un consiliu electoral de circumscripție distinct, cu sediul în municipiul Chișinău, care va asigura organizarea proceselor electorale în secțiile de votare respective. De asemenea, regulamentul a fost completat cu o prevedere, conform căreia ședințele consiliului electoral se pot desfășura în regim de videoconferință prin intermediul platformelor on-line, în cazul în care este declarată starea de urgență sau starea de urgență în sănătate publică pe teritoriul Republicii Moldova, precum și în situațiile motivate care fac imposibilă prezența fizică a membrilor la sediul unde se desfășoară ședințele;

7) Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție a fost modificat în vederea aducerii în concordanță a dispozițiilor regulamentare cu prevederile legale referitoare la sistemul electoral proporțional, precum și a celor ce vizează condițiile speciale pentru listele de subscripție cu prevederile art. 86 alin.(2) din Codul electoral.

Toate actele normative elaborate și modificate au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasate pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md.

Și la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia, cu titlu de linii directorii pentru concurenții electorali și instituțiile mass-media, a pus la dispoziția acestora documentul Codul de conduită privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Cu regret, însă, din cei 23 de concurenți electorali doar 7 au semnat Codul de conduită, iar instituțiile mass-media în genere au eludat inițiativa Comisiei.

În scopul respectării, de către organele electorale și subiecții implicați, a prevederilor ce vizează agitația electorală, în special privind stabilirea minimului de locuri de afișaj electoral și a minimului de localuri pentru întâlnirile cu alegătorii, a fost emisă Circulara nr. CEC-8/3966 din 21 mai 2021¹³, care a fost plasată pe pagina web oficială.

În contextul pandemiei de COVID-19, alegerile parlamentare anticipate s-au desfășurat în condiții care au necesitat reglementări suplimentare. În acest sens, Comisia națională extraordinară de sănătate publică, prin Hotărârea nr. 56 din 3 iunie 2021¹⁴, a aprobat o instrucțiune privind modalitatea de organizare și desfășurare de către Comisia Electorală Centrală a scrutinelor, în condițiile situației pandemice cu infecția COVID-19¹⁵. Instrucțiunea prevede măsuri de protecție împotriva contaminării care trebuie luate pe parcursul procesului electoral și nemijlocit în procesul de vot și vizează toți subiecții implicați.

La rândul său Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 5000/2021 „Cu privire la recepționarea echipamentelor de protecție împotriva COVID-19 de către consiliile electorale de circumscripție de nivelul doi pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”, modificată prin hotărârile nr. 5020/2021 și nr. 5085/2021.

Sunt incidente procesului de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și următoarele hotărâri cu caracter normativ/regulator:

- nr. 5001/2021 „Cu privire la aprobarea unor modele de documente electorale ce vor fi utilizate la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”¹⁶ (este un act care se aprobă pentru fiecare tip de scrutin);

- nr. 5045/2021 „Cu privire la particularitățile votării unor categorii de alegători la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”¹⁷ (este o hotărâre care se aprobă la scrutinele naționale).

¹³ Circulara nr. CEC-8/3966 din 21 mai 2021 [https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/Circulară_art_%2052CE\(2\).pdf](https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/Circulară_art_%2052CE(2).pdf)

¹⁴ Hotărârea CNESP nr. 56 din 3 iunie 2021 https://gov.md/sites/default/files/hotarirea_cnesp_nr.56_din_03.06.2021.pdf

¹⁵ „Instrucțiunea privind modalitatea de organizare și desfășurare de către Comisia Electorală Centrală a scrutinelor electorale, în condițiile situației pandemice cu infecția COVID-19” https://gov.md/sites/default/files/hotarirea_cnesp_nr.56_din_03.06.2021.pdf
https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/Alegeri%20Preziden%C8%9Biale_1%20noiembrie%202020/Instr_anti%20COVID_modificat%C4%83.pdf

¹⁶ Hotărârea nr. 5001/2021 <https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-aprobarea-unor-modele-de-documente-electorale-ce-2751-99660.html>

¹⁷ Hotărârea nr. 5045/2021 <https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-particularitatile-votarii-unor-categorii-de-alegatori-la-2751-99729.html>

CAPITOLUL 2. ÎNREGISTRAREA GRUPURILOR DE INIȚIATIVĂ ȘI A CANDIDAȚILOR LA FUNCȚIA DE DEPUTAT ÎN PARLAMENT

Procedura de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlament este reglementată de Codul electoral în Titlul II „Dispoziții comune”, Capitolul 6 „Desemnarea și înregistrarea candidaților” și în Titlul III „Alegerile parlamentare” (prevederi speciale), precum și de Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea CEC nr. 4827 din 7 mai 2021.

În temeiul prevederilor art. 18, art. 26, alin. (1) lit. d), art. 46, alin. (2) lit. a) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală a dat publicității, în baza informației prezentate de Agenția Servicii Publice, Lista partidelor și altor organizații social-politice¹⁸, care potrivit statutelor acestora au dreptul să participe la alegerile parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021 (în total 53 de partide politice și alte organizații social-politice).

Pentru participarea la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a înregistrat 2 blocuri electorale, 20 de partide politice și un candidat independent.

I. La data de 4 mai 2021, la sediul Comisiei Electorale Centrale a fost depus demersul privind înregistrarea Blocului electoral „RENATO USAȚII” pentru participare la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Acesta a fost constituit de către Partidul Politic „Partidul Nostru” și Partidul Politic „PATRIA”.

În baza acordului de constituire, a fost format Consiliul Național al blocului electoral din 6 membri, Renato Usatîi a fost ales președinte al blocului electoral, fiind împuternicit să reprezinte blocul în relațiile cu autoritățile publice, inclusiv cu organele electorale, să semneze acte în numele acestuia, inclusiv demersurile de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

II. La data de 12 mai 2021, a fost depus demersul privind înregistrarea Blocului electoral al Comuniștilor și Socialiștilor. Acesta a fost constituit de către Partidul Comuniștilor din Republica Moldova și Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

În baza acordului de constituire, a fost format Comitetul Politic al blocului electoral din 6 membri, dintre care doi copreședinți: Igor Dodon și Vladimir Voronin. Cei doi copreședinți au fost împuterniciți să reprezinte blocul în relațiile cu autoritățile publice, inclusiv cu organele electorale, să semneze acte în numele acestuia, inclusiv demersurile de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Prin hotărârea nr. 4829 din 12 mai 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit locul și timpul recepționării documentelor necesare pentru înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Totodată, a fost constituită Comisia de tragere la sorți în vederea stabilirii ordinii de primire a documentelor, precum și Comisia pentru recepționarea și verificarea documentelor prezentate în vederea înregistrării candidaților pentru funcția de deputat al Republicii Moldova. În componența respectivei Comisii au fost instituite 9 grupuri de lucru și desemnați coordonatorii grupurilor, care au asigurat organizarea procesului de verificare a setului de documente repartizat spre examinare, evidența zilnică a repartizării dosarelor, întocmirea notelor informative și elaborarea proiectelor de hotărâri CEC privind rezultatele verificării.

Potrivit art. 46 din Codul electoral și pct. 23 din *Programul calendaristic*, perioada de depunere a documentelor în vederea înregistrării candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova a început la 12 mai 2021 și s-a încheiat la 11 iunie 2021.

Potrivit prevederilor Capitolului 6 „Desemnarea și înregistrarea candidaților” din Codul electoral, în perioada sus-menționată, au fost depuse 24 dosare pentru înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, dintre care 20 de dosare din partea partidelor și altor organizații social-politice, 2 dosare din partea blocurilor electorale constituite și 2 candidați independenți.

Totodată, la alegerile parlamentare anticipate a fost înregistrat doar un singur grup de inițiativă.

Astfel, la data de 24 mai 2021, domnul Valico Veaceslav, candidatul la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova desemnat de către adunarea cetățenilor, a depus la Comisia Electorală Centrală cererea privind înregistrarea grupului de inițiativă în susținerea sa.

¹⁸ https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-lista-partidelor-si-altor-organizatii-social-politice-2751_99318.html

Pe 26 mai 2021, Comisia Electorală Centrală prin hotărârea nr. 4924, a înregistrat grupul de inițiativă, în număr de 6 persoane, pentru colectarea semnăturilor în susținerea domnului Valico Veaceslav în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, desemnat de adunarea cetățenilor.

La data de 11 iunie 2021, la sediul Comisiei au depus cererile de înregistrare și listele de subscripție spre verificare 2 candidați independenți, Veaceslav Valico și Ion Stegărescu, după cum urmează:

Nr. d/o	Candidatul independent	Numărul de liste prezentate spre verificare	Numărul susținătorilor de pe listele de subscripție
1.	Veaceslav Valico	95	2174
2.	Ion Stegărescu	92	1870

Potrivit art. 86 alin. (2) din Codul electoral, pentru a fi înregistrat de Comisia Electorală Centrală, candidatul independent prezintă liste de subscripție care conțin cel puțin 2000 și cel mult 2 500 de susținători cu drept de vot.

În urma verificării autenticității datelor din listele de subscripție și a seturilor de documente prezentate în vederea înregistrării, Comisia prin hotărârea nr. 5038 din 18 iunie 2021 l-a înregistrat pe domnul Veaceslav Valico în calitate de candidat independent, de asemenea a înregistrat și simbolul electoral prezentat de acesta pentru imprimare în buletinul de vot.

Prin hotărârea nr. 5037 din 18 iunie 2021, Comisia a respins cererea de înregistrare a domnului Ion Stegărescu în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a simbolului electoral și de confirmare a reprezentantului cu drept de vot consultativ și a persoanei responsabile de finanțe (trezorer), deoarece, în baza rezultatelor verificării listelor de subscripție, s-a constatat că nu a fost prezentat numărul necesar de semnături conform plafonului minim prevăzut la art. 86 alin. (2) din Codul electoral.

În scopul respectării dispozițiilor art. 49 alin. (2) din Codul electoral și a prevederilor Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1729 din 3 iulie 2018, Comisia Electorală Centrală a efectuat în zilele de recepționare a dosarelor pentru înregistrarea candidaților din partea solicitanților colectivi, la ora 17.00, tragerea la sorți pentru stabilirea ordinii de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

În conformitate cu art. 53 alin. (3) din Codul electoral și Regulamentul cu privire la procedurile de tragere la sorți, Comisia Electorală Centrală a desfășurat 4 ședințe de tragere la sorți privind stabilirea ordinii de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot pentru alegerile parlamentare anticipate.

Așadar, în urma examinării materialelor prezentate de solicitanți, Comisia Electorală Centrală a înregistrat concurenții electorali în următoarea ordine:

Nr.	Concurentul electoral	Candidați pe listă	Hotărârea de înregistrare (modificare/completare)
1.	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	102	HCEC nr. 4854 din 21.05.2021 HCEC nr. 4909 din 25.05.2021 HCEC nr. 5087 din 28.06.2021
2.	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	79	HCEC nr. 4855 din 21.05.2021 HCEC nr. 5004 din 15.06.2021 HCEC nr. 5088 din 28.06.2021
3.	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	101	HCEC nr. 4856 din 21.05.2021
4.	Blocul electoral „RENATO USATÎ”	103	HCEC nr. 4857 din 21.05.2021 HCEC nr. 5089 din 28.06.2021
5.	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	98	HCEC nr. 4858 din 21.05.2021 HCEC nr. 5003 din 15.06.2021 HCEC nr. 5090 din 28.06.2021
6.	Partidul Politic „Șor”	101	HCEC nr. 4859 din 21.05.2021 HCEC nr. 5091 din 28.06.2021
7.	Mișcarea Profesionistilor	53	HCEC nr. 4908 din 25.05.2021

	„Speranța-Надежда”		HCEC nr. 5019 din 17.06.2021 HCEC nr. 5096 din 28.06.2021
8.	Partidul Democrat din Moldova	103	HCEC nr. 4921 din 26.05.2021 HCEC nr.5039 din 18.06.2021
9.	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	101	HCEC nr. 4935 din 31.05.2021
10.	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	92	HCEC nr. 4942 din 02.06.2021
11.	Partidul Politic „Democrația Acasă”	101	HCEC nr. 4953 din 03.06.2021 HCEC nr. 5005 din 15.06.2021 HCEC nr. 5098 din 28.06.2021
12.	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	101	HCEC nr. 4956 din 04.06.2021 HCEC nr. 5092 din 28.06.2021
13.	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	103	HCEC nr. 4957 din 04.06.2021
14.	Partidul Politic „NOI”	53	HCEC nr. 4958 din 04.06.2021 HCEC nr. 5095 din 28.06.2021
15.	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	65	HCEC nr. 4967 din 07.06.2021
16.	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	56	HCEC nr. 4968 din 07.06.2021 HCEC nr. 5093 din 28.06.2021
17.	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	57	HCEC nr. 4973 din 08.06.2021
18.	Partidul Regiunilor din Moldova	93	HCEC nr. 4990 din 14.06.2021 HCEC nr. 5040 din 22.06.2021
19.	Partidul „Patrioții Moldovei”	55	HCEC nr. 4991 din 14.06.2021
20.	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	53	HCEC nr. 5018 din 17.06.2021 HCEC nr. 5094 din 28.06.2021
21.	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	62	HCEC nr. 5017 din 17.06.2021 HCEC nr. 5097 din 28.06.2021
22.	PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	58	HCEC nr. 5036 din 18.06.2021
23.	Valico Veaceslav, candidat independent	1	HCEC nr. 5038 din 18.06.2021
Total			42 de hotărâri adoptate (inclusiv 19 de modificare)

În total, au fost înregistrați 23 de concurenți electorali, dintre care 13 au solicitat, în temeiul art. 51 alin. (5) și art. 87 din Codul electoral, modificarea listelor de candidați, iar Comisia a adoptat în acest sens 19 hotărâri.

Prescripțiile legale în vigoare stipulează expres obligativitatea respectării principiului egalității între femei și bărbați în domeniul electoral (art. 46 alin. (3) din Codul electoral, art. 7 din Legea nr. 5 din 9 februarie 2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, Hotărârea Guvernului nr. 259 din 28 aprilie 2017 cu privire la aprobarea Strategiei pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova pe anii 2017-2021 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia, dar și a actelor internaționale la care Republica Moldova este parte¹⁹). Art. 46 alin. (3) din Codul electoral stabilește că listele candidaților pentru alegerile parlamentare vor fi întocmite respectând-se cota minimă de

¹⁹ Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 87 din 28 aprilie 1994, (art. 3); Preambulul *Recomandării nr. 3* a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei din 12 martie 2003 privind participarea proporțională a femeilor și bărbaților la luarea deciziilor politice și publice; *Recomandarea nr. 1676* (2004) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

reprezentare de 40% pentru ambele sexe. Astfel, Comisia a constatat că toți concurenții electorali au respectat cota de reprezentare pe listele candidaților, ceea ce se poate constata din tabelul ce urmează:

Concurentul electoral	Candidați în listă	Bărbați	Femei	B%	F%
Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	102	60	42	58,82%	41,18%
Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	79	37	42	46,83%	53,17%
Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	101	60	41	59,4%	40,6%
Blocul electoral „RENATO USATÎI”	103	56	47	54,37%	45,63%
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	98	58	40	59%	41%
Partidul Politic „Șor”	101	56	45	55,45%	44,55%
Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	53	28	25	52,83%	47,17%
Partidul Democrat din Moldova	103	55	48	53,4%	46,6%
Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	101	59	42	59%	42%
Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	92	50	42	54%	46%
Partidul Politic „Democrația Acasă”	101	60	41	59,4%	40,6%
Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	101	47	54	46,53%	53,47%
Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	103	51	52	49,51%	50,49%
Partidul Politic „NOI”	53	31	22	58%	42%
Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	65	31	34	48%	52%
Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	56	33	23	59%	41%
Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	57	28	29	49%	51%
Partidul Regiunilor din Moldova	93	42	51	45,16%	54,84%
Partidul „Patrioții Moldovei”	55	22	33	40%	60%
Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	53	31	22	58,5%	41,5%
Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	62	33	29	53,23%	46,77%
PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	58	25	33	43,1%	56,9%
Valico Veaceslav, candidat independent	1	1	-	100%	-
Total	1791	954	837	-	-

La operarea modificărilor în listele de candidați ale solicitanților colectivi, a fost monitorizată menținerea cotei minime de reprezentare de 40% pentru ambele sexe.

În temeiul art. 50 din Codul electoral și conform Regulamentului cu privire la activitatea persoanelor de încredere, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4860 din 21 mai 2021, Comisia a stabilit ca fiecare concurent electoral la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 să aibă maxim 615 persoane de încredere, repartizate pe fiecare circumscripție electorală. În acest sens, CEC a adoptat 3 hotărâri prin care a înregistrat 892 de persoane de încredere din partea a trei concurenți electorali: Blocul

electoral „RENATO USATÎI” – 454 persoane de încredere, Partidul Democrat din Moldova – 437 persoane de încredere și din partea candidatului independent Veaceslav Valico – o persoană de încredere.

Majoritatea modificărilor la listele candidaților solicitate de concurenți au fost acceptate. A fost respinsă o singură cerere care a fost depusă de președintele Partidului Politic „NOI”, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/13737 din 25 iunie 2021, prin care s-a solicitat înlocuirea unui candidat și schimbarea ordinii candidaților în listă. În cadrul examinării materialelor, s-a constatat că persoana propusă spre includere în listă nu întrunește condițiile prevăzute de art. 82 din Codul electoral, conform căruia „candidații la funcția de deputat în Parlament pot fi persoanele cu drept de vot care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani, dețin cetățenia Republicii Moldova, nu cad sub incidența art. 2 alin. (6¹) din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament și întrunesc alte condiții prevăzute de prezentul cod”. În acest sens a fost adoptată hotărârea nr. 5095 din 28 iunie 2021.

CAPITOLUL 3. CONSTITUIREA CIRCUMSCRIPȚIILOR ELECTORALE, A SECȚIILOR DE VOTARE ȘI ORGANELOR ELECTORALE IERARHIC INFERIOARE

3.1. Constituirea secțiilor de votare în țară

Particularitățile constituirii și funcționării circumscripțiilor electorale și a consiliilor electorale de circumscripție sunt prevăzute în Secțiunea a 2-a a Codului electoral, iar particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare și a birourilor electorale ale secțiilor de votare în Secțiunea a 3-a (cu precădere în art. 30).

În cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a constituit 38 de circumscripții electorale de nivelul al doilea, hotarele circumscripțiilor electorale nr. 1, 2, 4 – 36 au fost identice cu hotarele unităților administrativ-teritoriale prevăzute de Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

În vederea executării prevederilor art. 28 alin. (5) din Codul electoral, la 30 aprilie 2021 Comisia Electorală Centrală a solicitat partidelor politice reprezentate în Parlament, judecătorilor raionale, precum și autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea să înainteze candidaturi pentru constituirea consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea. Astfel, Comisia Electorală Centrală a constituit 37 de consilii electorale ale circumscripțiilor electorale municipale și raionale, inclusiv circumscripțiile electorale pentru localitățile din UTA Găgăuzia și stânga Nistrului și pentru secțiile de votare constituite în străinătate. Componența numerică a consiliilor electorale de circumscripție este de 9 membri, cu excepția celui din municipiul Chișinău nr. 1 și a Consiliului electoral al circumscripției electorale pentru secțiile de votare constituite în străinătate nr. 38 care au fost constituite din 11 membri (hotărârile CEC nr. 4861 - 4897 din 13-21 mai 2021). În total, în cadrul consiliilor electorale de circumscripție și-au desfășurat activitatea 337 de membri.

În procesul de constituire a consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea s-a ținut cont de respectarea principiului egalității între femei și bărbați în sensul art. 7 din Legea nr.5 din 9 februarie 2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (vezi Figura 2).

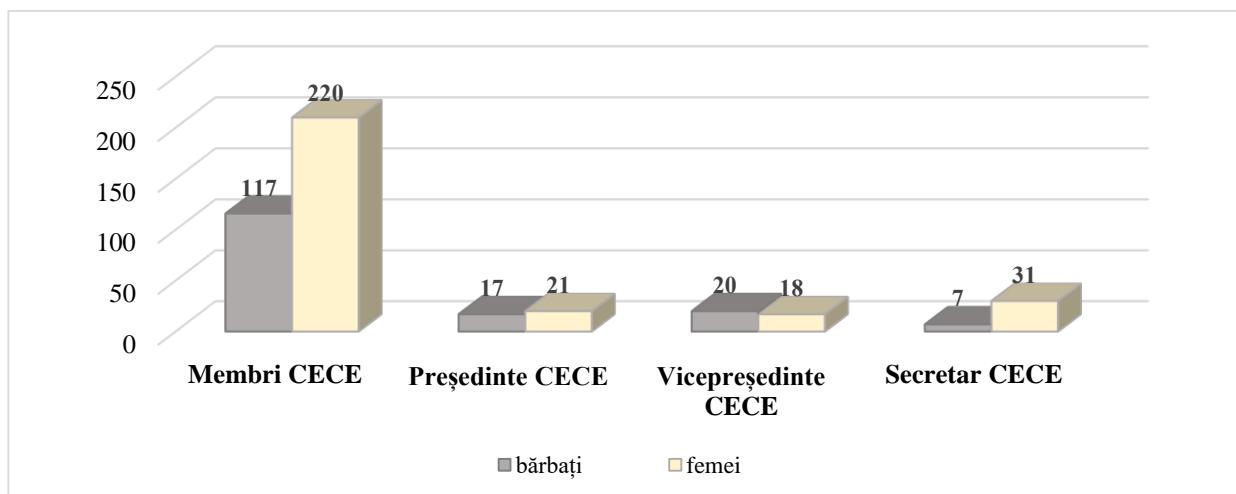

Figura 2. Componența de gen a consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea.

Comisia Electorală Centrală a stabilit și numărul de membri ai organelor electorale inferioare care pot fi degrevați de la locul de muncă permanent, a aprobat statele de personal ale aparatelor consiliilor electorale de circumscripție și a stabilit perioada pentru care membrii acestor organe electorale au fost convocați sau degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent.

În conformitate cu art. 30-32 din Codul electoral, pentru scrutinul parlamentar anticipat au fost constituite 2150 de secții de votare, dintre care 150 în afara țării, iar 41 de secții de votare pentru alegătorii care au domiciliul în localitățile din stânga Nistrului. În birourile electorale ale secțiilor de votare au activat 18 728 membri (1 422 în afara țării).

Infrastructura secțiilor de votare

În scopul optimizării și uniformizării procedurilor ce țin de organizarea, amenajarea și dotarea localurilor secțiilor de votare cu echipamente și utilaje necesare desfășurării votării în bune condiții, secțiile de votare au fost amenajate conform Instrucțiunii cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare, aprobată prin hotărârea CEC nr. 2625 din 12 august 2014.

În vederea asigurării protecției și securității materialelor utilizate în procesul de votare și procedurilor electorale privind împachetarea și sigilarea documentelor/materialelor electorale aferente procesului de totalizare a rezultatelor votării, organele electorale au sigilat urnele de vot staționare prin intermediul a 4 sigilii de tip colier cu autoblocare, iar urnele de vot mobile prin intermediul unui sigiliu. Codul aplicat pe sigilii (un număr de ordine format din 6 cifre, care începe cu 0000001 și continuă succesiv) s-a indicat în procesul-verbal privind pregătirea secției de votare.

Pentru organizarea scrutinului parlamentar anticipat Comisia a eliberat următorul echipament electoral:

- cabine pentru vot secret - **60**;
- cabine pentru vot secret destinate persoanelor cu dizabilități – **11**;
- urne de vot staționare - **1** de 80 de litri, **11** de 45 de litri;
- urne de vot mobile - **27**.

3.2. Constituirea secțiilor de votare în străinătate

Particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare din străinătate sunt stabilite în art. 31 din Codul electoral nr. 1381/1997, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu art. 31 alin. (2) din Codul electoral, în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și al referendumului republican, pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova se organizează una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care se află în străinătate la data alegerilor.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, în afară de secțiile de votare prevăzute la alin.(2), cu acordul autorităților competente ale țărilor respective, vor fi organizate secții de votare și în alte localități. Constituirea acestor secții de votare se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe baza numărului de alegători care au participat la scrutinul precedent, organizat în circumscripția națională, pe baza înregistrării prealabile a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate, dar și pe baza informațiilor obținute de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene de la autoritățile competente ale țărilor de reședință a cetățenilor Republicii Moldova privind numărul acestora și locul aflării acestora. Avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene se va referi la îndeplinirea condiției vizând obținerea acordului autorităților competente ale țării respective, precum și la posibilitatea asigurării din punct de vedere logistic a procesului de votare. Regulamentul privind înregistrarea prealabilă se aprobă de către Comisia Electorală Centrală.

În scopul punerii în aplicare a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 77-IX din 28 aprilie 2021, privind dizolvarea Parlamentului, în vigoare din 1 mai 2021 (Monitorul Oficial, 2021, nr. 111, art. 123) și realizării prevederilor art. 31 al Codului electoral, Comisia Electorală Centrală a întreprins din timp acțiuni de pregătire, și anume:

I. Prin adresa nr. CEC-8/3898 din 5 mai 2021, președintele Comisiei a solicitat Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și Biroului relații cu diaspora din cadrul Cancelariei de Stat să desemneze câte un reprezentant pentru participare în procesul de elaborare a Planului de lucru în vederea realizării activităților de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate pentru cetățenii cu drept de vot ai Republicii Moldova aflați în străinătate în ziua alegerilor.

II. La 25 mai, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a comunicat Comisiei disponerea de instrucțiuni adresate misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova, după cum urmează:

- a) să informeze și să solicite acordul preliminar al statelor gazdă privind deschiderea secțiilor de votare;
- b) să comunice numărul oficial și estimativ al cetățenilor moldoveni aflați în străinătate;
- c) să consulte organizațiile din diaspora și liderii de opinie ai comunităților de moldoveni de peste hotare;

d) să examineze și să evalueze materialele de logistică electorală necesare asigurării procesului de votare în condițiile pandemiei de Covid-19 și să evalueze riscurile conexe.

De asemenea, Ministerul a prezentat propunerile ambasadelor, sistematizate într-un tabel, de a organiza circa 190 de secții de votare.

În scrisoare s-a indicat că bugetul inițial calculat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene pentru asigurarea alegerilor peste hotare în sumă de 5,5 milioane lei și comunicat Comisiei se referă la numărul orientativ al secțiilor de votare discutat inițial cu CEC (circa 150). În această ordine de idei, dacă numărul secțiilor va crește, va trebui reevaluat impactul financiar și cel logistic privind organizarea și gestionarea secțiilor de votare. Propunerile adiționale ale ambasadelor pentru devizele de cheltuieli se analizează și vor fi comunicate suplimentar.

III. La data de 26 mai, în corespundere cu pct. 20 din Regulamentul privind înregistrarea prealabilă, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1568/2018, procedura înregistrării prealabile pentru scrutinul parlamentar s-a încheiat.

Potrivit pct. 2 din regulamentul menționat, „înregistrarea prealabilă reprezintă o procedură prin care cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot, *care în ziua alegerilor se vor afla în străinătate*, precum și *cei ce au domiciliul în localitățile din stânga Nistrului (Transnistria)*, se înregistrează în prealabil și în mod benevol, prin intermediul paginii web oficiale www.alegator.md sau prin cerere scrisă, *individuală sau în grup*, depusă la Comisie și/sau la misiunile diplomatice, oficiile consulare ale Republicii Moldova”.

Alegătorii se pot înregistra prealabil *pe tot parcursul anului*, cu excepția ultimelor 45 de zile înainte de data scrutinului (a se vedea pct. 9 și 20 din regulament).

La situația din 26 mai, conform datelor de care dispune Comisia, erau înregistrate/recepționate în total 100 050 de declarații pentru înregistrarea prealabilă, depuse fie electronic, fie pe suport de hârtie.

IV. Comisiei i-au fost înaintate 17 solicitări din partea asociațiilor diasporei moldovenești privind necesitatea deschiderii secțiilor de votare în țara lor de reședință, precum și din partea altor asociații obștești, partide politice și cetățeni, care conțin propuneri privind deschiderea secțiilor de votare peste hotare.

V. Prin adresa nr. CEC-8/3997 din 27 mai 2021, președintele Comisiei i-a solicitat Guvernului Republicii Moldova asigurarea deplină financiară a organizării și desfășurării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, prin aprobarea în acest sens a unei hotărâri cu privire la estimarea cheltuielilor pentru secțiile de votare peste hotarele țării, urmând a fi stabilit plafonul maxim de finanțare și numărul de secții pentru care se va asigura finanțarea.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 57 din 12 mai 2021, s-a dispus alocarea de către Ministerul Finanțelor din fondul de rezervă al Guvernului, Comisiei Electorale Centrale, mijloace financiare în sumă de 70 000,00 mii lei, pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, însă devizul de cheltuieli estimativ pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în sumă totală de 125 046,7 mii lei (care cuprindea și cheltuieli pentru activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare de peste hotare în sumă de 11 280,00 mii lei, dintre care cheltuieli pentru indemnizația funcționarilor electorali din cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare peste hotarele țării – 3 694,5 mii lei și cheltuieli care urmează a fi efectuate de MAEIE pentru organizarea și desfășurarea alegerilor în birourile electorale ale secțiilor de votare peste hotarele țării – 7 585,5 mii lei) s-a întocmit în baza evaluării pentru 150 de secții de votare.

În adresă se face trimitere și la prevederile art. 31 alin. (3) din Codul electoral, potrivit cărora Comisia Electorală Centrală stabilește constituirea secțiilor de votare din străinătate cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe baza numărului de alegători care au participat la scrutinul precedent, organizat în circumscripția națională, pe baza înregistrării prealabile a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate, dar și pe baza informațiilor obținute de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene de la autoritățile competente ale țărilor de reședință a cetățenilor Republicii Moldova privind numărul acestora și locul aflării acestora. De asemenea, s-a invocat și norma prescrisă în alin. (6) al aceluiași articol, care stabilește că „particularitățile organizării și funcționării birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se reglementează de Comisia Electorală Centrală, în coordonare cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, iar cheltuielile aferente organizării și funcționării acestor birouri se suportă din bugetul alocat pentru alegeri/referendum. Pentru secțiile de votare constituite peste hotare, cheltuielile se estimează în prealabil de către Guvern și Comisia Electorală

Centrală, iar în cazul când nu sunt prevăzute în bugetul alocat pentru alegeri/referendum, mijloacele financiare se alocă din Fondul de rezervă al Guvernului”.

Pornind de la normele citate supra, pentru realizarea prevederilor art. 31 alin. (6) din Codul electoral, se constată obligativitatea aprobării unei limite financiare de către Guvern și Comisie din surse financiare fie din bugetul alocat, fie din rezerva Guvernului în cazul în care nu este buget prevăzut, deci o altă sursă de finanțare nefiind stabilită de legiuitor.

Prim-ministrul Republicii Moldova a comunicat, prin scrisoarea nr. 20-76-627-3709 din 19 mai 2021, că Guvernul Republicii Moldova este disponibil de a aloca Comisiei Electorale Centrale necesarul de mijloace financiare începând cu data de 20 iunie 2021 după determinarea exhaustivă a tuturor costurilor.

VI. Tot la 27 mai, prin adresa nr. CEC-8/3998, președintele Comisiei i-a solicitat Guvernului Republicii Moldova comunicarea sursei de finanțare necesare pentru organizarea secțiilor de votare propuse de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, iar celui din urmă să prezinte informația de la autoritățile competente ale țărilor de reședință privind numărul cetățenilor Republicii Moldova și locul aflării acestora, despre obținerea acordurilor statelor gazdă privind potențialele sedii ale secțiilor de votare, precum și numărul secțiilor pe care Ministerul îl poate asigura din punct de vedere logistic și câți președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare pot fi desemnați din cadrul corpului diplomatic.

Prin răspunsul nr. DC/2/402/5292 din 2 iunie 2021, înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/12822 din 2 iunie 2021, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a comunicat că la data de 31 mai 2021 toate misiunile diplomatice au informat statele de acreditare despre intenția de a organiza alegeri parlamentare anticipate la data de 11 iulie 2021, iar la situația din 2 iunie erau recepționate 12 confirmări/acorduri pentru deschiderea secțiilor de votare din partea statelor-gazdă. Ținând cont de faptul că statele străine nu sunt ținute să urmărească termenele stabilite de legislația moldovenească, dar urmăresc propriile proceduri care variază de la stat la stat, confirmările formale corespunzătoare trebuie să fie prezentate până la data scrutinului.

Anexa la scrisoarea nr. DC/2/402/4916 din 25 mai 2021 conține și informația oficială privind numărul cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate, precum și numărul acestora estimat de ambasadele de peste hotare.

Ministerul a mai considerat important să se țină cont de necesitatea alocării suplimentare a rechizitelor și echipamentelor pentru dotarea secțiilor de votare (majorarea numărului de laptop-uri și scannere, de ștampile de securizare și ștampile „Votat”, precum și a numărului cabinelor și urnelor de votare ș.a.).

Guvernul Republicii Moldova nu și-a prezentat poziția vizavi de adresele menționate la punctele **V** și **VI**.

VII. În urma analizei tuturor propunerilor, a datelor despre înregistrările prealabile de care dispune Comisia, a numărului de alegători care au participat la scrutinul precedent, organizat în circumscripția națională, dar și pe baza informațiilor obținute de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene de la autoritățile competente ale țărilor de reședință a cetățenilor Republicii Moldova privind numărul și locul aflării acestora, la data de 4 iunie, în conformitate cu art. 31 alin. (3) din Codul electoral, Președintele Comisiei Electorale Centrale a transmis Guvernului și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, spre avizare, lista secțiilor de votare care urmează a fi constituite în străinătate în contextul organizării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Totodată, s-a solicitat repetat informația despre:

a) lista nominală a statelor și locațiilor pentru care a fost dat acordul deschiderii secțiilor de votare în contextul desfășurării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, cu anexarea documentelor confirmative (în scopul executării prevederilor art. 31 alin. (3) din Codul electoral);

b) numărul și locația exactă a secțiilor de votare pentru care MAEIE poate desemna președinți ai birourilor electorale din rândul funcționarilor diplomatici calificați (în scopul executării prevederilor art. 31 alin. (5) din Codul electoral);

c) dacă au fost alocate din Fondul de rezervă al Guvernului mijloace necesare pentru organizarea secțiilor de votare care urmează a fi deschise în străinătate, în corespundere cu prevederile art. 31 alin. (6) din Codul electoral.

VIII. La 5 iunie, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a informat Comisia despre posibilitatea deschiderii unui număr necesar de secții de votare peste hotare menționând că „La deschiderea secțiilor de votare peste hotare trebuie să fie ținut cont de experiențele anterioare și să fie evitat la maxim posibil crearea de deranjamente vecinătății, să reducă riscurile de perturbare a ordinii publice peste hotare din cauza aglomerațiilor mari de persoane, a cozilor de așteptare interminabile”. Totodată, Ministerul a reiterat că nu vede obstacole la ziua de astăzi pentru deschiderea secțiilor de votare peste hotare, iar clarificările necesare sunt cuprinse în scrisoarea nr. DC/2/402/5292 din 2 iunie 2021.

Ținând cont de propunerile înaintate în cadrul ședinței Comisiei de a menține numărul secțiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 conform listei din alegerile Președintelui Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4966 din 5 iunie 2021 au fost constituite 139 de secții de votare peste hotarele țării.

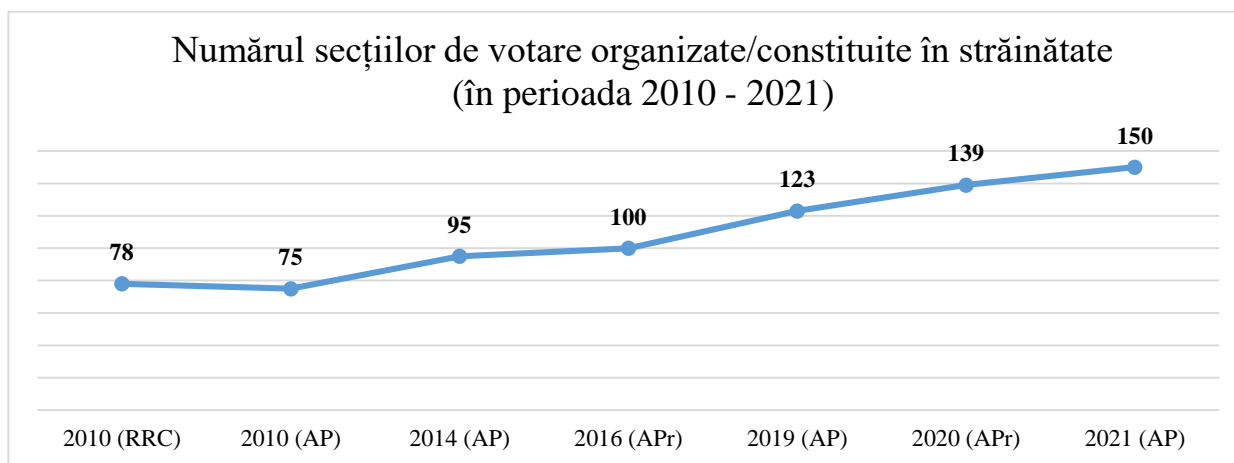
Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4974 din 8 iunie 2021 de modificare a hotărârii 4966 din 5 iunie 2021, a fost aprobată lista cu 146 de secții de votare peste hotarele țării, după cum urmează:

- au fost excluse câte o secție de votare din orașele Atena din Republica Elenă, Oradea din România și Bolzano din Republica Italiană;

- au fost incluse secții de vot suplimentare în orașele Leipzig, Düsseldorf și Bremen din Republica Federală Germania; orașele Piacenza și Rimini din Republica Italiană.

Ulterior, având la bază Hotărârea Curții de Apel din 17 iunie 2021 (menținută prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iunie 2021), Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea nr. 5060 din 23 iunie 2021, a suplinit lista secțiilor de votare cu 4 secții de votare suplimentare - deschise în orașul Londra, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord; orașele Hanovra și Nürnberg din Republica Federală Germania; orașul Las Vegas din Statele Unite ale Americii.

Ca urmare, pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, pentru alegătorii care în ziua votării se vor afla în străinătate, au fost constituite 150 de secții de votare în 36 de state, numărul secțiilor fiind mărit față de scrutinele precedente. În premieră, au fost deschise secțiile de votare în orașul Kaluga din Federația Rusă; orașele Leipzig, Düsseldorf, Bremen, Hanovra și Nürnberg din Republica Federală Germania; orașele Piacenza și Rimini din Republica Italiană; orașul Las Vegas din Statele Unite ale Americii.

* Notă:

RRC – Referendumul republican constituțional

AP – Alegeri parlamentare

APr – Alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova

Figura 3. Dinamica organizării/constituirii secțiilor de votare în perioada 2010-2021

În vederea dotării secțiilor de votare din străinătate cu echipament electoral standardizat, în conformitate cu prevederile Instrucțiunii cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare, aprobată prin hotărârea CEC nr. 2625 din 12 august 2014, cu modificările ulterioare, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, în baza solicitării nr. DMI/L/561/6155 din 26 iunie 2021, i-au fost eliberate suplimentar 40 de cabine de vot.

Astfel, în urma desfășurării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, cel mai mare număr de alegători care au votat la o secție de votare din Republica Moldova a fost de 1964 (secția de votare nr. 1/87, mun. Chișinău, sectorul Buiucani), iar în străinătate cel mai mare număr de alegători care și-au exercitat dreptul de vot la o secție de votare a fost de 4119 (secția de votare nr. 38/40, Republica Franceză, orașul Paris).

3.3. Constituirea secțiilor de votare pentru alegătorii care au domiciliul în localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni

Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea nr. 4965 din 5 iunie 2021, a stabilit organizarea a 44 secții de votare distincte, în vederea asigurării exercitării dreptului de vot al cetățenilor Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, în municipiul Bender și în unele localități ale raionului Căușeni, aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova, conform tabelului de mai jos:

Nr. d/o	Denumirea localității	Numărul secțiilor de votare
1.	Municipiul Chișinău	2
2.	Orașul Anenii Noi, raionul Anenii Noi	1
3.	Comuna Calfa, raionul Anenii Noi	2
4.	Satul Gura Bâcului, raionul Anenii Noi	2
5.	Satul Hârbovăț, raionul Anenii Noi	1
6.	Satul Varnița, raionul Anenii Noi	4
7.	Comuna Zolotievca, raionul Anenii Noi	1
8.	Orașul Căușeni, raionul Căușeni	2
9.	Satul Chircăiești, raionul Căușeni	2
10.	Satul Copanca, raionul Căușeni	2
11.	Comuna Fârlădeni, raionul Căușeni	1
12.	Satul Hagimus, raionul Căușeni	2
13.	Orașul Criuleni, raionul Criuleni	1
14.	Comuna Cocieri, raionul Dubăsari	2
15.	Comuna Corjova, raionul Dubăsari	1
16.	Comuna Coșnița, raionul Dubăsari	1
17.	Comuna Coșnița (satul Pohrebea), raionul Dubăsari	1
18.	Satul Doroțcaia, raionul Dubăsari	2
19.	Comuna Molovata Nouă, raionul Dubăsari	1
20.	Satul Ustia, raionul Dubăsari	1
21.	Satul Sănătăuca, raionul Florești	4
22.	Orașul Rezina, raionul Rezina	4
23.	Orașul Ștefan Vodă, raionul Ștefan Vodă	1
24.	Comuna Răscăieți, raionul Ștefan Vodă	1
25.	Municipiul Bender	2
Total		44

În scopul executării pct. 2 al hotărârii CEC nr. 4965 din 5 iunie 2021, Consiliul electoral al circumscripției electorale pentru localitățile din stânga Nistrului nr. 37 a adoptat hotărârea nr. 4 din 5 iunie 2021, prin care a constituit secțiile de votare de la nr. 37/1 și până la nr. 37/44, după cum urmează:

Denumirea secției de votare	Nr. secției de votare	Adresa sediului secției de votare
Municipiul Chișinău	37/1	Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, str. Florilor nr. 4
Municipiul Chișinău	37/2	Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi” str. București nr. 64

Orașul Anenii Noi, raionul Anenii Noi	37/3	Primăria orașului Anenii Noi, str. Suvorov nr. 6
Comuna Calfa, raionul Anenii Noi	37/4	Căminul de cultură
Comuna Calfa, raionul Anenii Noi	37/5	Căminul de cultură
Satul Gura Bâcului, raionul Anenii Noi	37/6	Căminul de cultură, str. Canaș Camzin
Satul Gura Bâcului, raionul Anenii Noi	37/7	Cafeneaua „Mărțișor”, str. Canaș Camzin
Satul Hârbovăț, raionul Anenii Noi	37/8	Imobilul companiei SRL „Anina”
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/9	I.P. „Liceul Teoretic Varnița” (holul), str. I. Creangă, nr. 20 A
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/10	I.P. „Liceul Teoretic Varnița” (ospătăria), str. I. Creangă, nr. 20 A
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/11	Școala de Arte Varnița (holul)
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/12	Centrul Comunitar Multifuncțional „Asclepio”, str. I. Creangă, nr. 20 A
Comuna Zolotievca, raionul Anenii Noi	37/13	Gimnaziul Zolotievca
Orașul Căușeni, raionul Căușeni	37/14	Complexul sportiv, bd. M. Eminescu, nr. 29
Orașul Căușeni, raionul Căușeni	37/15	Complexul sportiv, bd. M. Eminescu, nr. 29
Satul Chircăiești, raionul Căușeni	37/16	Școala sportivă filiala Chircăiești, str. Păcii, nr. 140
Satul Chircăiești, raionul Căușeni	37/17	Primăria Chircăiești, str. Păcii, nr. 145
Satul Copanca, raionul Căușeni	37/18	Primăria Copanca, str. Alexandru cel Bun, nr. 233
Satul Copanca, raionul Căușeni	37/19	Școala Muzicală, str. Alexandru cel Bun, nr. 209
Comuna Fărlădeni, raionul Căușeni	37/20	Casa de cultură, str. Ștefan cel Mare, nr. 224
Satul Hagimus, raionul Căușeni	37/21	Gimnaziul „Ioan Vodă” str. Mihai Eminescu, nr. 9, bloc B, et. 2
Satul Hagimus, raionul Căușeni	37/22	Gimnaziul „Ioan Vodă” str. Mihai Eminescu, nr. 9, bloc B, et. 2
Orașul Criuleni, raionul Criuleni	37/23	Școala de Arte Criuleni, str. 31 August, nr. 104
Comuna Cocieri, raionul Dubăsari	37/24	Liceul Teoretic „Vlad Ioviță”, str. Școlii, nr. 47
Comuna Cocieri, raionul Dubăsari	37/25	Liceul Teoretic „Vlad Ioviță”, str. Școlii, nr. 47
Comuna Corjova raionul Dubăsari	37/26	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”
Comuna Coșnița, raionul Dubăsari	37/27	Casa de Cultură din s. Coșnița, str. Păcii, nr. 55
Comuna Coșnița (satul Pohrebea), raionul Dubăsari	37/28	Gimnaziul Pohrebea
Satul Doroțcaia, raionul Dubăsari	37/29	Liceul Teoretic Doroțcaia (holul de la intrare)
Satul Doroțcaia, raionul Dubăsari	37/30	Casa de Cultură Doroțcaia (sala mare)
Comuna Molovata Nouă, raionul Dubăsari	37/31	Gimnaziul „Anatol Codru”
Satul Ustia, raionul Dubăsari	37/32	Gimnaziul din satul Ustia, str. Școlii, nr. 29
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/33	Sala sportivă a Liceului Teoretic „A. Mateevici”
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/34	Oficiul stării civile
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/35	Clădirea stadionului Sănătăuca
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/36	Primăria Sănătăuca (sala festivă)
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/37	Palatul raional de cultură Rezina (holul etajului 1), str. 27 August, nr. 1 A
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/38	Sala sportivă a Liceului Teoretic „Olimp”, str. M. Eminescu nr. 4 (intrare separată)
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/39	str. Lomonosov, nr. 176/a
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/40	str. Lomonosov, nr. 176/a
Orașul Ștefan Vodă, raionul Ștefan Vodă	37/41	Școala de Arte „M. Bieșu”, str. Gr. Vieru, nr. 5
Comuna Răscăieți, raionul Ștefan Vodă	37/42	IP Gimnaziul Răscăieți

Municipiul Bender	37/43	Municipiul Bender, Întreprinderea pentru silvicultură Tighina, str. Chișinăului, nr.228
Municipiul Bender	37/44	Municipiul Bender, Întreprinderea pentru silvicultură Tighina, str. Chișinăului, nr.228

Ulterior, Inspectoratul General al Poliției, prin adresa din 15 iunie 2021, a informat Comisia Electorală Centrală că, în scopul asigurării desfășurării în bune condiții a alegerilor din data de 11 iulie 2021, în cadrul Comisiei Unificate de Control la 10 iunie 2021 s-a pus în discuție subiectul neadmiterii acțiunilor ce ar putea periclita buna desfășurare a procesului electoral. Astfel, s-au constatat dificultăți pentru forțele de ordine în vederea asigurării bunei funcționalități a procesului electoral în cadrul secțiilor de votare din municipiul Bender și comuna Corjova, raionul Dubăsari. Cu privire la celelalte secții de votare, Comisia a fost informată despre disponibilitatea asigurării măsurilor stabilite la punctul 1, compartimentul referitor la Ministerul Afacerilor Interne, din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4826/2021. Astfel, Comisia prin hotărârea nr. 4999 din 15 iunie 2021 a modificat anexa la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4965 din 5 iunie 2021 „Cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021”, după cum urmează:

- 1) la pct. 15, textul „Comuna Corjova, raionul Dubăsari -1” se exclude;
- 2) la pct. 25, textul „Municipiul Bender -2” se exclude;
- 3) la rubrica ”Total”, numărul „44” se substituie prin numărul „41”.

Consiliul electoral al circumscripției electorale pentru localitățile din stânga Nistrului nr. 37 și-a modificat hotărârea nr. 4 din 5 iunie 2021 „Cu privire la constituirea secțiilor de votare”, prin următoarele hotărâri, după cum urmează:

- 1) nr. 5 din 15 iunie 2021, în baza dispoziției nr. 60 din 15.06.2021 a primarului satului Gura Bâcului, a schimbat adresele secțiilor de votare nr. 37/6 și nr. 37/7;
- 2) nr. 6 din 15 iunie 2021, în scopul executării pct. 2 al hotărârii CEC nr. 4999 din 15 iunie 2021, a exclus secțiile de votare 37/26, 37/43 și 37/44, modificând numerotarea secțiilor de votare de la nr. 37/1 și până la nr. 37/41;
- 3) nr. 53 din 17 iunie 2021, în baza demersului nr. 226 din 15.06.2021 a vicepreședintelui raionului Rezina, a schimbat adresele secțiilor de votare nr. 37/38 și nr. 37/39;
- 4) nr. 79 din 29 iunie 2021, în baza demersului nr. 2-CEC din 25.06.2021 a primarului comunei Coșnița, raionul Dubăsari, a schimbat adresa secției de votare nr. 37/27.

Astfel, pentru cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, în municipiul Bender și în unele localități ale raionului Căușeni, aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova, au fost deschise 41 de secții de vot, după cum urmează:

Denumirea secției de votare	Nr. secției de votare	Adresa sediului secției de votare
Municipiul Chișinău	37/1	Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, str. Florilor nr. 4
Municipiul Chișinău	37/2	Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi” str. București nr. 64
Orașul Anenii Noi, raionul Anenii Noi	37/3	Primăria orașului Anenii Noi, str. Suworov nr. 6
Comuna Calfa, raionul Anenii Noi	37/4	Căminul de cultură
Comuna Calfa, raionul Anenii Noi	37/5	Căminul de cultură
Satul Gura Bâcului, raionul Anenii Noi	37/6	Casa de Cultură foaiier str. Canaș Camzin
Satul Gura Bâcului, raionul Anenii Noi	37/7	Sala de concerte str. Canaș Camzin
Satul Hârbovăț, raionul Anenii Noi	37/8	Imobilul companiei SRL „Anina”
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/9	I.P. „Liceul Teoretic Varnița” (holul), str. I. Creangă, nr. 20 A
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/10	I.P. „Liceul Teoretic Varnița” (ospătăria), str. I. Creangă, nr. 20 A

Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/11	Școala de Arte Varnița (holul)
Satul Varnița, raionul Anenii Noi	37/12	Centrul Comunitar Multifuncțional „Asclepio”, str. I. Creangă, nr. 20 A
Comuna Zolotievca, raionul Anenii Noi	37/13	Gimnaziul Zolotievca
Orașul Căușeni, raionul Căușeni	37/14	Complexul sportiv, bd. M. Eminescu, nr. 29
Orașul Căușeni, raionul Căușeni	37/15	Complexul sportiv, bd. M. Eminescu, nr. 29
Satul Chircăiești, raionul Căușeni	37/16	Școala sportivă filiala Chircăiești, str. Păcii, nr. 140
Satul Chircăiești, raionul Căușeni	37/17	Primăria Chircăiești, str. Păcii, nr. 145
Satul Copanca, raionul Căușeni	37/18	Primăria Copanca, str. Alexandru cel Bun, nr. 233
Satul Copanca, raionul Căușeni	37/19	Școala Muzicală, str. Alexandru cel Bun, nr. 209
Comuna Fârlădeni, raionul Căușeni	37/20	Casa de cultură, str. Ștefan cel Mare, nr. 224
Satul Hagimus, raionul Căușeni	37/21	Gimnaziul „Ioan Vodă” str. Mihai Eminescu, nr. 9, bloc B, et. 2
Satul Hagimus, raionul Căușeni	37/22	Gimnaziul „Ioan Vodă” str. Mihai Eminescu, nr. 9, bloc B, et. 2
Orașul Criuleni, raionul Criuleni	37/23	Școala de Arte Criuleni, str. 31 August, nr. 104
Comuna Cocieri, raionul Dubăsari	37/24	Liceul Teoretic „Vlad Ioviță”, str. Școlii, nr. 47
Comuna Cocieri, raionul Dubăsari	37/25	Liceul Teoretic „Vlad Ioviță”, str. Școlii, nr. 47
Comuna Coșnița, raionul Dubăsari	37/26	Casa de Cultură din s. Coșnița, str. Păcii, nr. 55
Comuna Coșnița (satul Pohrebea), raionul Dubăsari	37/27	Incubatorul de Afaceri din raionul Dubăsari cu sediul în sat Coșnița, str. Ion Creangă 1
Satul Doroțcaia, raionul Dubăsari	37/28	Liceul Teoretic Doroțcaia (holul de la intrare)
Satul Doroțcaia, raionul Dubăsari	37/29	Casa de Cultură Doroțcaia (sala mare)
Comuna Molovata Nouă, raionul Dubăsari	37/30	Gimnaziul „Anatol Codru”
Satul Ustia, raionul Dubăsari	37/31	Gimnaziul din satul Ustia, str. Școlii, nr. 29
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/32	Sala sportivă a Liceului Teoretic „A. Mateevici”
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/33	Oficiul stării civile
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/34	Clădirea stadionului Sănătăuca
Satul Sănătăuca, raionul Florești	37/35	Primăria Sănătăuca (sala festivă)
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/36	Palatul raional de cultură Rezina (holul etajului 1), str. 27 August, nr. 1 A
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/37	Sala sportivă a Liceului Teoretic „Olimp”, str. M. Eminescu nr. 4 (intrare separată)
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/38	str. 27 August 1A, Palatul de Cultură, etajul 2 (sala de dans cu intrare separată)
Orașul Rezina, raionul Rezina	37/39	str. Sciusev 10, Incubatorul de Afaceri, Sala de Conferințe (intrare separată)
Orașul Ștefan Vodă, raionul Ștefan Vodă	37/40	Școala de Arte „M. Bieșu”, str. Gr. Vieru, nr. 5
Comuna Răscăieți, raionul Ștefan Vodă	37/41	IP Gimnaziul Răscăieți

Numărul secțiilor de votare organizate pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (în perioada 1994 - 2021)

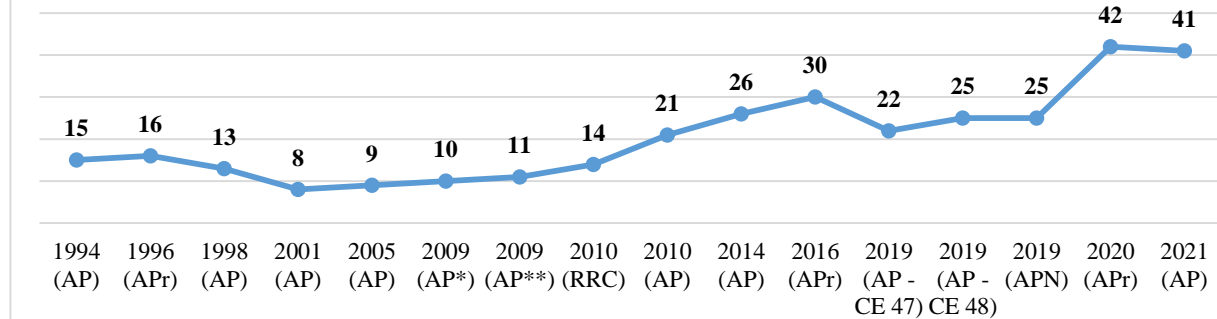

Figura 4. Numărul secțiilor de votare organizate pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (perioada 1994 - 2021).

* Notă:

RRC – Referendumul republican constituțional
AP – Alegeri parlamentare
APr – Alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova
AP* – Alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009

AP** – Alegerile parlamentare din 29 iulie 2009
AP-CE 47 – Alegerile parlamentare în circumscripția electorală nr. 47
AP-CE 48 – Alegerile parlamentare în circumscripția electorală nr. 48
APN-CE 48 – Alegerile parlamentare noi în circumscripția electorală nr. 48

CAPITOLUL 4. ACCESIBILITATEA PROCESULUI ELECTORAL PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

În calitatea sa de organ de stat constituit pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, Comisia Electorală Centrală întreprinde în mod continuu acțiuni menite să asigure condiții de participare neasistată la procesul electoral a persoanelor cu dizabilități. Astfel, în procesul de organizare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, conform prevederilor Instrucțiunii cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2625 din 12 august 2014, la cererea organelor administrației publice locale, dotările secțiilor de votare au fost completate suplimentar cu un număr de 11 cabine de vot pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

În vederea facilitării procesului de votare al persoanelor cu dizabilități de vedere și în scopul respectării prevederilor pct. 11 din Regulamentul cu privire la accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4463 din 26 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, fiecare secție de votare a fost asigurată cu plicuri-șablon pentru buletine de vot și cu lupe. Plicul-șablon este executat dintr-un material flexibil, deschizătura este pe partea stângă, plicul are aceeași lungime ca și buletinul de vot obișnuit, pe partea superioară sunt tipărite cu cifre arabe și imprimate alături în limbaj Braille numerele de ordine ale concurenților așa cum sunt aranjați în buletinul de vot, iar în partea dreaptă are perforații speciale pentru aplicarea ștampilei „Votat”.

La alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, conform datelor din procesele-verbale de totalizare a rezultatelor votării întocmite de consiliile electorale, s-a stabilit că la votare au participat **4 013** persoane cu diverse dizabilități.

CAPITOLUL 5. ASIGURAREA MĂSURILOR DE PROTECȚIE ÎN PROCESUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A ALEGERILOR ÎN CONTEXTUL SITUAȚIEI PANDEMICE COVID-19

Având în vedere starea de urgență în sănătate publică instituită la nivel național în legătură cu pandemia de COVID-19, Comisia Electorală Centrală pe 17 martie 2021 s-a adresat Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică (în continuare - CNESP) cu solicitarea de modificare și ajustare a Instrucțiunii nr. 24 din 12 august 2020, care stabilește cadrul măsurilor de protecție pentru alegători, funcționarii și concurenții electorali, precum și particularitățile organizării activității organelor electorale și a procesului de vot, pentru a fi aplicată în eventualitatea unui scrutin.

Ulterior, prin adresa nr. CEC-8/3896 din 4 mai 2021, CEC i-a solicitat CNESP să prezinte informația cu privire la măsurile întreprinse, operarea modificărilor la instrucțiune și dacă dispune de bunuri și echipamente de protecție împotriva COVID-19. În răspunsul nr. 04/2487 din 6 mai 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova (în continuare – MSMPS) i-a comunicat CEC că instrucțiunea urmează a fi înaintată grupului de lucru intersectorial, pentru o ulterioară propunere spre aprobare de către membrii CNESP și disponibilitatea de bunuri și echipamente de protecție împotriva COVID-19.

La data de 28 mai 2021, CEC a solicitat repetat CNESP aprobarea în regim de urgență a modificărilor la instrucțiunea sus-menționată pentru a putea fi aplicată în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Ca urmare, la data de 3 iunie 2021 CNESP a aprobat amendamentele la instrucțiune.

Repartizarea echipamentelor de protecție către organele electorale

În contextul prevenirii răspândirii infecției COVID-19 în procesul de organizare a alegerilor, acțiunile Comisiei Electorale Centrale au vizat asigurarea măsurilor de protecție pentru toți subiecții implicați în procesul electoral.

Ținând cont de regulile generale stabilite de autoritățile competente pentru prevenirea și controlul răspândirii infecției, Comisia a alcătuit o listă a bunurilor și echipamentelor de protecție ce urmau a fi achiziționate și repartizate organelor electorale (măști, mănuși, viziere și costume de protecție, termometre și dezinfectanți pentru suprafețe și mâini). Pentru a stabili cantitățile necesare în circumstanțele în care specificațiile bunurilor ce urmau a fi procurate prezintă unele particularități de utilizare, Comisia prin adresa nr. CEC-8/4115 din 7 iunie 2021 i-a solicitat MSMPS să comunice dacă poate pune la dispoziția CEC stocul de bunuri/echipamente împotriva COVID-19 pentru asigurarea măsurilor de protecție în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate stabilite pentru 11 iulie 2021.

În răspunsul nr. 08/3216 din 9 iunie 2021, MSMPS a notificat că pozițiile echipamentelor de protecție în cantitățile solicitate sunt disponibile pentru a fi ridicate de la depozitul S.A. „SanFarm-Prim”.

Astfel, Comisia Electorală Centrală la data de 15 iunie 2021 a adoptat hotărârea nr. 5000 prin care s-a stabilit recepționarea de către consiliile electorale de circumscripție de la MSMPS prin intermediul depozitului S.A. „SanFarm-Prim” (mun. Chișinău, str. Grenoble, nr. 149 A) și IMSP SCMC „V. Ignatenco” (mun. Chișinău, str. Grenoble nr. 149) bunuri și echipamente de protecție împotriva COVID-19.

Pentru fiecare birou electoral al secției de votare, în perioada de activitate și în ziua alegerilor, au fost asigurate următoarele bunuri și echipamente de protecție: măști de protecție - 150 bucăți; mănuși de protecție - 100 perechi; viziere - 15 bucăți; costume de protecție - 3 bucăți; termometru - o unitate; dezinfectant pentru mâini - 8 litri; dezinfectant pentru suprafețe - 6 litri.

În vederea asigurării măsurilor de protecție pentru alegători în procesul de vot, la data de 27 iunie 2021 prin demersul nr. CEC-8/4329, Comisia Electorală Centrală a solicitat MSMPS alocarea suplimentară a unui lot de 1 000 000 de măști de protecție, în mediu câte 500 de măști pentru fiecare din cele 2000 de secții de votare deschise pe teritoriul țării. Acestea au fost destinate alegătorilor care s-au prezentat în ziua alegerilor la secțiile de votare fără mască.

Drept urmare, în conformitate cu hotărârea CEC nr. 5000/2021 „Cu privire la recepționarea echipamentelor de protecție împotriva COVID-19 de către consiliile electorale de circumscripție de nivelul

doi pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”, cu modificările ulterioare, consiliile electorale de circumscripție au recepționat măști de protecție pentru alegători.

Desfășurarea activității organelor electorale și a procesului de vot în condiții de pandemie

La intrarea în sediile organelor electorale au fost afișate regulile de acces în sediu și materialele informative care promovează regulile de igienă a mâinilor și a căilor respiratorii, precum și alte măsuri de control și combatere a infecției COVID-19, stabilite de către CNEP. La fel, au fost instalate, în locuri vizibile și accesibile dozatoare cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru respectarea igienei mâinilor.

În același scop, în ziua alegerilor, s-a impus organizarea următoarelor măsuri de protecție: dezinfectarea suprafețelor și a echipamentelor electorale din secția de votare (inclusiv ștampilele cu inscripția „Votat”), dezinfectarea încăperilor auxiliare aferente, măsurarea temperaturii tuturor persoanelor care se prezentau la secția de votare (inclusiv alegători), purtarea măștii de protecție de către toate persoanele prezente în secția de votare (cu asigurarea gratuită a unei măști pentru persoanele care nu o aveau), echiparea funcționarilor electorali și a operatorilor cu mănuși și viziere, de asemenea, echiparea și instruirea corespunzătoare a membrilor care au fost desemnați pentru a se deplasa cu urna de vot mobilă, dezinfectarea echipamentului electoral și de protecție utilizat de membrii echipelor care s-au deplasat cu urna de vot mobilă, aerisirea secției de votare cu o periodicitate de 2-3 ore (de către o persoană angajată în acest scop).

În timpul aerisirii încăperilor și dezinfectării suprafețelor, echipamentelor electorale și de protecție, membrii biroului electoral, operatorii, persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale și alegătorii nu au părăsit sediul secției de votare, astfel acțiunile de asigurare a măsurilor de protecție nu au perturbat procesul de exercitare a dreptului de vot.

Echipele care s-au deplasat cu urna mobilă au fost dotate cu un număr suficient de măști pentru alegătorii vizitați la locul aflării.

În caz de necesitate, birourile electorale au format două echipe pentru votarea la locul aflării, o echipă care să se deplaseze la persoanele aflate în regim de autoizolare în contextul contaminării cu COVID-19 și a doua la ceilalți alegători. În cazul constituirii unei singure echipe, aceasta se deplasa consecutiv mai întâi la persoanele în etate, persoanele cu dizabilități locomotorii, persoanele care din motive de sănătate sau alte motive temeinice nu puteau să se prezinte personal la secția de votare și abia la sfârșit la persoanele aflate în autoizolare.

CAPITOLUL 6. CONLUCRAREA CU AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE, AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE ȘI UNELE INSTITUȚII ÎN VEDEREA ASIGURĂRII DESFĂȘURĂRII ÎN BUNE CONDIȚII A ALEGERILOR

Pentru a asigura condițiile necesare pentru buna desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit prin hotărârea nr. 4826 din 7 mai 2021 responsabilități suplimentare pentru următoarele instituții și autorități ale administrației publice centrale:

- Ministerul Economiei și Infrastructurii;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;
- Banca Națională a Moldovei;
- Biroul politici de reintegrare;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Agenția Proprietății Publice;
- Agenția Servicii Publice;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică;
- Î.S. „Radiocomunicații”;
- S.A. „Moldtelecom”;
- Î.C.S. „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” S.A.;
- S.A. „RED-Nord”
- Autoritățile administrației publice locale.

Pe tot parcursul perioadei electorale, autoritățile și instituțiile enumerate, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei și a autorităților administrației publice locale, au prezentat periodic, o dată la 10 zile, Comisiei note informative despre mersul executării acestei hotărâri.

În cadrul ședințelor din 19, 31 mai 2021 și 10, 18, 30 iunie 2021, Comisia a luat act de informațiile autorităților vizate cu privire la executarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4826 din 7 mai 2021.

Ministerul Economiei și Infrastructurii a întreprins măsurile necesare pentru:

- asigurarea monitorizării alimentării fără întrerupere cu energie electrică a tuturor sediilor organelor electorale;
- asigurarea căilor de acces către secțiile de votare;
- acordarea, în caz de necesitate, la solicitarea autorităților administrației publice locale și/sau organelor electorale, a asistenței informaționale privind antrenarea agenților transportatori din teritoriu la efectuarea transporturilor.

Prin demersul nr. 14/4-2581 din 27 mai 2021, Ministerul a solicitat Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” să notifice toți operatorii de transport rutier despre necesitatea respectării orarelor de circulație la rutele atribuite spre deservire în ziua alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în scopul asigurării cetățenilor cu transport rutier de persoane.

Prin același demers, Ministerul a solicitat S.R.L. „Gările Auto Moderne” și S.C. „Gara Nord” S.A. să desemneze persoane responsabile din cadrul filialelor întreprinderilor pentru asigurarea desfășurării în bune condiții a procesului tehnologic de deservire a călătorilor în ziua alegerilor parlamentare din 11 iulie 2021.

Pentru realizarea sarcinilor înaintate, Agenția Națională de Transport Auto, printr-un comunicat de presă plasat pe site-ul oficial www.anta.gov.md, a notificat operatorii de transport rutier cărora le-au fost atribuite spre deservire rute regulate raionale, interraionale și internaționale, în vederea respectării orarelor de circulație în ziua alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 pentru asigurarea cetățenilor cu transport rutier.

La 11 iulie 2021, inspectorii Agenției Naționale Transport Auto, între orele 7:00 – 21:00, au asigurat procesul de monitorizare a regularității deservirii curselor raionale și interraionale, în scopul transportării pasagerilor în siguranță și confort.

De asemenea, S.R.L. „Gările Auto Moderne” și S.C. „Gara Nord” S.A. au desemnat persoane responsabile în cadrul filialelor întreprinderii pentru buna organizare și desfășurare a procesului tehnologic de deservire a călătorilor cu transport rutier în ziua alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2020.

Pentru executarea hotărârii nr. 4826 din 7 mai 2021, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a întreprins următoarele acțiuni:

- a constituit grupul de lucru intern pentru pregătirea desfășurării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 peste hotarele țării;

- a solicitat de la misiunile diplomatice și oficiile consulare datele oficiale privind numărul și repartizarea zonală a cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare, prezentate de către țările gazdă;

- a solicitat acceptul prealabil al statelor de reședință pentru deschiderea secțiilor de votare;

- a acumulat propunerile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare privind numărul și locațiile eventualelor secții de votare;

- a monitorizat situația epidemiologică în statele de acreditare și impactul acestora în organizarea scrutinului;

- a prezentat Comisiei Electorale Centrale propunerile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare privind numărul și locațiile eventualelor secții de votare;

- a organizat două conferințe de presă comune cu reprezentanții Comisiei Electorale Centrale cu subiectul „Alegerile parlamentare anticipate - procesul organizatoric privind votul în străinătate”;

- a informat misiunile diplomatice și oficiile consulare despre hotărârea Comisiei Electorale Centrale „Cu privire la constituirea secțiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”;

- a selectat membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru străinătate și a transmis lista acestora pentru aprobare Consiliului electoral al circumscripției electorale nr. 38;

- a identificat localurile și adresele tuturor birourilor electorale ale secțiilor de votare;

- a mediatizat informațiile privind data, ora votării, adresele birourilor electorale ale secțiilor de votare din circumscripția electorală nr. 38 pentru alegătorii aflați în străinătate;

- a efectuat cursurile de instruire, organizate de Centrul de instruire continuă în domeniul electoral, pentru membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare;

- a recepționat acordurile statelor de reședință pentru deschiderea secțiilor de votare;

Biroul politici de reintegrare în comun cu delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control au asigurat:

- propuneri de organizare a secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria);

- informarea despre căile de acces funcționale către secțiile de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria);

- notificarea despre evoluțiile marcate pe problema posturilor ilegale în Zona de Securitate și a barierelor existente în calea liberei circulații;

- depunerea eforturilor constante pentru deblocarea deplasării nestingherite;

- aducerea la cunoștința reprezentantului politic din partea Tiraspolului a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4965 din 5 iunie 2021 „Cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”;

- obținerea acceptului autorităților neconstituționale din Tiraspol pentru deplasarea nestingherită a urnelor de vot mobile la penitenciarele nr. 8 și nr. 12 din or. Bender și la centrele de plasament din s. Cocieri la 11 iulie 2021;

- trecerea nestingherită a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot domiciliați în localitățile din stânga Nistrului către secțiile de votare constituite pentru aceștia.

Serviciul de Informații și Securitate:

- a asigurat securitatea acțiunilor care au ținut de confecționarea matriței buletinelor de vot, tipărirea și distribuirea buletinelor de vot, lichidarea matriței, neadmiterea accesului neautorizat la mijloacele tehnice, inclusiv la tipărirea buletinelor de vot și a altor documente electorale;

- a colaborat cu Comisia Electorală Centrală pe segmentul acreditării observatorilor internaționali din partea organizațiilor nonguvernamentale pentru monitorizarea procesului electoral.

Agencia Proprietății Publice:

- a informat Î.S. Editura „Universul”, Î.S. „Combinatul Poligrafic Chișinău” și Î.S. F.E.P „Tipografia Centrală” despre întreprinderea măsurilor corespunzătoare în vederea prestării, după caz, a serviciilor de tipărire a buletinelor de vot pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021;

Agencia Servicii Publice:

- a asigurat actualizarea datelor despre cetățeni din Registrul de stat al populației în conformitate cu prevederile contractului nr. 114-WS de prestare a serviciilor informaționale din 16 noiembrie 2018 în Registrul de stat al alegătorilor;

- a întreprins măsuri de conlucrare cu reprezentanții autorităților administrației publice locale abilitați prin lege să înregistreze actele de naștere, căsătorie și deces în satele (comunele) și orașele unde nu sunt create servicii de stare civilă;

- a asigurat confecționarea buletinelor de identitate în baza tuturor cererilor depuse în perioada 11 iunie – 8 iulie 2021 până la 9 iulie 2021, inclusiv în cazul în care termenul limită a comenzii a depășit această zi, indiferent de tariful achitat;

- a asigurat eliberarea gratuită și simplificată a buletinelor de identitate provizorii la solicitarea cetățenilor Republicii Moldova în perioada 9-11 iulie 2021;

- a eliberat în perioada 7 mai – 7 iulie 2021 cetățenilor Republicii Moldova aflați în detenție în instituțiile penitenciare 226 de buletine de identitate, dintre care 16 – buletine de identitate provizorii; cetățenilor Republicii Moldova reținuți sau aflați în arest preventiv – 140 de buletine de identitate provizorii; cetățenilor Republicii Moldova aflați în instituțiile medico-sanitare specializate, în instituțiile de asistență socială – 17 buletine de identitate, dintre care 4 buletine de identitate provizorii;

- a asigurat la 11 iulie 2021 activitatea tuturor serviciilor de eliberare a actelor de identitate din cadrul Direcției generale acte de identitate conform programului de lucru între orele 7.00 și 21.00, înmânarea buletinelor de identitate confecționate și eliberarea buletinelor de identitate provizorii în mod gratuit.

Conform raportului statistic cu privire la actele eliberate și înregistrarea la domiciliu/reședință a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot în perioada electorală, în perioada 7 mai – 7 iulie 2021, au fost eliberate 108568 de acte de identitate (39162 de buletine de identitate, 3075 de buletine provizorii, 66331 de pașapoarte naționale). În perioada menționată, au fost înregistrate la domiciliu 1008 persoane, iar la reședință – 809 persoane. Tot în aceeași perioadă, din evidență fără înregistrare la domiciliu au fost radiate 2188 de persoane, dintre care 80 de persoane pe motivul emigrării autorizate.

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) a monitorizat:

- executarea indicațiilor date furnizorilor de comunicații electronice S.A. „Moldtelecom”, Î.M. „Orange Moldova” S.A. și Î.M. „Moldcell” S.A. privind desemnarea prin ordin a persoanelor responsabile de procesul de asigurare a furnizării serviciilor de telefonie fixă și acces la internet în perioada alegerilor, precum și informarea operativă a situației din rețelele de comunicații fixe și mobile în ziua alegerilor parlamentare anticipate;

- asigurarea de către furnizorul de comunicații electronice S.A. „Moldtelecom” a lucrărilor de mentenanță și suport tehnic ale serviciilor de telefonie fixă și acces la internet.

Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică pentru asigurarea conexiunii securizate în cadrul rețelei informaționale, parte componentă a SIAS „Alegeri”, a întreprins următoarele acțiuni:

- a monitorizat și a asigurat securitatea cibernetică a paginii web oficiale a Comisiei Electorale Centrale.

- a efectuat lucrările de pregătire a platformei centralizate pentru crearea conexiunilor securizate;

- a conectat și a testat infrastructura pentru mediul de rezervă al SIAS „Alegeri”;

- a actualizat și a asigurat configurările de securitate pentru platforma de afișare a mersului și rezultatelor alegerilor (pv.cec.md);

- a verificat în cadrul testărilor din 17 iunie 2021 conexiunile securizate ale 3670 de stații antrenate în procesul electoral;

- a antrenat specialiști pentru ziua de 11 iulie 2021 în vederea monitorizării și oferirii suportului tehnic necesar pentru asigurarea desfășurării în bune condiții a alegerilor.

Î.S. „Radiocomunicații” a asigurat funcționarea continuă a echipamentului tehnic de televiziune și radiodifuziune care difuzează programele naționale de radio și televiziune, cu excepția cazurilor de sistare a difuzării programelor posturilor naționale de radio și televiziune conform „Planului de mentenanță la echipamentele TV și RD Î.S. „Radiocomunicații” pe anul 2021” și „Planului de profilaxie a echipamentului tehnic de televiziune digitală DVB-12 (MUX A) Î.S. „Radiocomunicații” pe anul 2021, coordonate și cu Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”;

S.A. „Moldtelecom”:

- a emis ordinul „Cu privire la asigurarea bunei desfășurări a alegerilor parlamentare din 11 iulie 2021” în scopul asigurării în perioada electorală a funcționării fiabile a rețelelor telefonice și a disponibilității serviciilor de transport date (Internet) pentru secțiile de votare;

- a instalat posturi de telefonie fixă în sediile organelor electorale inferioare;

- a conectat la serviciile transport date (Internet) 1997 de secții de votare, restul secțiilor fiind asigurate cu servicii de transport date prestate de alți operatori.

Î.C.S. „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” S.A și S.A. „RED-Nord” au desemnat prin ordin persoane responsabile de conlucrare cu Comisia Electorală Centrală și au întreprins toate măsurile pentru asigurarea alimentării fiabile cu energie electrică a sediilor consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Din partea Ministerului Afacerilor Interne executarea hotărârii nr. 4826 din 7 mai 2021 a fost asigurată de Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

Astfel, Inspectoratul General al Poliției:

- a asigurat securitatea și ordinea publică la întrunirile electorale organizate și desfășurate pe teritoriul țării (în total, 1926 de întruniri la care au participat circa 119766 de cetățeni)²⁰;

- a eliberat 270 de autorizații privind amplasarea afișajului electoral pe partea exterioară a unităților de transport²¹;

- a înregistrat 118 cazuri privind diferite încălcări/incidente și alte acțiuni care puteau afecta procesul electoral (încălcări la întruniri – 26 de cazuri; împiedicarea desfășurării întrunirilor de către APL – 4 cazuri; afișajul electoral – 34 de cazuri; deteriorarea/sustragerea afișajului electoral – 9 cazuri; agitație electorală – 9 cazuri; alte încălcări – 36 de cazuri).

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență:

²⁰ Partidul politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” a organizat 72 de întruniri, la care au participat 2329 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 113 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic – 18, la care au participat 2160 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 85 de angajați ai poliției; Blocul electoral „RENATO USATÎI” – 159, la care au participat 14472 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 409 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Șor” – 222, la care au participat 6613 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 261 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – 415, la care au participat 16224 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 691 de angajați ai poliției; Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor – 526, la care au participat 59258 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 1285 de angajați ai poliției; Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда” – 11, la care au participat 144 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 15 angajați ai poliției; Partidul Democrat din Moldova – 165, la care au participat 7391 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 218 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” – 117, la care au participat 4156 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 267 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Partidul Unității Naționale” – 36, la care au participat 1156 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 64 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” – 2, la care au participat 40 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 2 angajați ai poliției; Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – 58, la care au participat 2411 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 75 de angajați ai poliției; Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR – 85, la care au participat 2288 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 308 de angajați ai poliției; Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist” – 2, la care au participat 160 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 2 angajați ai poliției; Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății” – 4, la care au participat 77 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 6 angajați ai poliției; Partidul Politic „Puterea Oamenilor” – 5, la care au participat 104 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 5 angajați ai poliției; Partidul Regiunilor din Moldova – 3, la care au participat 55 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 5 angajați ai poliției; Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” – 7, la care au participat 239 de persoane, ordinea publică fiind asigurată de 7 angajați ai poliției.

²¹ Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor – 16 unități de transport; Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR – 1 unitate de transport; Blocul electoral „RENATO USATÎI” – 211 unități de transport; Partidul Politic „Democrația Acasă” – 7 unități de transport; Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” – 35 de unități de transport.

- a aprobat Dispoziția nr. 85/d din 14 mai 2021 „Cu privire la asigurarea măsurilor specifice de prevenire și intervenții în cazul situațiilor de urgență și excepționale în perioada electorală și în ziua desfășurării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”, prin care au fost trasate sarcini concrete subdiviziunilor teritoriale;

- subdiviziunile teritoriale au aprobat Planuri de măsuri cu privire la asigurarea apărării împotriva incendiilor și protecției civile în perioada electorală și în ziua desfășurării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021;

- în vederea prevenirii situațiilor de risc, a cooperat și a efectuat schimbul permanent de informații cu autoritățile administrației publice centrale și locale de nivelul I și II; a luat la evidență 1988 secții de votare;

- a desemnat, prin ordine interne, persoane responsabile pentru monitorizarea și asigurarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență în timpul desfășurării alegerilor;

- în scopul evitării cazurilor de incendii și altor cazuri de urgență la sediile birourilor electorale ale secțiilor de votare și ale consiliilor electorale de circumscripție, în comun cu reprezentanții Organului de supraveghere de stat a măsurilor contra incendiilor din cadrul Agenției pentru Supravegherea Tehnică al Ministerului Economiei și Infrastructurii, a desfășurat instruirea a 4349 de persoane cu înmânarea a 1988 de instrucțiuni privind măsurile de apărare împotriva incendiilor în perioada vizată;

- la fel, a desfășurat instruirea a 759 de angajați ai Inspectoratelor de Poliție în domeniul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor de urgență la secțiile de votare;

- a asigurat în ziua alegerilor capacitatea de intervenție a forțelor și mijloacelor din subordine pentru reacționare operativă în caz de incendiu și/sau în alte situații de urgență.

Conform informației prezentate în scrisoarea Inspectoratului General al Poliției nr. 34/17- 5236 din 8 iulie 2021, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/14241 din 8 iulie 2021, în perioada electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au fost înregistrate 118 cazuri de încălcări/incidente și alte acțiuni care puteau afecta procesul electoral:

Nr. d/o	Tipul/obiectul încălcărilor	Nr. de cazuri	Rezultatul examinării
1.	Încălcări la întruniri	26	<p>11 cazuri - a fost inițiat proces contravențional în temeiul art. 76¹ alin. (1) din Codul contravențional (<i>Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice</i>), dintre care în 2 cazuri procese contravenționale au fost inițiate și în temeiul art. 67 alin. (3) din Codul contravențional (<i>Neîndeplinirea de către organizatorul întrunirii a obligațiilor prevăzute de lege</i>), art. 225 din Codul contravențional (<i>Blocarea intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport</i>);</p> <p>1 caz – a fost pornit proces contravențional în temeiul art. 67 alin. (1) din Codul contravențional (<i>Desfășurarea întrunirii fără depunerea declarației prealabile de către organizatorul acesteia în modul stabilit de legislație</i>);</p> <p>11 cazuri – se întreprind activități de acumulare și administrare a probelor pentru constatarea existenței sau inexistenței faptei sesizate;</p> <p>1 caz – remis spre examinare conform competenței CNA Nord;</p> <p>2 cazuri – examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate.</p>

2.	Împiedicarea desfășurării întrunirilor de către APL	4	3 cazuri – se întreprind activități de acumulare și administrare a probelor pentru constatarea existenței sau inexistenței faptei sesizate; 1 caz - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate.
3.	Afișajul electoral	34	13 cazuri - a fost inițiat proces contravențional în temeiul art. 50 din Codul contravențional (<i>Afișajul electoral neautorizat</i>); 7 cazuri - a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 50 din Codul contravențional (<i>Afișajul electoral neautorizat</i>); 10 cazuri – se întreprind activități de acumulare și administrare a probelor pentru constatarea existenței sau inexistenței faptei sesizate; 3 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 1 caz - remis spre examinare conform competenței Comisiei Electorale Centrale.
4.	Deteriorarea/sustragerea afișajului electoral	9	2 cazuri – a fost pornit procesul contravențional în temeiul art. 354 din Codul contravențional (<i>Huliganismul nu prea grav</i>); 1 caz – a fost pornit procesul contravențional în temeiul art. 49 alin. (2) din Codul contravențional (<i>Distrugerea, deteriorarea intenționată prin orice mod a listei electorale sau a afișului electoral sau a listelor de subscripție pentru susținerea inițierii referendumului</i>); 1 caz – a fost pornit procesul contravențional în temeiul art. 104 din Codul contravențional (<i>Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine</i>); 1 caz – a fost pornit procesul contravențional în temeiul art. 105 din Codul contravențional (<i>Sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului</i>); 3 cazuri - se întreprind activități de acumulare și administrare a probelor pentru constatarea existenței sau inexistenței faptei sesizate; 1 caz - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate.
5.	Agitația electorală	9	1 caz - a fost pornit procesul contravențional în temeiul art. 226 alin. (4) din Codul electoral (<i>Amplasarea obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecție a acestuia în lipsa autorizației prevăzute de legislație</i>); 6 cazuri - se întreprind activități de acumulare și administrare a probelor pentru constatarea existenței sau inexistenței faptei sesizate; 2 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate.
6	Alte încălcări în procesul electoral	36	3 cazuri - a fost pornit procesul penal în temeiul art. 287 din Codul penal (<i>Huliganismul</i>); 2 cazuri - a fost pornit procesul penal în temeiul art. 349 din Codul penal (<i>Amenințarea sau violența săvârșită</i>)

			<i>asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească</i>); 6 cazuri – au fost pornite procese contravenționale; 9 cazuri – întocmite procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art. 69, art. 354, art. 104, art. 240, art. 361 din Codul contravențional; 7 cazuri – examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate nu au fost confirmate; 9 cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
--	--	--	--

Ulterior, prin scrisoarea nr. 34/17-5301 din 11 iulie 2021, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/14468 din 11 iulie, Inspectoratul General al Poliției a informat că în perioada electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 a înregistrat 135 de informații referitoare la încălcări (19 au fost încetate, iar faptele sesizate neconfirmate), după cum urmează:

- 37 – afișaj electoral;
- 10 – agitație electorală;
- 26 – încălcări la întruniri;
- 11 – deteriorarea afișajului electoral;
- 4 – împiedicarea desfășurării întrunirilor de către APL;
- 47 – alte încălcări (injurii, huliganism nu prea grav, apariția în stare de ebrietate etc.).

La **11 iulie 2021** au fost înregistrate:

Nr. d/o	Tipul/obiectul încălcărilor	Nr. de cazuri	Rezultatul examinării
1.	Afișaj electoral	21	4 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 17 cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
2.	Agitația electorală	25	6 cazuri - faptele sesizate nu s-au confirmat; 19 cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
3.	Transportarea alegătorilor	60	6 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 54 de cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
4.	Bănuială rezonabilă de corupere a alegătorilor	15	2 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 11 cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate; 1 caz – a fost pornit procesul penal.
5.	Nerespectarea măsurilor antiepidemice	4	2 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 2 cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.

6.	Incidente cu buletinele de vot	27	9 cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 18 cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
7.	Împiedicarea exercitării dreptului electoral	3	2 cazuri – încetate din lipsa faptei contravenționale; 1 caz - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
8.	Incidente cu urna mobilă	8	În toate cazurile - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
9.	Vot multiplu	3	În toate cazurile - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.
10.	Alte cazuri (huliganism nu prea grav, conflicte, apariții în stare de ebrietate etc.)	69	24 de cazuri - examinarea a fost încetată, iar faptele sesizate neconfirmate; 43 de cazuri - se întreprind măsuri de acumulare și administrare a probelor privind existența sau inexistența faptei sesizate.

CAPITOLUL 7. INSTRUIREA FUNCȚIONARILOR ELECTORALI ȘI A ALTOR SUBIEȚI IMPLICAȚI ÎN PROCESUL ELECTORAL

În data de 11 mai 2021 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral pe lângă Comisia Electorală Centrală a aprobat Planul de instruire pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în baza căruia au fost realizate activitățile de instruire a membrilor organelor electorale, dar și a altor grupuri de beneficiari.

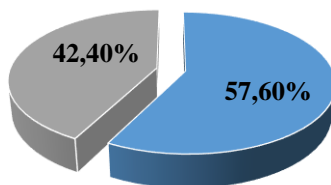
Instruirea membrilor consiliilor electorale de circumscripție a fost desfășurată în 3 etape, după cum urmează:

1. 22 mai – videoconferință YouTube în cadrul căreia au fost prezentate următoarele tematici: constituirea, prima ședință și responsabilitățile de bază, elaborarea și completarea documentelor electorale, contestațiile electorale (generalități), prevederile Instrucțiunii cu privire la măsurile de prevenire a infecției COVID-19 în perioada electorală, aprobată de CNESP;
2. 02-05 iunie – seminare față în față pe următoarele subiecte: constituirea și coordonarea activității BESV, colaborarea cu persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale, contestațiile electorale (studii de caz), atribuțiile CECE în ziua alegerilor, totalizarea rezultatelor alegerilor.
3. 08 iunie – lecție video pe YouTube privind ziua alegerilor și procedura de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și a echipamentului electoral.

La cele 37 de seminare au participat 301 de persoane din 337 de persoane invitate, rata de participare fiind de 89,3%. Videoconferința a fost urmărită live de 80 de persoane (în total 1226 de vizualizări), iar lecția video a avut 381 de vizualizări.

Din perspectiva egalității de gen, balanța se înclină înspre femei: 194 de femei și 107 de bărbați, vezi Figura 5.

Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la seminarele de instruire organizate pentru CECE la alegerile parlamentare anticipate

■ Femei ■ Barbați

Figura 5. Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la seminarele de instruire organizate pentru consiliile electorale de circumscripție la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Instruirile membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară s-au desfășurat în perioada 16 iunie – 08 iulie, atât la distanță, cât și față în față.

Instruirea membrilor BESV s-a desfășurat în 3 etape:

1. 16 iunie – videoconferință pe YouTube. Tematica instruirii a fost constituirea, prima ședință, atribuțiile și principalele activități ale membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare până în preziua alegerilor.
Link-urile celor 2 videoconferințe (una în limba română și alta în limba rusă) au fost accesate de 5364 și, respectiv, de 2977 ori;
2. 22 iunie – 02 iulie – 194 de seminare față în față. Seminarele au avut ca tematică activitatea biroului electoral până în ziua alegerilor, responsabilitățile BESV în ziua alegerilor - organizarea votării,

numărarea și totalizarea voturilor, completarea documentației electorale etc. Membrii BESV au fost atenționați despre obligativitatea asigurării securității anti-COVID a funcționarilor electorali, a alegătorilor și a altor subiecți autorizați să participe la procesul electoral și măsurilor anti-COVID în perioada electorală, în conformitate cu recomandările OMS, hotărârile CNESP și CEC. Instruirile față în față au fost planificate pentru 6000 de persoane, dintre care la seminare au participat 86,5% sau 5193 de participanți;

3. 08 iulie – lecție video pe YouTube privind ziua alegerilor și procedura de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și a echipamentului electoral. Link-ul către lecția video în limba română a fost accesat de 2958 ori, iar cel în limba rusă – de 452 ori.

Instruirea membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare de peste hotare s-a desfășurat în perioada 02-04 iulie 2021. La cele 23 de webinare organizate au participat 570 de persoane. Membrii birourilor electorale au fost instruiți referitor la prevederile legislației în vigoare privind activitatea acestor organe electorale, evidențiind specificul funcționării birourilor electorale ale secțiilor de votare în afara țării și necesitatea conformării cerințelor anti-COVID ale țării gazdă.

Menționăm că 331 potențiali membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din afara țării au promovat cursul e-learning: „Birourile electorale ale secțiilor de votare constituite peste hotarele țării”.

Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la instruirile organizate pentru BESV din afara țării

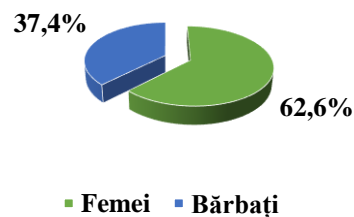

Figura 6. Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la instruirile organizate pentru BESV din afara țării la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Instruirea operatorilor SIAS Alegeri a fost desfășurată în perioada 01 - 02 iulie 2021 în cadrul a 4 videoconferințe (trei în limba română și una în limba rusă). Link-ul către video-ul în limba română a fost accesat de 4403 ori, iar cel în limba rusă - 2031.

În cadrul videoconferinței au fost explicate atribuțiile operatorului privind înregistrarea în sistem a prezenței la vot, a informației din procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor, funcționarea sistemului de supraveghere video etc.

Instruirea persoanelor responsabile de gestionarea Registrului de Stat al Alegătorilor (RSA)

În perioada 19-20 mai 2021, CICDE a desfășurat 2 webinare pentru 26 registratori RSA recent desemnați în calitate de persoane responsabile de listele electorale în cadrul APL.

Participanții au primit explicații privind modul de gestionare a informației despre alegători în listele electorale, cu accent pe atribuțiile registratorului în procedura de depunere a declarației de ședere de către alegători.

În cadrul alegerilor parlamentare anticipate, CICDE a desfășurat *seminare de instruire pentru alți actori electorali: judecători, colaboratori de poliție, jurnaliști etc.*

Pe data de 28 mai, CICDE în parteneriat cu Institutul Național de Justiție din Republica Moldova, Comisia Electorală Centrală și Consiliul Europei (în cadrul proiectului „Îmbunătățirea practicii electorale în Republica Moldova, faza a II-a”) au desfășurat un webinar pentru 45 judecători pe subiectul: „Examinarea și soluționarea litigiilor electorale de către instanțele de judecată din Moldova. Cadrul internațional și național privind utilizarea abuzivă a resurselor administrative în perioada electorală”. Experții instituțiilor partenere au prezentat principiile directe, normele legale aplicabile, dar și practica națională și internațională privind soluționarea litigiilor electorale de către instanțele de judecată.

La solicitarea Inspectoratului General al Poliției, în perioada 23-25 iunie curent au fost organizate 3 webinare cu tematica: „Atribuțiile colaboratorilor de poliție în procesul electoral”. Participanții au fost familiarizați cu cadrul normativ privind organizarea și desfășurarea acestui scrutin, atribuțiile poliției în procesul electoral, normele legale privind răspunderea contravențională și penală pentru încălcările legislației electorale.

La cursul cu durata de 3 ore au participat 297 colaboratori de poliție - dintre care 30 de femei și 267 de bărbați, vezi Figura 7.

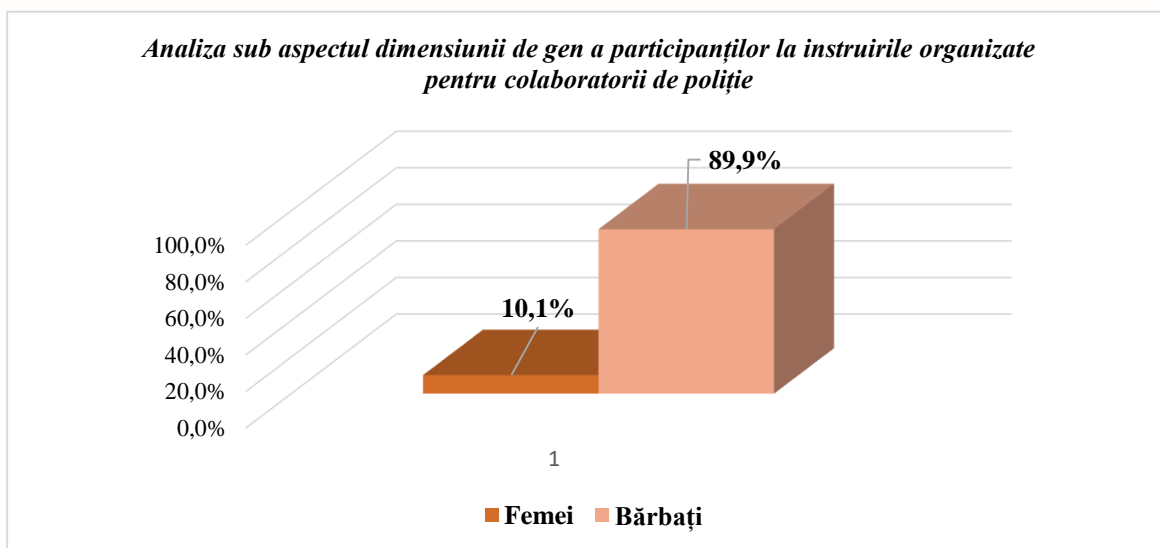

Figura 7. Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la instruirile organizate pentru colaboratorii IGP la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Pentru desfășurarea instruirilor funcționarilor electorali și a altor subiecți implicați în alegeri au fost elaborate/actualizate, publicate/distribuite următoarele materiale metodicodidactice:

1. Manual pentru membrii CECE (ro-ru)
2. Manual pentru membrii BESV (ro-ru)
3. Manual pentru membrii BESV din afara țării (ro-ru)
4. Poster: Axa timpului pentru membrii CECE (ro-ru)
5. Poster: Axa timpului pentru membrii BESV (ro-ru)
6. Modele de acte necesare în activitatea membrilor CECE la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021
7. Modele de acte necesare în activitatea membrilor BESV la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021
8. Modele de acte necesare în activitatea membrilor BESV din afara țării la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021
9. Poster: Schema de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și echipamentului electoral de către CECE (ro-ru)
10. Poster: Schema de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și echipamentului electoral de către BESV (ro-ru)

11. Poster: Schema de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și echipamentului electoral de către BESV din afara țării
12. Poster: Pașii de numărare a voturilor de către membrii BESV (ro-ru)
13. Poster: Pașii de numărare a voturilor de către membrii BESV din afara țării
14. Fișa didactică: Prima ședință a biroului electoral al secției de votare (BESV) din străinătate
15. Fișa didactică: Acte întocmite de BESV pe parcursul activității (ro-ru)
16. Fișa didactică: Declarația de ședere în 10 pași pentru persoanele responsabile de Registrul de Stat al Alegătorilor
17. Ghidul registratorului (ro-ru)
18. Ghidul operatorului Sistemului Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” (ro-ru)
19. Îndrumarul reprezentanților cu drept de vot consultativ, observatorilor și persoanelor de încredere desemnați de către concurenții electorali (ro-ru)
20. Întrebări frecvente – îndrumar pentru operatorii liniei telefonice de informare a alegătorilor

Toate materialele didactice elaborate au fost plasate și pe pagina oficială a CICDE: www.cicde.md

Pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 pe platforma de instruire la distanță a Centrului de instruire www.e-learning.cicde.md au fost puse la dispoziția publicului următoarele cursuri:

- Consiliile electorale de circumscripție la alegerile parlamentare
- Birourile electorale ale secțiilor de votare la alegerile parlamentare
- Birourile electorale ale secțiilor de votare constituite peste hotarele țării
- Mass-media și alegerile
- Rolul persoanelor delegate de concurenții electorali în procesul electoral

În total, în perioada electorală pentru buna desfășurare a scrutinului parlamentar, în cadrul a 232 de seminare, 33 de webinare, 11 videoconferințe pe YouTube, CICDE a instruit **11810** de persoane, vezi Figura 8.

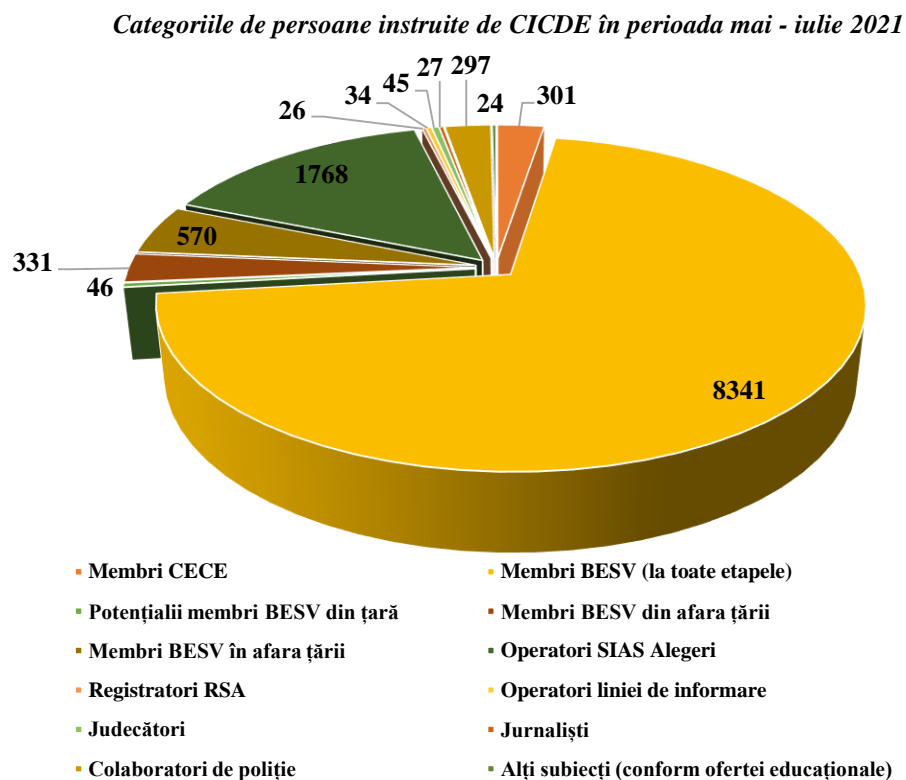

Figura 8. Categoriile de persoane instruite de CICDE în perioada mai - iulie 2021

Până la acest moment instruirea rămâne a fi benevolă și opțională. Acest fapt duce la o planificare defectuoasă sub aspectul cost-eficiență a resurselor financiare, de timp și umane. Pe de altă parte, instruirea doar a 30% din membrii fiecărui organ electoral este insuficientă. Lipsa de experiență a unor membri ai birourilor electorale face dificilă realizarea uniformă și calitativă a obligațiilor organului electoral. Se propune reglementarea obligativității instruirii funcționarilor electorali (certificarea obligatorie). De asemenea, ar fi oportun ca o parte din subvențiile de stat de care beneficiază partidele politice să fie direcționate în mod obligatoriu pentru instruirea în domeniul electoral a membrilor și activiștilor de partid.

Campania CICDE de educație electorală pentru alegerile parlamentare anticipate „Învață cu noi, Alege Singur”

În perioada 10 mai – 11 iulie 2021 CICDE a desfășurat o campanie de educare a alegătorilor în mediul online și offline.

În cadrul acesteia au fost elaborate și difuzate pe pagina oficială a CICDE, pe YouTube și pe rețelele de socializare următoarele produse:

Meme-uri electorale: 5 meme-uri electorale cu scopul de a reda, într-un format interactiv, informații utile alegătorilor despre:

- Accesibilitatea procesului electoral;
- Participarea diasporei la alegeri;
- Statutul observatorilor;
- Procedura de solicitare a votării la locul aflării;
- Oportunitățile de educare electorală în cadrul CICDE.

Podcast-uri: 2 podcast-uri cu scopul de a informa alegătorii, inclusiv pe cei cu probleme de vedere, privind următoarele subiecte:

- Procedura votării studenților la alegerile parlamentare;
- Discursul de ură în campania electorală.

Video-uri „Răspunde expertul”: 5 video-uri difuzate cu scopul de a informa diferite grupuri țintă de alegători privind următoarele subiecte:

- Accesibilitatea procesului electoral;
- Procedura de votare a cetățenilor din stânga Nistrului;
- Oportunitățile de participare electorală a cetățenilor din diasporă;
- Măsurile de protecție anti-COVID-19;
- Discursul de ură în campania electorală.

Curs pe platforma de instruire la distanță „Alege Parlamentul în 60 de minute”: modul elaborat cu scopul explicării într-un limbaj accesibil pentru alegătorii de toate vârstele a particularităților organizării și desfășurării alegerilor parlamentare.

Video motivațional „Participare activă la alegeri” pentru tinerii alegători.

Test electoral „Verifică-ți cunoștințele în domeniul electoral”: un test care permite alegătorilor să răspundă la un șir de întrebări, evaluându-și astfel nivelul de pregătire în domeniul electoral.

Carduri educaționale: 6 carduri electronice cu scopul de a prezenta 6 motive pentru participare la vot.

În cadrul campaniei au fost desfășurate următoarele activități offline:

Săptămâna electorală: În perioada 05 - 09 iulie 2021, o echipă mobilă formată din specialiștii și voluntarii CICDE au susținut prezentări despre importanța alegerilor, au realizat exerciții interactive cu premii pentru alegători și au distribuit 2000 de pliante motivaționale, îndemnând alegătorii să meargă la vot. Activitățile s-au desfășurat în parcurile din toate sectoarele municipiului Chișinău.

Concurs de eseuri „De ce aș candida pentru Parlament”: 42 de copii și tineri din două categorii de vârstă (12-15 ani și 16-19 ani) și-au prezentat motivația de a deveni deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

Activități desfășurate în parteneriat cu societatea civilă

1. *Programul de practică electorală, realizat în colaborare cu Centrul de Consultanță și Educație Civică:* la cea de-a IV-a ediție a programului de practică electorală au participat 11 tineri din mai multe localități ale Republicii Moldova. Aceștia au monitorizat alegerile în secțiile de votare din țară.
2. *Campania de informare „Votul tău – Viitorul nostru”, realizată în parteneriat cu Centrul Municipal de Tineret Chișinău:* în perioada 11 iunie – 11 iulie, au fost desfășurate sesiuni de informare „Importanța participării tinerilor la VOT”, Flash-mob „Votul Tău – Viitorul Nostru”, simularea procesului electoral. Pe Facebook a fost plasat video-ul privind prima experiență de participare la vot.
3. *Simularea zilei alegerilor în parteneriat cu Centrul Raional de Tineret Hâncești.*
4. *Distribuirea materialelor educaționale în comun cu Centrul Raional de Tineret Ungheni și Consiliul Raional de Tineret Ungheni* către 500 de tineri din raionul Ungheni în vederea motivării tinerilor pentru a participa la vot.
5. *Sesiuni de informare a persoanelor cu dizabilități în parteneriat cu Asociația „Motivație” și Alianța INFONET.*

Astfel, în perioada 10 mai – 11 iulie 2021, circa 5000 de persoane de diferite categorii de vârstă au fost beneficiari direcți ai campaniilor de educare organizate și desfășurate de CICDE, iar alții circa 134 000 au vizualizat și interacționat cu produsele difuzate de CICDE pe pagina sa oficială, pe YouTube și pe rețelele de socializare.

CAPITOLUL 8. INFORMAREA ȘI EDUCAȚIA ELECTORALĂ A ALEGĂTORILOR

Pentru scrutinul parlamentar anticipat din 11 iulie 2011, Comisia a organizat și desfășurat o campanie de informare și educație electorală, sloganul acesteia fiind „Votează@ Votul tău contează!”.

Abordarea propusă de CEC a urmărit o segmentare a populației vizată de mesajele de informare, astfel încât acestea să fie relevante în funcție de categoria de public spre care au fost direcționate (alegătorii din diasporă, cetățenii cu drept de vot din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), tinerii votanți, persoanele cu nevoi speciale).

Au fost elaborate un șir de materiale ce au avut drept scop motivarea alegătorilor de a participa la vot, precum și informarea despre procesul electoral. Toate materialele au fost difuzate la posturile radio și tv din țară, iar pentru diasporă pe rețele sociale.

În acest context, CEC a produs 5 spoturi video/audio, acestea au fost elaborate în limba română, subtitrate în limba rusă. E de menționat că toate spoturile video elaborate de CEC au fost însoțite de translație mimico-gestuală fiind dedicate și persoanelor cu dizabilități auditive.

De asemenea, spoturile au fost plasate pe pagina web oficială a Comisiei²² și pe profilul instituției de pe rețelele sociale (Facebook²³ și YouTube²⁴).

În contextul organizării scrutinului pe timp de pandemie, CEC, cu suportul PNUD Moldova, a desfășurat o campanie de informare a alegătorilor cu genericul „Votează responsabil! Votează în siguranță!”. Aceasta a relatat despre necesitatea respectării normelor impuse de autoritățile de specialitate pentru a minimaliza riscul infectării și răspândirii infecției COVID-19²⁵.

În ajunul zilei alegerilor, la inițiativa Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a fost desfășurată campania cu genericul „**După votare, mergi la vaccinare**”, prin care alegătorii au fost sensibilizați despre prevenirea infecției COVID-19 și beneficiile vaccinării.

²² <https://bit.ly/3lKjqYx>

²³ <https://www.facebook.com/cecmoldova>

²⁴ <https://bit.ly/3kIv7gL>

²⁵ <https://bit.ly/3fkO9kD>

CAPITOLUL 9. MONITORIZAREA ALEGERILOR

CEC a expediat invitații pentru observarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 către organizațiile internaționale de profil la care Republica Moldova este parte, misiunile diplomatice acreditate în țara noastră și reprezentanții guvernelor statelor străine, inclusiv autoritățile electorale din peste 25 de țări. De asemenea, CEC a invitat, la solicitare, ONG-uri din străinătate.

Comisia Electorală Centrală a acreditat 1800 de observatori naționali. Dintre aceștia, 1524 au fost înaintați de 7 asociații obștești și două instituții de monitorizare și și-au desfășurat activitatea în secțiile de votare deschise pe teritoriul Republicii Moldova.

În secțiile de votare constituite în afara țării au monitorizat desfășurarea procesului electoral în total 276 de persoane, dintre care 158 persoane acreditate din partea a șase concurenți electorali.

La capitolul observatori internaționali, Comisia a acreditat în total 642 de persoane. 114 observatori internaționali au fost acreditați din partea a 20 de misiuni diplomatice acreditate în Republica Moldova și 475 de observatori internaționali din partea a 15 organizații internaționale de monitorizare, inclusiv 29 experți electorali din partea a 10 autorități electorale din alte state. Totodată, pentru acest scrutin au fost acreditați 24 de observatori internaționali din partea unei organizații internaționale care au monitorizat alegerile în secțiile din afara țării.

Consiliile electorale de circumscripție au acreditat 8178 de observatori.

În scopul asigurării activității eficiente a observatorilor internaționali, în temeiul art. 68 alin. (7) din Codul electoral nr. 1381/1997 și în conformitate cu pct. 17 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, Comisia Electorală Centrală a constituit Oficiul de protocol al observatorilor internaționali pe lângă CEC²⁶. Sediul Oficiului de protocol a fost stabilit în incinta Comisiei Electorale Centrale. Prin aceeași hotărâre au fost stabilite și atribuțiile acestuia.

Pentru asigurarea suportului informațional și facilitarea activității observatorilor, CEC a pregătit și repartizat observatorilor acreditați Codul electoral (în limbile română, rusă și engleză) și Ghidul observatorului (în limbile română și engleză).

²⁶ <https://bit.ly/3eiEtQ2>

CAPITOLUL 10. REFLECTAREA ACTIVITĂȚII CEC ȘI A CAMPANIEI ELECTORALE ÎN MASS-MEDIA

Pentru asigurarea unei reflectări corecte, imparțiale și echilibrate a campaniei electorale în mass-media, CEC a aprobat la 12 mai 2021 Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova²⁷. Documentul stabilește modul de acordare a timpilor de antenă gratuit și contra plată pentru publicitate electorală, organizarea dezbaterilor electorale și principiile de reflectare a campaniei electorale în instituțiile audiovizualului, presa scrisă, internet și telefonia mobilă.

În temeiul prevederilor art. 70 alin. (12) din Codul electoral și în conformitate cu pct. 59 din Regulamentul sus-menționat, Consiliul Audiovizualului a prezentat Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale de către furnizorii de servicii media naționali.

Pe parcursul campaniei electorale, mass-media a reflectat diverse aspecte ale procesului electoral: activitatea organelor electorale, desemnarea și înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, organizarea secțiilor de votare, examinarea contestațiilor electorale, desfășurarea campaniei electorale și finanțarea acesteia.

În vederea reflectării campaniei electorale pentru alegerile din 11 iulie 2021, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a acreditat 89 jurnaliști internaționali.

²⁷ <https://bit.ly/2Td1Zqy>

CAPITOLUL 11. ACTUALIZAREA ȘI ÎNTOCMIREA LISTELOR ELECTORALE

Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA) reprezintă un sistem informațional unic integrat de evidență a alegătorilor din Republica Moldova, destinat colectării, stocării, actualizării și analizei informației referitoare la cetățenii Republicii Moldova care au atins vârsta de 18 ani și nu au interdicții legale de a alege. Registrul este un modul al Sistemului Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” (abreviat – SIAS „Alegeri”), însă independent, întrucât funcționalitatea RSA nu depinde de SIAS „Alegeri”. Actualizarea datelor personale ale alegătorilor reprezintă un proces automatizat, continuu de modificare zilnică, prin intermediul modulului de import al datelor din Registrul de Stat al Populației, fără intervenția umană. Datele actualizate rămân intacte, nefiind posibilă modificarea acestora. Listele electorale, întocmite în baza RSA, sunt liste ce cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința în hotarele unei secții de votare. Alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și numai la o singură secție de votare. Alegătorul care are și domiciliu, și reședință este înscris, în perioada valabilității reședinței, în lista electorală de la secția de votare în a cărei rază teritorială acesta își are reședința.

Odată cu startul perioadei electorale, alegătorii au avut posibilitatea să depună la organele administrației publice locale (abreviat – APL) declarațiile de ședere. Pentru a depune declarația de ședere, alegătorul prezintă registratorului din cadrul APL actele confirmative, acesta introduce datele alegătorului în formularul declarației, RSA generează declarația completată, după aceasta declarația e tipărită la imprimantă și dată alegătorului pentru a o semna. În perioada 1 mai – 10 iunie curent, în cadrul APL prin intermediul RSA au fost aprobate 3195 declarații de ședere. Alegătorii care au depus declarația de ședere pentru scrutinul parlamentar au fost radiați din lista de bază conform domiciliului/reședinței și incluși în lista de bază conform declarației completate.

Alegătorii au avut posibilitatea să se înregistreze prealabil on-line pentru participare la vot în străinătate, prin intermediul aplicației „Înregistrarea prealabilă”. Pentru înregistrare au aplicat această opțiune 99 908 cetățeni ai Republicii Moldova.

Procesul de actualizare a datelor în RSA a durat până la 13 iunie 2021, astfel la începutul perioadei electorale în RSA existau 2941 înregistrări cu statut de conflict. Situațiile de conflict puteau afecta calitatea listelor electorale, deoarece exista probabilitatea ca alegătorii cu statut de „conflict” să se regăsească pe listele electorale tipărite arondați la alte secții de votare decât cele la care ar fi trebuit să fie incluși.

Data	Conflicte de adresă
11.05.2021	2941
18.05.2021	2233
25.05.2021	1463
01.06.2021	1121
12.06.2021	752

În perioada 19-20 mai 2021, Comisia Electorală Centrală în comun cu Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral a desfășurat instruirea persoanelor responsabile de listele electorale care au statut de registrator din cadrul APL. Grupul țintă a fost format din registratorii RSA nou-angajați în funcție și registratorii RSA care întâmpină dificultăți în exercitarea sarcinilor. Au fost organizate 2 seminare on-line, primul în limba română și al doilea în limba rusă. Inițial au fost programate 3 instruirii. Durata unui seminar de instruire a fost de 1,5 - 2 ore. La aceste webinare au confirmat prezența 35 de persoane.

În listele electorale de bază ale secțiilor de votare deschise pe teritoriul Republicii Moldova, la momentul tipăririi, au fost incluși 2786446 alegători. Cu 22 zile înainte de ziua alegerilor, Comisia a transmis către APL de nivelul al doilea/preturilor Primăriei mun. Chișinău listele electorale în trei exemplare oficiale, două tipărite pe hârtie în format A3 și un exemplar în format A4. Pe fiecare filă a listelor electorale de bază în format A3 s-a aplicat ștampila de securizare cu marcajul „LISTE ELECTORALE”. Consiliile raionale/preturile au transmis prin act de predare-recepționare listele

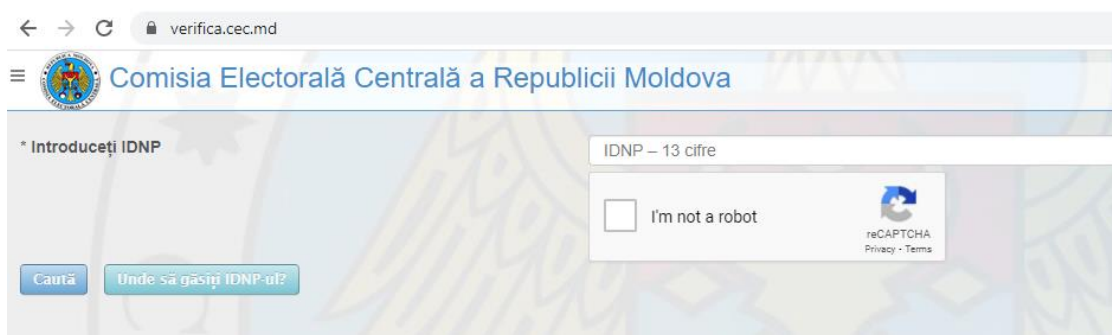
electorale primite de la CEC către primării, iar acestea, la rândul lor, le-au remis imediat birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a tipărit și a distribuit mai multe tipuri de liste electorale:

- liste electorale de bază;
- formulare pretipărite ale listelor electorale suplimentare, inclusiv pentru secțiile de votare din străinătate și pentru alegătorii din stânga Nistrului;
- formulare pretipărite ale listelor electorale pentru votarea la locul aflării.

Cu toate acestea, în 9 localități a fost nevoie de retipărirea listelor electorale. Conform explicațiilor factorilor responsabili, motivul invocat a fost că registratorul din cadrul APL demisionase și a durat foarte mult timp pentru angajarea unei alte persoane.

Cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, conținutul listelor electorale de bază a fost disponibil pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale prin funcționalul „Verifică-te în RSA”. Prin intermediul aplicației se putea afla la ce secție de votare este arondată o adresă sau, introducând IDNP-ul, se putea afla la care secție de votare te regăsești în listă.

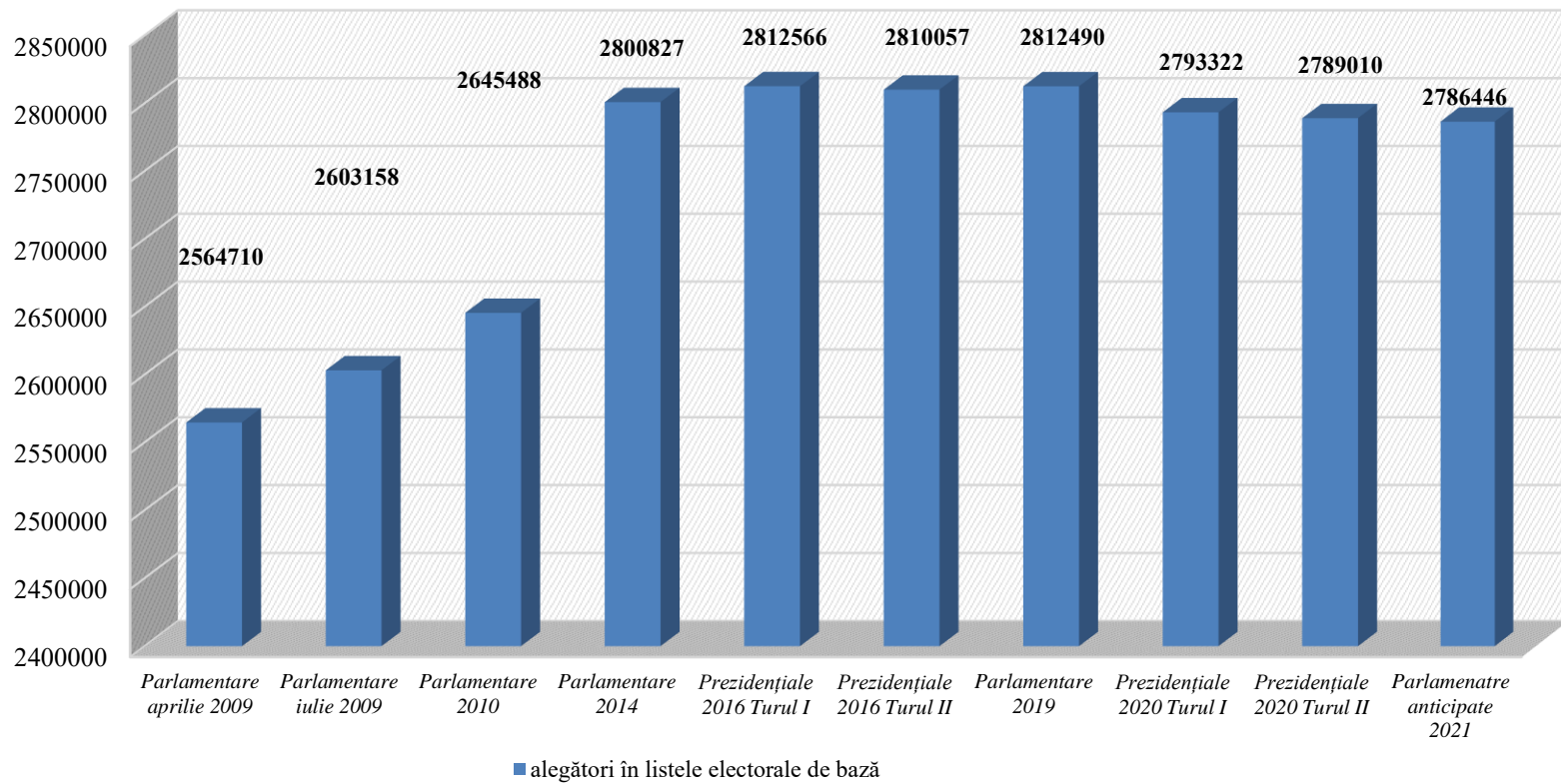
The screenshot shows a web browser window with the URL 'verifica.cec.md'. The page header features the logo of the Central Electoral Commission of the Republic of Moldova and the text 'Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova'. The main content area is titled '* Introduceți IDNP' and contains a text input field labeled 'IDNP – 13 cifre'. Below the input field is a checkbox labeled 'I'm not a robot' and a reCAPTCHA logo with 'Privacy · Terms' links. At the bottom left, there are two buttons: 'Caută' and 'Unde să găsiți IDNP-ul?'.

Pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale puteau fi găsite toate listele electorale pentru orice secție de votare din țară, în format PDF, la rubrica liste.cec.md, dar și pe harta interactivă.

În afară de aceasta, listele electorale erau puse la dispoziția alegătorilor spre verificare în localurile secțiilor de votare.

Pentru a aduce mai multă comoditate în activitatea birourilor electorale din afara țării și pentru a nu obliga cetățenii să se prezinte la anumite secții de votare, aceștia au putut să voteze la oricare din cele 150 secții de votare deschise în afara țării, în condițiile prevăzute de art. 58 alin. (4) din Codul electoral, conform căruia „În secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova, alegătorul completează și depune o declarație pe propria răspundere privind abținerea de la votarea multiplă, fiind informat despre răspunderea penală în caz de încălcare a acestei obligații”.

CAPITOLUL 12. ASIGURAREA INFORMAȚIONALĂ A PROCESULUI ELECTORAL

În scopul executării conforme a prevederilor art. 31 și 32 ale Codului electoral, Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea nr. 1568 din 24 aprilie 2018, a aprobat Regulamentul privind înregistrarea prealabilă și a lansat versiunea actualizată a modulului „Înregistrarea prealabilă” al SIAS „Alegeri” (<http://inregistrare.cec.md/>).

Cu ajutorul acestui modul au putut fi identificate pe puncte geografice concentrațiile de alegători care în ziua alegerilor se vor afla peste hotare, iar datele colectate au servit drept temei pentru demararea procedurilor de organizare a secțiilor de votare suplimentare în afară de cele de pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare. Astfel, până la data de 27 mai 2021 s-au înregistrat în total 100050 alegători din 4575 de localități.

În scopul realizării activității celor 38 consilii electorale de circumscripție, acestea au fost dotate cu laptopuri și imprimante multifuncționale (copiator, imprimantă, scanner). În fiecare consiliu electoral de circumscripție au fost angajați câte 2 operatori și instruiți pentru: utilizarea echipamentului, efectuarea operațiilor în modulele SIAS „Alegeri” și asigurarea suportului tehnic și operațional atât membrilor CECE, cât și operatorilor BESV din teritoriu.

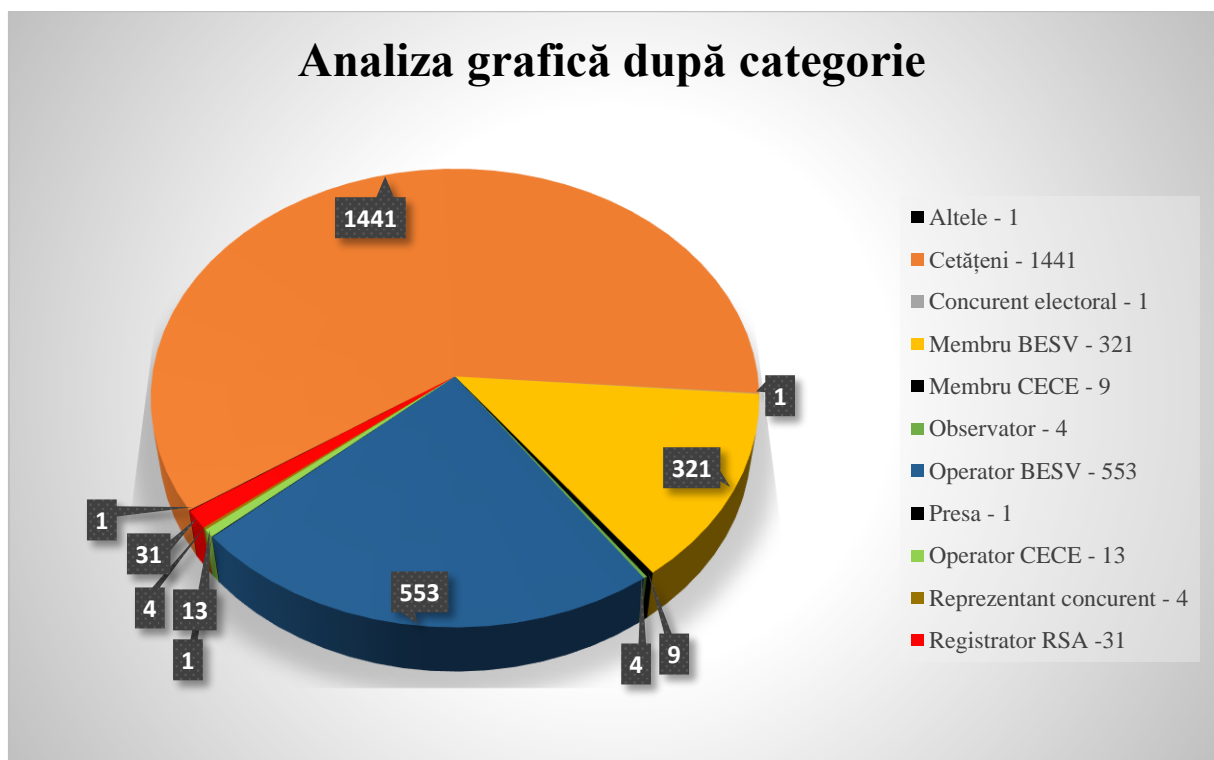
CEC a lansat linia de informare a alegătorilor care a activat din data de 23 iunie până pe data de 13 iulie inclusiv.

Operatorii liniei de informare a alegătorilor au avut ca sarcină de bază, pe întreagă perioadă de activitate, de a recepționa apeluri de intrare și de a efectua apeluri de ieșire pentru a furniza o anumită informație.

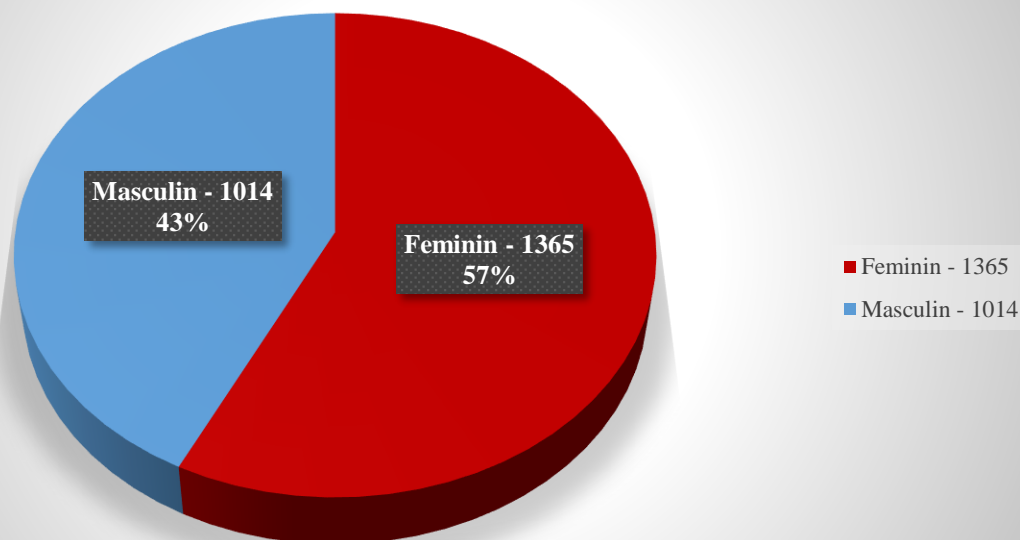
Perioada	Schimburi	Interval orar	Operatori
23.06.2021 – 25.06.2021	-	08:00 -17:00	6
28.06.2021 – 02.07.2021	-	08:00 -17:00	8
05.07.2021 – 06.07.2021	-	08:00 -17:00	10
07.07.2021	-	08:00 -17:00	12
08.07.2021 – 08.07.2021	-	08:00 -17:00	10

10.07.2021	Schimbul I	08:00 - 18:00	10
	Schimbul II	18:00 - 06:00	2
11.07.2021	Schimbul I	06:00 - 02:00	27
	Schimbul II	02:00 - 08:00	2
12.07.2021 – 13.07.2021	-	08:00 - 17:00	4

În perioada de activitate a liniei de informare a alegătorilor au fost înregistrate 2379 de tichete.

Analiza grafică după gen

Nr. d/o	Categoria	Cantitatea
1	Tichete	2379
2	Apeluri de intrare	2518
3	Apeluri de ieșire	1142
4	Apeluri de ieșire productive	952

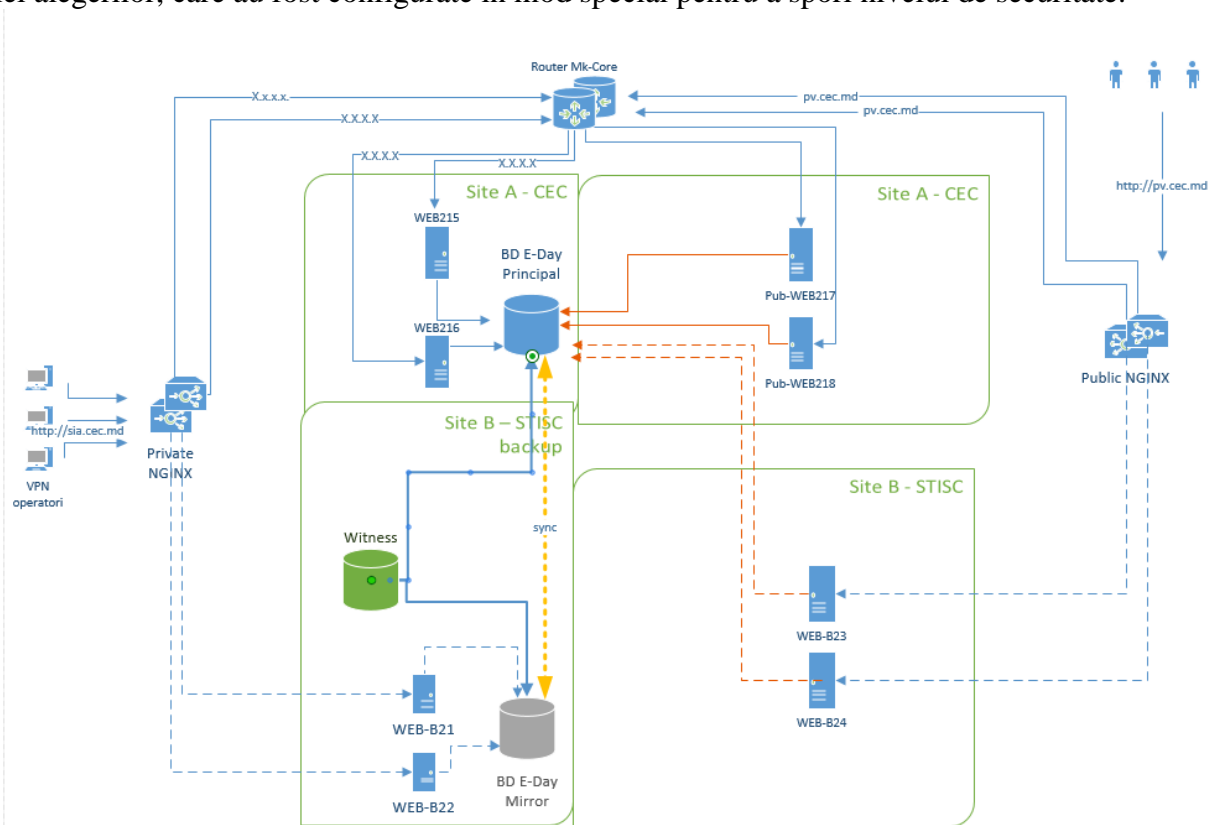
În cadrul securizării suplimentare a procesului electoral și în vederea implementării Legii nr. 101 din 15 mai 2008 cu privire la Concepția Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri”, la data de 11 iulie 2021 Comisia Electorală Centrală a aplicat la nivel național, în cele 2150 secții de votare deschise, modulul „Prezența la vot și procese-verbale” al SIAS „Alegeri”.

În perioada electorală la sediul Comisiei Electorale Centrale au fost verificate și transmise în teritoriu 4500 laptopuri și 2200 camere video, softurile dedicate asigurării securității sistemului fiind reinstalate și reconfigurate după necesitate. În aceeași perioadă au fost reparate calculatoarele defecte și au fost testate conexiunile securizate asigurate de Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC). Au fost preconfigurate conexiunile la internet în toate secțiile de votare, astfel încât fiecare secție să fie dotată cu 2 surse de internet de la furnizori diferiți. Pentru toate secțiile de votare au fost angajați câte 2 operatori. Toate măsurile menționate urmau să asigure continuitatea procesului de verificare a IDNP-urilor în ziua alegerilor în situații excepționale (lipsa curentului electric, căderea conexiunilor unui operator de internet, deteriorarea unui set de echipament, incapacitatea de muncă a unuia din operatorii de calculator în ziua alegerilor ș.a.).

Ulterior calculatoarele, modemele 3G și camerele video au fost pregătite spre distribuire, Comisia Electorală Centrală asigurând logistica necesară pentru ca echipamentul să fie repartizat fiecărui consiliu electoral de circumscripție, ulterior secțiilor de votare, cu evidența ținută până la număr de serie a echipamentului pentru fiecare secție de votare, ceea ce a asigurat nu doar evidența și buna păstrare a bunurilor, dar și o măsură de securizare suplimentară, care permitea reducerea timpului de reacție în caz de incidente de securitate pe componenta tehnologiilor informaționale și controlul securității sistemului informațional utilizat pe fiecare calculator în parte.

În paralel cu activitatea de logistică și de pregătire a infrastructurii pentru ziua alegerilor extinse până la secțiile de votare, au fost desfășurate și activități de pregătire a infrastructurii interne, astfel în

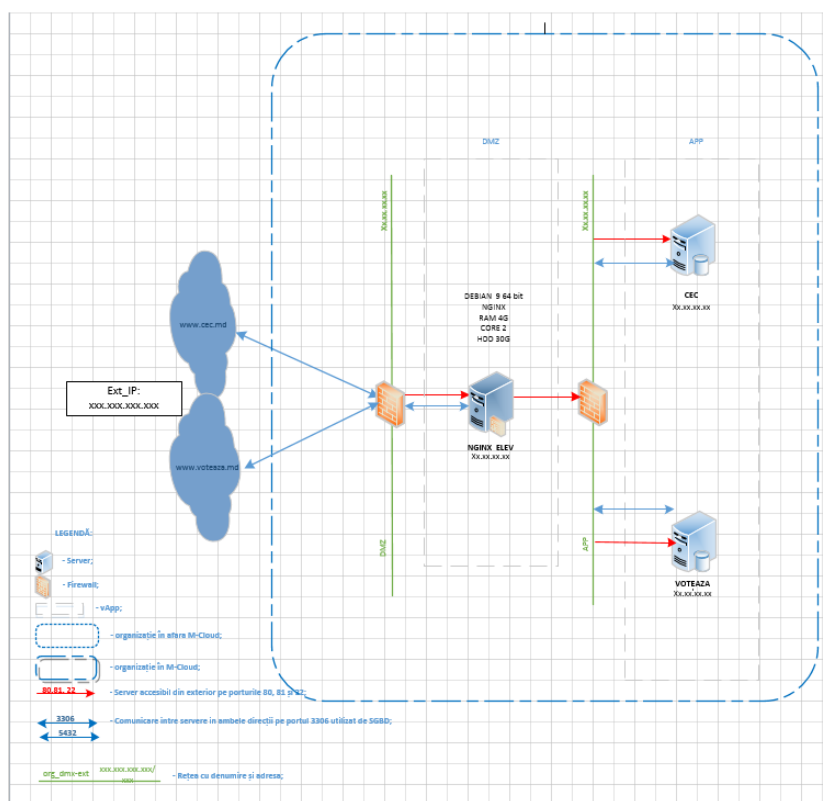
cadrul centrului de date al CEC au fost delimitate 9 servere de performanță înaltă destinate exclusiv zilei alegerilor, care au fost configurate în mod special pentru a spori nivelul de securitate.

Infrastructura disponibilă în cadrul CEC a fost interconectată la resursele STISC pentru a asigura continuitatea procesului de vot în caz de calamități sau situații excepționale la sediul CEC.

Astfel, continuitatea procesului de monitorizare în regim real a mersului votării și transmiterea rezultatelor preliminare putea fi realizată fără întreruperi chiar și în situații extreme de cădere a unui sau a mai multor servere, deteriorarea fizică a rețelelor de comunicație, deconectarea tuturor surselor de curent și a generatorului.

De asemenea, a fost prevăzută infrastructură dedicată și pentru paginile oficiale ale Comisiei www.cec.md și www.votează.md pentru a spori timpul de răspuns și a face față solicitărilor sporite în ziua alegerilor.

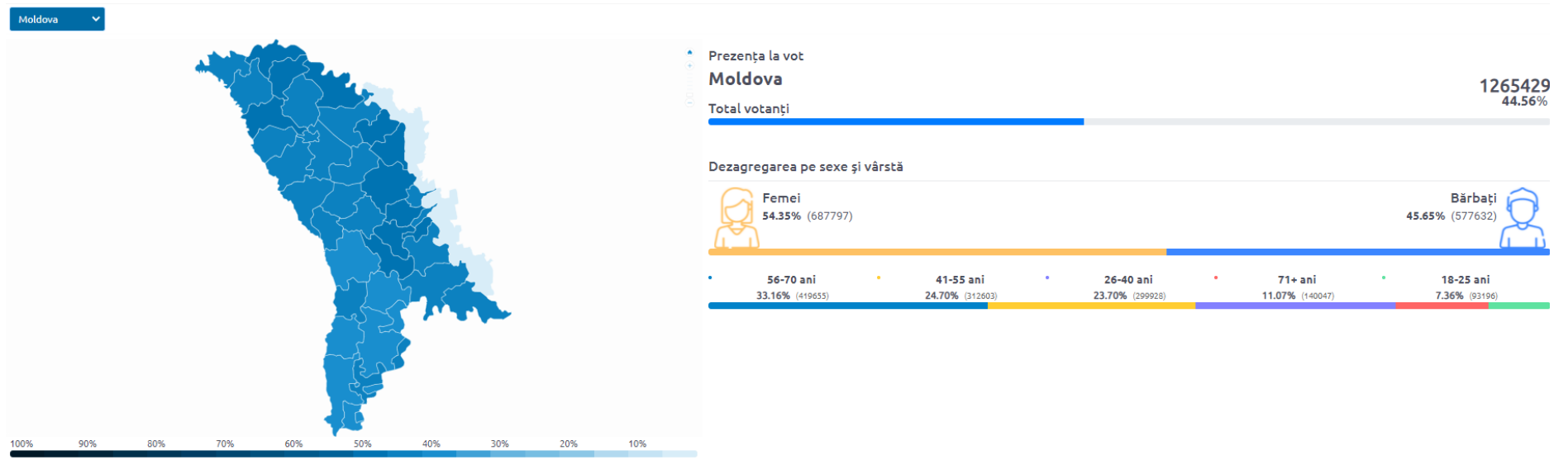

Ca și pentru scrutinele anterioare, pentru afișarea prezenței la vot și a rezultatelor preliminare, Comisia a lansat platforma <https://pv.cec.md/>.

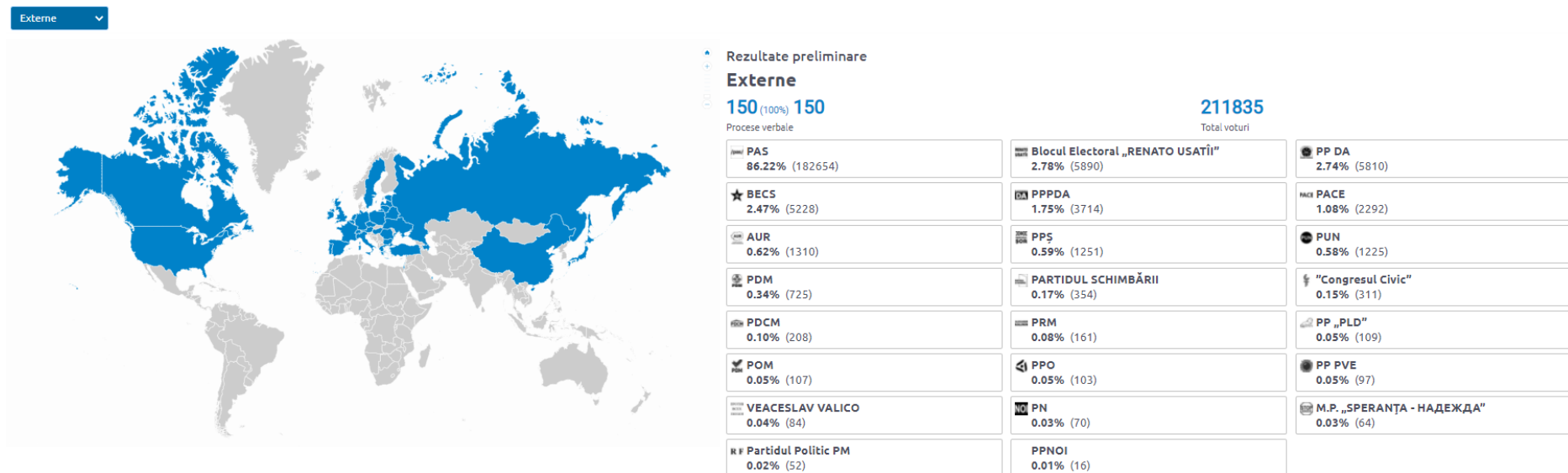
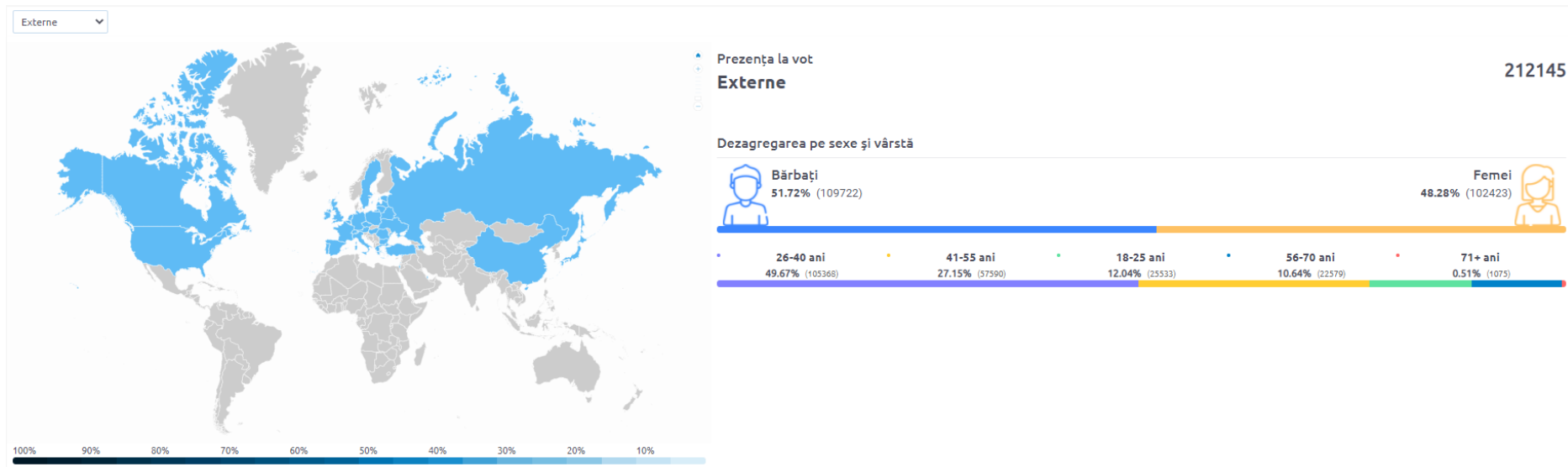
Platforma <https://pv.cec.md/> a permis tuturor cetățenilor urmărirea în timp real a prezenței la vot și a ratei de participare a alegătorilor la secțiile de votare.

Afișarea datelor a fost posibilă prin intermediul unor infografice generate conform mai multor criterii, după:

- fiecare raion din 32 raioane ale RM
- municipiul Bălți
- UTA Găgăuzia (UTAG)
- localitățile din stânga Nistrului (Transnistria)
- fiecare din cele 5 sectoare ale orașului Chișinău
- toate suburbiile municipiului Chișinău
- toate secțiile de votare extrateritoriale

Prezența la vot și procesarea proceselor-verbale pe țară.

Prezența la vot și procesarea proceselor-verbale ale secțiilor de peste hotare.

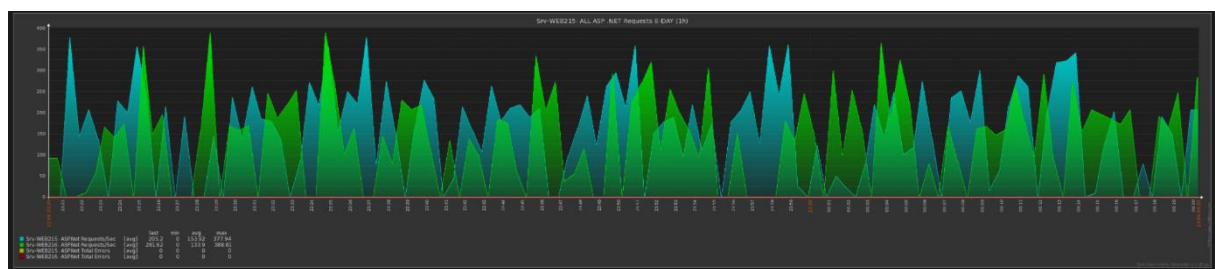
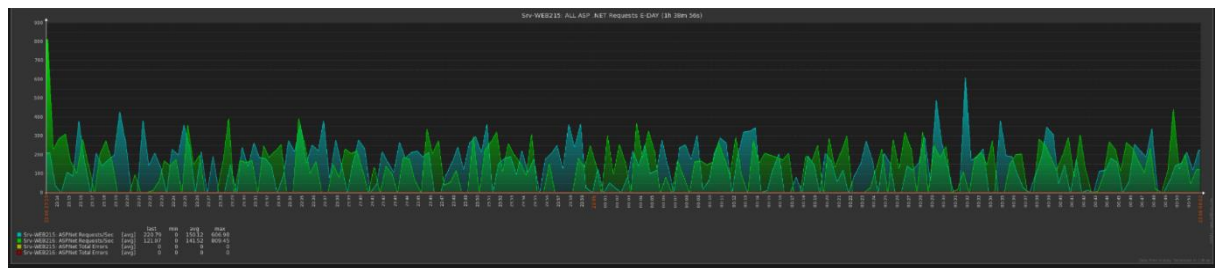
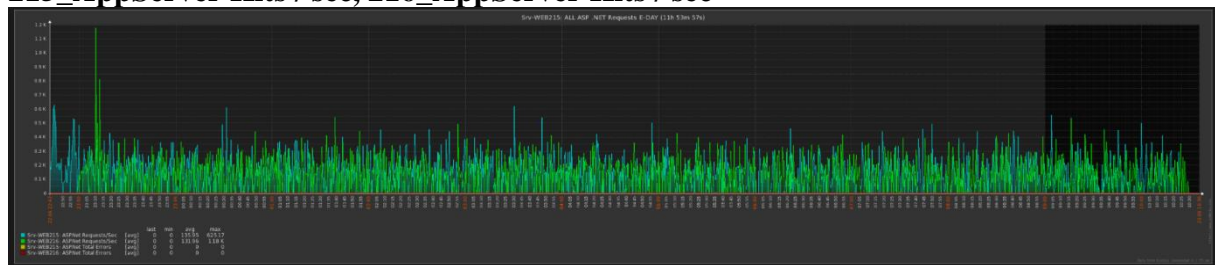
Pentru alegătorii prezenți la vot a fost realizată distribuția datelor după sex și grupa de vârstă (calculat din numărul total de alegători prezenți la urne), distribuite atât pe unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, cât și conform circumscripțiilor, incluzând și rata participării.

De asemenea, după încheierea procesului de vot, au putut fi urmărite în timp real rezultatele preliminare obținute de candidați.

Concomitent cu activitățile de logistică și configurare a sistemelor și platformelor tehnologice, în cadrul CEC și cu suportul STISC au fost realizate activități de testare a resurselor informaționale CEC, în special au fost testate la sarcini înalte (load și stress test) pagina web a Comisiei www.cec.md, modulul „Prezența la vot și procese-verbale” și platforma de afișare a mersului votării și rezultatelor preliminare <https://pv.cec.md/>

Pentru modulul „Prezența la vot și procese-verbale” sarcinile propuse au fost de 4300 utilizatori concomitenți care vor genera 200-250 solicitări pe secundă. Urmare a testelor, a fost identificată o serie de neregularități critice care puneau în pericol rularea sistemului în cele 2150 de secții de votare, unul din servere indicând anomalii în activitate, fapt inadmisibil pentru ziua alegerilor:

215_AppServer Hits / sec, 216_AppServer Hits / sec

După o serie de lucrări de ameliorare, problemele au fost remediate, testele finale indicând capacitatea de rulare a aplicației cu 4300 utilizatori conectați concomitent, care generau o sarcină medie de 220 solicitări pe secundă în regim continuu timp de 12 ore cu timp mediu de răspuns ce fluctua în limitele admisibile 1-1,5 secunde.

Pentru pagina www.pv.cec.md au fost stabilite cerințe de funcționare stabilă la sarcini de circa 80000 utilizatori concomitenți pe oră și circa 1500 accesări pe secundă. Urmare a lucrărilor de pregătire și configurare a infrastructurii, capacitatea necesară a fost atinsă.

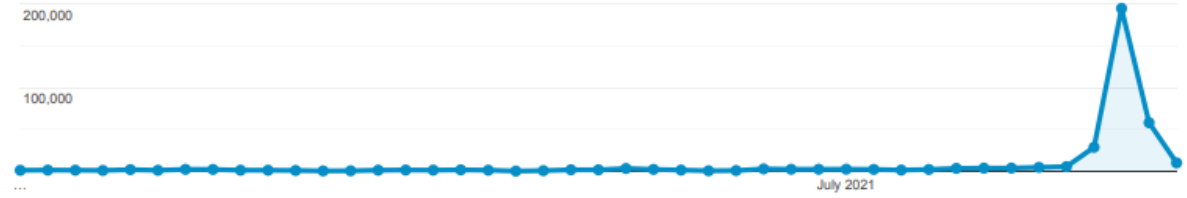
Astfel, în cadrul alegerilor parlamentare anticipate, pagina oficială CEC fost vizitată de peste 200 de mii de utilizatori, care au generat circa 7 sute mii sesiuni și peste 2 milioane de afișări de pagină.

All Users
100.00% Users

Jun 1, 2021 - Jul 13, 2021

Overview

Users

Users
286,728

New Users
274,806

Sessions
734,238

Number of Sessions per User
2.56

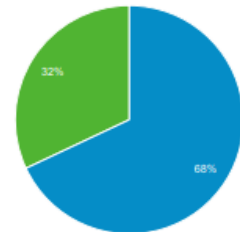
Pageviews
2,166,513

Pages / Session
2.95

Avg. Session Duration
00:04:51

Bounce Rate
50.59%

New Visitor Returning Visitor

CAPITOLUL 13. SUȘTINEREA FINANCIARĂ A GRUPURILOR DE INIȚIATIVĂ ȘI A CAMPANIEI ELECTORALE

Suștinerea financiară a grupurilor de inițiativă

Potrivit prevederilor art. 86 alin. (2) din Codul electoral, pentru a fi înregistrat de către Comisia Electorală Centrală, candidatul independent prezintă liste de subscripție care conțin cel mult 2500 de susținători cu drept de vot.

Conform pct. 7 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă sau în vederea inițierii referendumului, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4176/2020, plafonul general al mijloacelor ce pot fi virate în contul bancar „Destinat grupului de inițiativă” se stabilește de către Comisia Electorală Centrală. Baza de calcul pentru mărimea plafonului se determină prin stabilirea unui coeficient obținut din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021, înmulțit la numărul maxim de semnături necesare fi colectate de către grupul de inițiativă ce colectează semnături în susținerea unui candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Ca bază de raportare pentru stabilirea coeficientului s-a luat 0,5% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 923/2020, în sumă de 8716,00 lei, mărimea coeficientului în expresie bănească constituind 43,58 lei. Astfel, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4830/2021, a fost stabilit plafonul mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul bancar „Destinat grupului de inițiativă” pentru susținerea candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mărime de 108 950,00 lei.

Pentru înregistrarea în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în conformitate cu art. 47 și 86 din Codul electoral și pct. 12 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4827/2021, a fost constituit un grup de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea domnului Valico Veaceslav la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

În temeiul prevederilor art. 43 alin. (1) din Codul electoral, pct. 21 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă sau în vederea inițierii referendumului, precum și potrivit acțiunilor stabilite în Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4817/2021, candidatul independent care a constituit grup de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea sa în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova urma să prezinte Comisiei Electorale Centrale, săptămânal, raportul privind finanțarea activității grupului de inițiativă și, ulterior, cel final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă, conform modelului din anexa nr. 4 la regulamentul menționat mai sus.

În conformitate cu art. 41 alin. (2) lit. c) din Codul electoral și pct. 5 lit. c) din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă sau în vederea inițierii referendumului, grupul de inițiativă care nu-și deschide la bancă un cont cu mențiunea „Destinat grupului de inițiativă” informează despre aceasta în termen de 3 zile de la înregistrarea sa și desfășoară doar activitatea de colectare a semnăturilor ce nu implică cheltuieli financiare.

Grupul de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea domnului Valico Veaceslav la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova nu a prezentat raportul privind finanțarea activității și nu a informat despre faptul că nu va deschide un cont la bancă cu mențiunea „Destinat grupului de inițiativă” sau că va desfășura doar activitate de colectare a semnăturilor ce nu implică cheltuieli financiare.

Sustinerea financiară a campaniilor electorale

Cu privire la finanțarea campaniei electorale și pornind de la prevederile art. 41 alin. (2) lit. d) din Codul electoral și pct. 10 din Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2704/2019, cu modificările ulterioare (în continuare - regulament), plafonul general pe țară al mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul „Fond electoral” al concurentului electoral constituie 0,5% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul 2021 și se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, luând ca bază de calcul un coeficient înmulțit cu numărul de alegători din circumscripția electorală în care au loc alegerile.

În conformitate cu art. 79 alin. (2) din Codul electoral, alegerea Parlamentului se efectuează într-o singură circumscripție electorală națională.

Art. 1 alin. (1) din Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr. 258/2020, modificat prin Legea nr. 27/2021, veniturile la bugetul de stat pentru anul 2021 aprobate au fost în sumă de 41 415 400,00 mii lei.

Astfel, prin hotărârea CEC nr. 4831/2021 a fost stabilit plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul „Fond electoral” al concurentului electoral la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mărime de 20 707,70 mii lei.

De asemenea, prin hotărârea nr. 4832/2021, CEC a stabilit cuantumul creditului fără dobândă acordat concurenților electorali la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, acesta constituind 50,00 mii lei pentru fiecare partid, organizație social-politică, bloc electoral, și suma de 10,00 mii lei pentru fiecare candidat independent. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind modul de acordare a creditelor fără dobândă concurenților electorali în vederea desfășurării campaniei electorale pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au fost puse în sarcina Ministerului Finanțelor.

La alegerile parlamentare anticipate au fost înregistrați 23 de concurenți electorali, după cum urmează:

- Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor,
- Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”,
- Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”,
- Blocul electoral „RENATO USATÎI”,
- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”,
- Partidul Politic „Șor”,
- Partidul Democrat din Moldova,
- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”,
- Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”,
- Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”,
- Partidul Politic „Democrația Acasă”,
- Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”,
- Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR,
- Partidul Politic „NOI”,
- Partidul Politic Partidul Verde Ecologist,
- Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”,
- Partidul Politic „Puterea Oamenilor”,
- Partidul Regiunilor din Moldova,
- Partidul „Patrioții Moldovei”,
- Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii,
- Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”,
- PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ,
- Veaceslav Valico, candidat independent.

În temeiul art. 43 alin. (1) din Codul electoral, pct. 24 subpct. 1) din Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, precum și potrivit Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021, concurenții electorali prezintă Comisiei Electorale Centrale, săptămânal, rapoarte privind finanțarea campaniei electorale, conform modelului din anexa nr. 4 la regulamentul sus-indicat.

Prin urmare, conform Programului calendaristic, concurenții electorali au avut obligația să prezinte săptămânal, în ziua de vineri, rapoartele privind finanțarea campaniei electorale la situația din 14 mai 2021, 21 mai 2021, 28 mai 2021, 4 iunie 2021, 11 iunie 2021, 18 iunie 2021, 25 iunie 2021, 2 iulie 2021 și raportul final – la 9 iulie 2021. Astfel la situațiile menționate mai sus, după data înregistrării în calitate de concurent electoral, rapoarte privind finanțarea campaniei electorale au fost prezentate de următorii concurenți electorali:

- Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor,
- Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”,
- Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”,
- Blocul electoral „RENATO USATÎI”,
- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”,
- Partidul Politic „Șor”,
- Partidul Democrat din Moldova,
- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”,
- Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”,
- Partidul Politic „Democrația Acasă”,
- Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”,
- Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR,
- Partidul Politic „Noi”,
- Partidul Politic Partidul Verde Ecologist,
- Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”,
- Partidul Politic „Puterea Oamenilor”,
- Partidul Regiunilor din Moldova,
- Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii,
- Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”.

Potrivit art. 41 alin. (2) din Codul electoral, pct. 6 lit. b) din regulament, toți concurenții electorali s-au conformat prevederilor legale și au informat Comisia că au deschis contul cu mențiunea „Fond electoral”.

În caz de nedeschidere a contului bancar cu mențiunea „Fond electoral”, potrivit art. 41 alin. (2) lit. c) din Codul electoral și pct. 6 lit. c) din regulament, concurentul electoral este obligat să informeze Comisia despre aceasta, precum și despre desfășurarea doar a activităților de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare. Despre nedeschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” au informat Mișcarea Profesiștilor „Speranța-Надежда”, Partidul „Patrioții Moldovei”, PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ și candidatul independent, Veaceslav Valico. Despre nedeschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” a informat și concurentul electoral Partidul Politic Partidul Verde Ecologist, totodată prezentând raportul privind finanțarea campaniei electorale pentru raportarea donațiilor sub altă formă (în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii).

Prin hotărârile nr. 4975/2021, nr. 5035/2021, nr. 5061/2021, nr. 5105/2021, nr. 5157/2021, nr. 5160/2021 și nr. 5176/2021, Comisia a luat act de informațiile cuprinse în rapoartele pentru situația din 14, 21 și 28 mai, 4, 11, 18 și 25 iunie, 2 și 9 iulie 2021.

Totodată, prin hotărârile sus-menționate, Comisia a atras atenția asupra inadmisibilității depășirii termenului legal și asupra necesității de a respecta întocmai prevederile regulamentare referitoare la termenele de prezentare a rapoartelor, iar în temeiul art. 75 alin. (2) lit. a) din Codul

electoral a aplicat sancțiunea sub formă de avertisment Partidului Politic „NOI”, Partidului Politic „Puterea Oamenilor” și Partidului Politic Partidul Oamenilor Muncii.

Cu referire la plenitudinea informației despre donatori indicată în rapoarte, Comisia a atenționat concurenții electorali asupra necesității de a respecta întocmai forma raportului, inclusiv ordinea de înscriere a datelor despre donatori, fără a aplica vreo sancțiune concurenților electorali: Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, Blocul electoral „RENATO USATÎI”, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”. Privind concurenții electorali Partidul Politic „Democrația Acasă” și Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR, în temeiul art. 75 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală le-a aplicat acestora sancțiunea sub formă de avertisment pentru reflectarea incorectă a donațiilor.

Articolul 43 alin. (7) din Codul electoral stabilește că partidul politic, care intenționează să transfere în contul „Fond electoral” al concurentului electoral mijloace financiare proprii, va prezenta Comisiei Electorale Centrale raportul financiar privind mijloacele financiare deținute pe contul său la data începerii campaniei electorale, conform modelului prevăzut în anexa nr. 8 la Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea CEC nr. 4401/2015. În acest sens, raportul privind gestiunea financiară a fost prezentat de concurenții electorali: Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Partidul Politic „Partidul Nostru”, Partidul Politic „PATRIA”, Partidul Politic „Șor”, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Partidul Democrat din Moldova, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii și Partidul Regiunilor din Moldova.

Cu privire la donațiile primite de către concurenții electorali, conform art. 41 alin. (2) lit. e) din Codul electoral, persoanele fizice au dreptul să doneze concurentului electoral mijloace financiare, virând în contul „Fond electoral” până la 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv, iar persoanele juridice – până la 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu venituri obținute în afara țării, acest plafon nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcții de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acest plafon nu poate depăși 10% din venitul anual al acestora, totodată, nu poate depăși 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. O persoană fizică poate face donații în numerar în valoare de până la 3 salarii medii pe economie pe anul respectiv, iar donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 923/2020, salariul mediu pe economie în anul 2021 constituie 8716,00 lei.

Prin urmare, o persoană fizică cu venituri obținute în țară, inclusiv care deține statut de demnitate publică, de funcționar public, inclusiv cu statut special, sau de angajat în organizații publice este în drept să susțină financiar unul sau mai mulți concurenți electorali cu o sumă ce nu depășește 52 296,00 lei.

Suma care poate fi donată în numerar de către o persoană fizică din țară este de 26 148,00 lei, echivalentul a trei salarii medii pe economie. Această sumă poate fi donată și de către persoanele fizice care au obținut venituri în afara țării.

Comisia, examinând conținutul rapoartelor depuse, a constatat că donații de la persoane fizice – atât cu venituri obținute în țară, cât și cu venituri din afara țării – au avut următorii concurenți electorali: Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, Blocul electoral „RENATO USATÎI”, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Partidul Politic „Șor”, Partidul Democrat din Moldova, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Partidul Politic

„Partidul Unității Naționale”, Partidul Politic „Democrația Acasă”, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR, Partidul Politic „Noi”, Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”, Partidul Politic „Puterea Oamenilor”, Partidul Regiunilor din Moldova, Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii și Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, iar mărimea acestora nu a depășit plafonul stabilit de art. 41 alin. (2) lit. e) din Codul, cu excepția a doi donatori persoane fizice ce au donat pentru concurentul electoral Blocul electoral „RENATO USATÎI”.

Astfel, cu referire la Blocul electoral „RENATO USATÎI”, Comisia a constatat că doi donatori persoane fizice din țară au donat mijloace financiare în numerar, depășind plafonul stabilit la art. 41 alin. (2) lit. e) din Codul electoral cu 2852,00 lei și, respectiv, cu 11852,00 lei. În consecință, concurentul electoral menționat a transferat la bugetul de stat suma donațiilor peste plafonul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 41 alin. (1) din Codul electoral, pentru finanțarea campaniilor electorale pot fi utilizate doar resursele financiare provenite din activitatea de salariat, de întreprinzător, științifică sau din cea de creație. În scopul îndeplinirii atribuțiilor sale în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea campaniilor electorale, potrivit art. 22 alin. (2) lit. j) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală dispune de drept de acces la informațiile deținute de autoritățile publice de toate nivelurile și la registrele de stat, inclusiv la date cu caracter personal. În acest sens, Comisia a înaintat Serviciului Fiscal de Stat (în continuare – SFS) lista tuturor donatorilor în vederea verificării dacă aceștia au declarat venituri în ultimii trei ani (2018-2020). Drept rezultat, s-a constatat că 354 de persoane fizice donatoare din țară nu au avut nici un venit declarat la SFS sau au avut, în perioada 2018-2020, un venit declarat mai mic decât suma donată.

Raportând situația descrisă mai sus la competențele atribuite Comisiei Electorale Centrale potrivit Codului electoral, Comisia a constatat că nu dispune de instrumente funcționale pentru a investiga și examina în profunzime și sub toate aspectele proveniența sumelor donate. Pentru acest motiv, în temeiul art. 22 alin. (2) lit. g) din Codul electoral și art. 131 alin. (1) și (2) din Codul fiscal nr. 1163/1997, CEC a sesizat SFS pentru verificarea surselor de proveniență a donațiilor în privința celor 354 de donatori persoane fizice din țară.

Potrivit rapoartelor prezentate de Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”, Partidul Politic „Șor”, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR, Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății” și Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, s-au constatat donații a căror sursă de proveniență este pensie sau indemnizație. În scopul confirmării dacă donatorii sunt beneficiari de pensie sau alte prestații sociale, Comisia a interpellat Casa Națională de Asigurări Sociale, iar conform răspunsului, în cazul unui donator s-a depistat că acesta nu a beneficiat de nici o prestație socială în ultimii trei ani. Totodată, Comisia observă că lipsesc reglementări legale cu privire la modul de gestionare ori acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către Comisia Electorală Centrală sau de către concurentul electoral în cazul donațiilor ce provin din pensie sau din alte prestații sociale.

În partea ce vizează donațiile de la persoane fizice cu venituri din afara țării, Comisia s-a adresat Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor din cadrul Centrului Național Anticorupție, Procuraturii Generale, Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova și Băncii Naționale a Moldovei cu solicitarea de a-i fi acordat suport în identificarea unor instrumente de verificare a donațiilor provenite de la persoanele fizice din afara țării.

Cu referire la susținerea financiară de către persoane juridice, de astfel de donații au beneficiat următorii concurenți electorali: Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, Blocul electoral „RENATO USATÎI”, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Partidul Politic „Șor”, Partidul Democrat din Moldova, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării

Moldovei”, Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, iar plafonul stabilit în acest sens la art. 41 alin. (2) lit. e) din Codul electoral a fost respectat.

În vederea asigurării respectării interdicției stabilite la art. 41 alin. (3) lit. e) din Codul electoral la acceptarea donațiilor de la persoane juridice, Comisia Electorală Centrală a colaborat cu Agenția Achiziții Publice în vederea verificării dacă persoanele juridice donatoare au încheiat, în ultimii 3 ani înainte de începerea perioadei electorale, contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii. Drept rezultat, s-a identificat în cazul a 7 donații că persoanele juridice, în perioada de referință, au avut încheiate contracte de achiziții publice, iar în urma somării de către Comisia Electorală Centrală a concurenților electorali, 6 donații au fost returnate către persoanele juridice donatoare, iar o donație a fost transferată la bugetul de stat.

Totodată, Comisia notează că au fost raportate donații oferite în mărfuri, obiecte, lucrări și servicii de către următorii concurenți electorali: Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, Blocul electoral „RENATO USATÎI”, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Partidul Politic „Șor”, Partidul Democrat din Moldova, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”, Partidul Politic „Democrația Acasă”, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, Partidul Politic Partidul Verde Ecologist, Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”, Partidul Politic „Puterea Oamenilor”, Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii.

Date generalizate privind finanțarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Nr. de ord.	Indicatori	Soldul mijloacelor bănești la începutul perioadei	Mijloace bănești primite din donațiile persoanelor fizice din țară	Mijloace bănești primite din donațiile persoanelor fizice din afara țării	Mijloace bănești primite din donațiile persoanelor juridice	Mijloace financiare proprii	Venituri în campania electorală -total	Costul întrunirilor și evenimentelor electorale	Cheltuieli de publicitate	Cheltuieli pentru materialele promoționale	Cheltuieli pentru transport de persoane și bunuri	Costul serviciilor de sondare a opiniei publice	Costurile suplimentare de întreținere	Costuri de delegare sau detașare a persoanelor (inclusiv recompensele/diurnele observatorilor și voluntarilor)	Cheltuieli de consultanță electorală și politică	Alte cheltuieli	Cheltuieli în campania electorală - total	Soldul mijloacelor bănești la sfârșitul perioadei	Donații altele decât bani, în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii, evaluate în lei
A		1	2.1	2.2	2.3	2.4	2	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	3	4	5
1	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	0,00	2303130,71	0,00	0,00	4089000,00	6392130,71	1457084,47	2507621,23	2288095,00	115380,01	0,00	0,00	22430,00	0,00	1520,00	6392130,71	0,00	583158,68
2	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	0,00	480100,00	0,00	112770,51	0,00	592870,51	4000,00	452849,48	94240,00	16046,48	0,00	4295,00	0,00	0,00	21382,10	592813,06	57,45	0,00
3	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	0,00	624100,00	0,00	600000,00	0,00	1224100,00	46612,00	681143,05	363200,00	46800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86224,30	1223979,35	120,65	0,00
4	Blocul electoral „RENAT O USATÎI”	0,00	9706210,00	912898,00	409184,00	2700000,00	1372829,20	756401,18	1075895,25	994665,00	113336,00	0,00	15500,00	0,00	0,00	69413,23	1372829,20	0,00	607174,31
5	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	0,00	4546923,10	745139,28	617592,00	507000,00	6416654,38	240420,91	2928559,44	2667135,85	437000,00	0,00	38436,53	0,00	0,00	104751,65	6416304,38	350,00	565355,68
6	Partidul Politic „Șor”	0,00	4070600,00	0,00	200000,00	1100000,00	5370600,00	90473,64	4467767,67	528672,55	19440,24	0,00	0,00	0,00	0,00	264245,90	5370600,00	0,00	312973,00
7	Partidul Democrat din Moldova	0,00	98823,60	0,00	20000,00	1199189,29	1318012,89	52850,00	482467,39	697310,00	85000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	385,50	1318012,89	0,00	523286,40

8	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	0,00	959390,00	79040,00	75000,00	455000,00	1568430,00	95585,60	1034001,86	336224,97	99215,00	0,00	1888,60	0,00	0,00	813,97	1567730,00	700,00	2000,00
9	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	0,00	177500,00	91000,00	0,00	0,00	268500,00	400,00	31110,84	236555,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	96,50	268162,34	337,66	4881,65
10	Partidul Politic „Democrația Acasă”	0,00	94055,00	12989,00	0,00	0,00	107044,00	0,00	0,00	83845,00	11900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11252,36	106997,36	46,64	25880,00
11	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	0,00	927177,00	20000,00	252000,00	200000,00	1399177,00	25116,10	1085942,37	242010,00	22000,00	0,00	5701,69	0,00	0,00	18059,78	1398829,94	347,06	22766,00
12	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	0,00	791000,00	195000,00	0,00	0,00	986000,00	660,00	576454,79	232348,00	105000,00	0,00	15000,00	0,00	21550,00	34942,33	985955,12	44,88	0,00
13	Partidul Politic „NOI”	0,00	53747,82	0,00	0,00	0,00	53747,82	5660,00	42664,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5070,23	53394,83	352,99	0,00
14	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18250,00
15	Partidului Politic „Partidul Legii și Dreptății”	0,00	487205,00	102000,00	0,00	0,00	589205,00	37579,78	493084,87	8050,00	39250,00	0,00	5000,00	0,00	0,00	5903,90	588868,55	336,45	25500,00
16	Partidului Politic „Puterea Oamenilor”	0,00	102000,00	0,00	0,00	0,00	102000,00	44754,50	9064,00	42415,50	0,00	0,00	400,00	0,00	0,00	5366,00	102000,00	0,00	302686,00
17	Partidului Regiunilor din Moldova	0,00	20000,00	0,00	0,00	8000,00	28000,00	10460,00	0,00	17000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	348,00	27808,00	192,00	0,00
18	Partidului Politic Partidul Oamenilor Muncii	0,00	5200,00	0,00	0,00	0,00	5200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5200,00	5200,00	0,00	4000,00
19	Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	0,00	178240,25	0,00	6000,00	0,00	184240,25	0,00	128848,22	43237,53	12000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	154,50	184240,25	0,00	0,00

CAPITOLUL 14. MODELUL, TEXTUL ȘI TIPARUL BULETINELOR DE VOT PENTRU ALEGERILE PARLAMENTARE ANTICIPATE

În baza proceselor-verbale nr. 1 din 14 mai 2021, nr. 2 din 18 mai 2021, nr. 3 din 20 mai 2021, nr. 4 din 24 mai 2021, nr. 5 din 26 mai 2021, nr. 6 din 27 mai 2021, nr. 7 din 28 mai 2021, nr. 8 din 31 mai 2021, nr. 9 din 1 iunie 2021, nr. 10 din 2 iunie 2021, nr. 11 din 7 iunie 2021 și nr. 12 din 11 iunie 2021 cu privire la ordinea de înscriere în buletinul de vot pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, întocmite după depunerea documentelor în vederea înregistrării candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și efectuarea, după caz, a tragerii la sorți, de asemenea având în vedere hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 5037/2021, prin care a fost respinsă cererea de înregistrare a domnului Ion Stegărescu în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a fost aprobată hotărârea CEC nr. 5042 din 22 iunie 2021 prin care s-a stabilit ordinea de înscriere în buletinul de vot a celor 23 de concurenți electorali. Conform pct.1 al acestei hotărâri, ordinea de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 a fost următoarea:

- Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”;
- Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”;
- Blocul electoral „RENATO USATÎI”;
- Partidul Politic „Șor”;
- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
- Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor;
- Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”;
- Partidul Democrat din Moldova;
- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
- Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
- Partidul Politic „Democrația Acasă”;
- Partidul Politic „NOI”;
- Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”;
- Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR;
- Partidul Politic Partidul Verde Ecologist;
- Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”;
- Partidul Politic „Puterea Oamenilor”;
- Partidul Regiunilor din Moldova;
- Partidul „Patrioții Moldovei”;
- Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
- PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ;
- Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;
- Valico Veaceslav, candidat independent.

Prin hotărârea CEC nr. 5043 din 22 iunie 2021, a fost aprobat modelul și textul buletinului de vot pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Conform acesteia, partea de sus a buletinului de vot conținea inscripția „BULETIN DE VOT”, sub aceasta era scris tipul scrutinului „pentru alegerile parlamentare anticipate” și data desfășurării acestuia „11 iulie 2021”. Distanța dintre cele 3 inscripții este de 3 mm.

La o distanță de 10 mm mai jos de data alegerilor s-au aplicat două numere: în partea stângă – numărul de ordine al circumscripției electorale, iar în partea dreaptă – numărul de ordine al secției de votare. Distanța dintre inscripțiile „Nr. circumscripției electorale” / „Nr. secției de votare” și primul patruleter imprimat este de 10 mm.

Buletinul de vot a cuprins 23 patruletere, fiecare având dimensiunile de 110 mm x 20 mm. Distanța dintre patruletere este de 2,5 mm unul față de altul. Lungimea buletinului de vot este de 580 mm, iar lățimea de 140 mm. În partea stângă a fiecărui patruleter s-a imprimat simbolul concurentului electoral cu dimensiunile de 15 mm x 15 mm, în centrul patruleterului s-a înscris denumirea partidului, mișcării social-politice, blocului electoral sau inscripția „candidat

independent”. În partea dreaptă, la aceeași distanță de latura de sus și cea de jos – un cerc cu diametrul de 15 mm în care alegătorul aplică ștampila cu inscripția „Votat”.

Buletinele de vot au fost tipărite pe hârtie opacă (mată) de culoare gri afumat, iar pe fiecare a fost introdus numărul de ordine al circumscripției electorale și cel al secției de votare.

Concurenții electorali au fost înscrși în buletinul de vot cu litere majuscule de aceeași mărime, aceleași caractere, în ordinea stabilită conform hotărârii CEC nr. 5042 din 22 iunie 2021.

În temeiul art. 18, art. 26 și art. 54 din Codul electoral, precum și în baza hotărârilor organelor electorale inferioare, Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea nr. 5062 din 25 iunie 2021, a stabilit tirajul buletinelor de vot pentru alegerile parlamentare - 2 917 942 buletine de vot (2 153 244 în limba română și 764 698 în limba rusă) destinate secțiilor de votare de pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv secțiile de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului) și 726 700 buletine de vot (662 600 în limba română și 64 100 în limba rusă) destinate secțiilor de votare din străinătate.

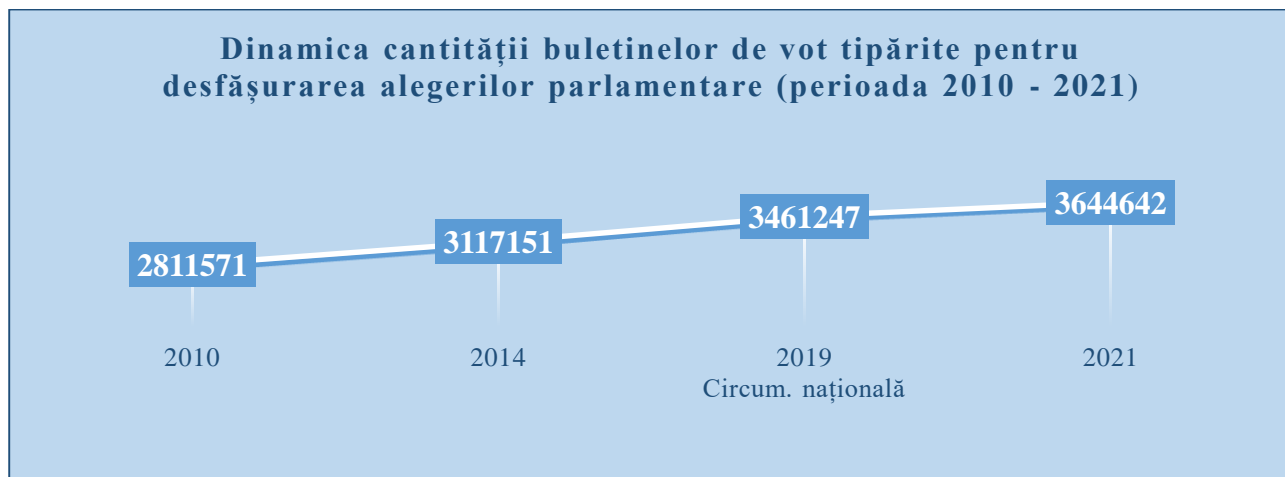

Figura 9. Dinamica cantității buletinelor de vot tipărite pentru desfășurarea alegerilor parlamentare în perioada 2010-2021.

CAPITOLUL 15. VOTAREA. NUMĂRAREA VOTURILOR ȘI TOTALIZAREA REZULTATELOR ALEGERILOR PARLAMENTARE ANTICIPATE

În baza proceselor-verbale privind totalizarea rezultatelor votării pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, întocmite de consiliile electorale de circumscripție, Comisia Electorală Centrală a constatat că numărul de alegători incluși în listele electorale de bază a fost de 2 768 035, numărul de alegători incluși în listele suplimentare - 284 568, iar în total la votare au participat 1 480 965 alegători.

Conform art. 44 din Codul electoral, listele electorale includ toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința pe teritoriul unei secții de votare.

Prin urmare, rata participării alegătorilor la votare în ziua de 11 iulie 2021 este de 52,30 la sută, ceea ce constituie mai mult de 1/3 din numărul de persoane înscrise în listele electorale.

Comisia Electorală Centrală a declarat valabile alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Distribuția după sex a votanților este următoarea: 53,48% sunt femeii și 46,52% sunt bărbați.

După grupa de vârstă, distribuția participanților la votare este următoarea: 8,04% au vârsta între 18-25 de ani, 27,43% au vârsta între 26-40 ani, 25,05% au vârsta între 41-55 ani, 29,93% au vârsta între 56-70 ani și 9,55% au vârsta de 71 ani și mai sus.

În baza actelor prezentate de consiliile electorale de circumscripție și în conformitate cu art. 26, art. 65 și art. 143 din Codul electoral nr.1381/1997, Comisia Electorală Centrală a stabilit rezultatele alegerilor parlamentare anticipate, după cum urmează:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale	2 768 035	
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	284 568	
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	1 481 273	
d) numărul de alegători care au participat la votare	1 480 965	
Rata participării:	52,30%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	308	
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	13 749	
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:		
g1	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	18 781
g2	Partidul Politic ”Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	11 269
g3	Blocul electoral „RENATO USATÎI”	60 100
g4	Partidul Politic „Șor”	84 187
g5	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	774 753
g6	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	398 675
g7	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”	2 814
g8	Partidul Democrat din Moldova	26 545
g9	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	34 184
g10	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	6 646
g11	Partidul Politic „Democrația Acasă”	21 255
g12	Partidul Politic „NOI”	1 431
g13	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	6 315

g14	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	7 216
g15	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	1 202
g16	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	1 444
g17	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	1 613
g18	Partidul Regiunilor din Moldova	1 264
g19	Partidul „Patrioții Moldovei”	889
g20	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	2 455
g21	PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	197
g22	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	1 467
g23	Valico Veaceslav, candidat independent	2 514
h) numărul total de voturi valabil exprimate		1 467 216
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare		3 644 012
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)		2 162 739

Votarea pe teritoriul Republicii Moldova

Tabelul de mai jos prezintă datele privind numărul de alegători care au participat la votare în secțiile de pe teritoriul Republicii Moldova:

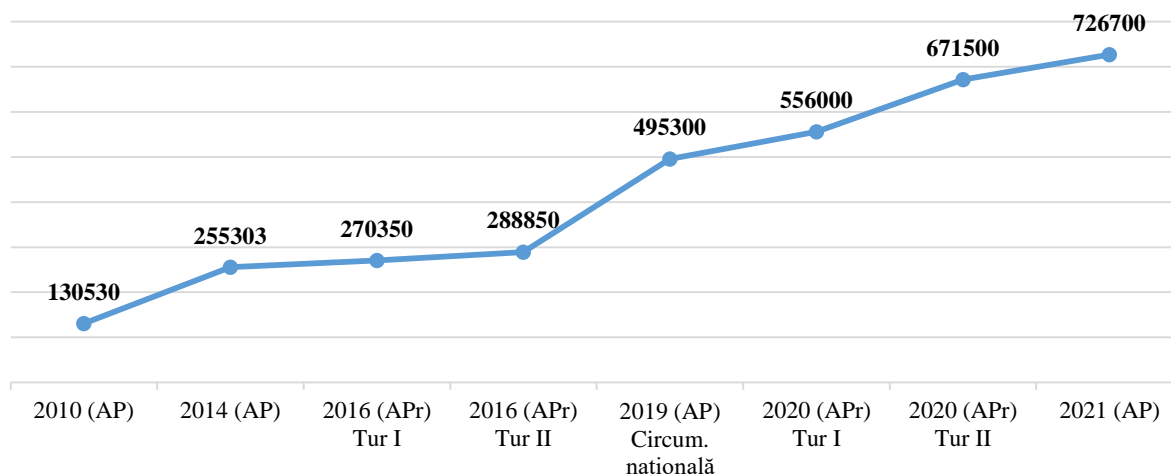
Circumscripția electorală	Nr. de secții de votare	Numărul de alegători care au participat la votare
municipală Chișinău nr. 1	304	313 069
municipală Bălți nr. 2	60	44 475
raională Anenii Noi nr. 4	42	29 672
raională Basarabeasca nr. 5	15	8 977
raională Briceni nr. 6	40	24 975
raională Cahul nr. 7	63	39 592
raională Cantemir nr. 8	47	18 617
raională Călărași nr. 9	47	25 706
raională Căușeni nr. 10	50	30 402
raională Cimișlia nr. 11	46	19 550
raională Criuleni nr. 12	38	28 791
raională Dondușeni nr. 13	27	15 573
raională Drochia nr. 14	47	29 057
raională Dubăsari nr. 15	14	13 061
raională Edineț nr. 16	51	27 820
raională Fălești nr. 17	66	30 626
raională Florești nr. 18	71	30 219
raională Glodeni nr. 19	36	19 738
raională Hâncești nr. 20	69	39 403
raională Ialoveni nr. 21	50	41 034
raională Leova nr. 22	47	17 493
raională Nisporeni nr. 23	43	21 709
raională Ocnița nr. 24	35	19 304
raională Orhei nr. 25	83	46 674

raională Rezina nr. 26	41	18 056
raională Râșcani nr. 27	54	24 127
raională Sângerei nr. 28	64	28 878
raională Soroca nr. 29	74	35 079
raională Strășeni nr. 30	49	33 718
raională Șoldănești nr. 31	33	14 678
raională Ștefan Vodă nr. 32	32	23 467
raională Taraclia nr. 33	32	14 535
raională Telenești nr. 34	44	24 382
raională Ungheni nr. 35	78	38 964
U.T.A. Găgăuzia nr. 36	67	48 319

Votarea în secțiile de votare deschise în străinătate

Prin hotărârea nr. 5062 din 28 iunie 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit tirajul buletinelor de vot destinate secțiilor de votare din străinătate: 726 700 buletine (662 600 în limba română și 64 100 în limba rusă).

Dinamica cantității buletinelor de vot tipărite pentru secțiile de votare din străinătate (perioada 2010 - 2021)

* Notă:
 AP – Alegeri parlamentare
 APr – Alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova

Figura 10. Dinamica cantității buletinelor de vot tipărite pentru secțiile de votare din străinătate.

Listele electorale, buletinele de vot, precum și alte materiale și documente electorale au fost transmise secțiilor din străinătate de către Comisia Electorală Centrală prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

În conformitate cu art. 58 alin. (7) din Codul electoral, biroul electoral decide asupra prelungirii, cu cel mult 2 ore, a termenului votării pentru a le permite alegătorilor care stau în rând la secția de votare respectivă să-și realizeze drepturile, informând despre prelungire consiliul electoral de circumscripție și Comisia Electorală Centrală. Astfel, în ziua votării, BESV nr. 38/78 din or. Mestre, Republica Italiană, a solicitat prelungirea programului de lucru cu o oră.

În ziua votării la secțiile din străinătate s-au prezentat 212 434 alegători.

Dinamica participării la vot în secțiile de votare din străinătate
(perioada 2010 - 2021)

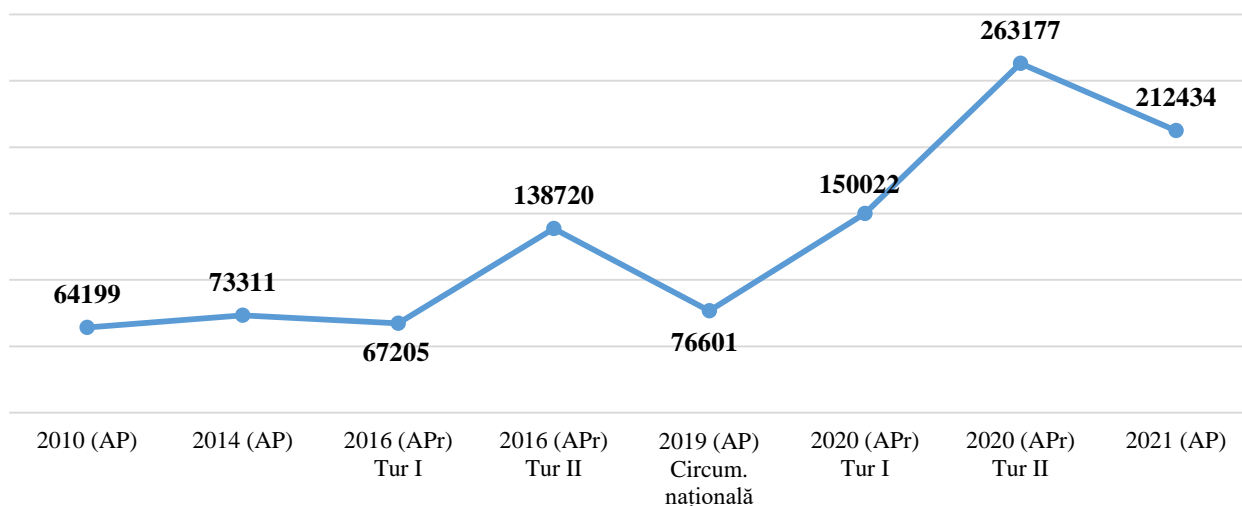

Figura 11. Dinamica participării la vot în secțiile de votare din străinătate

Tabelul de mai jos prezintă datele privind numărul de alegători care au participat la votare în secțiile de votare din străinătate:

STATUL/Localitatea	Secția de votare	Numărul de alegători care au participat la votare
REPUBLICA AUSTRIA / or. Viena	38/1	1065
REPUBLICA AZERBAIDJAN / or. Baku	38/2	39
REPUBLICA BELARUS / or. Minsk	38/3	127
REGATUL BELGIEI / or. Bruxelles	38/4	2452
REGATUL BELGIEI / or. Bruxelles	38/5	2246
REPUBLICA BULGARĂ / or. Sofia	38/6	166
CANADA / or. Ottawa ON	38/7	200
CANADA / or. Calgary AB	38/8	569
CANADA / or. Montreal QC	38/9	2690
CANADA / or. Toronto ON	38/10	587
REPUBLICA CEHĂ / or. Praga	38/11	2249
REPUBLICA POPULARĂ CHINEZĂ / or. Beijing	38/12	18
REPUBLICA CIPRU / or. Limassol	38/13	385
REGATUL DANEMARCEI / or. Copenhaga	38/14	642
REPUBLICA ELENĂ / or. Atena	38/15	1500
CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ / or. Geneva	38/16	1283
EMIRATELE ARABE UNITE / or. Abu Dhabi	38/17	71
REPUBLICĂ ESTONIA / or. Tallinn	38/18	153
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Moscova	38/19	1258
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Moscova	38/20	210
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Moscova	38/21	156
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Moscova	38/22	500
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Moscova	38/23	161
FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/24	536
FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/25	604
FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/26	281
FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/27	271
FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/28	189
FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/29	383

FEDERAȚIA RUSĂ / regiunea Moscova	38/30	267
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Sankt-Petersburg	38/31	186
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Sankt-Petersburg	38/32	291
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Sankt-Petersburg	38/33	332
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Tula	38/34	190
FEDERAȚIA RUSĂ / or. Kaluga	38/35	339
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Paris și regiunea orașului Paris	38/36	2096
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Paris și regiunea orașului Paris	38/37	2231
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Paris și regiunea orașului Paris	38/38	1908
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Paris și regiunea orașului Paris	38/39	2343
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Paris și regiunea orașului Paris	38/40	4119
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Paris și regiunea orașului Paris	38/41	3846
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Strasbourg	38/42	2078
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Bordeaux	38/43	907
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Lyon	38/44	701
REPUBLICA FRANCEZĂ / or. Nice	38/45	2772
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Berlin	38/46	3547
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Leipzig	38/47	1449
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Frankfurt pe Main	38/48	3126
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Frankfurt pe Main	38/49	2727
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Düsseldorf	38/50	2661
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Bremen	38/51	1926
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Hamburg	38/52	1998
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. München	38/53	2162
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Stuttgart	38/54	2027
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Hanovra	38/55	2396
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA / or. Nürnberg	38/56	1941
IRLANDA / or. Dublin	38/57	2300
IRLANDA / or. Dublin	38/58	2550
IRLANDA / or. Dublin	38/59	2741
IRLANDA / or. Limerick	38/60	1118
ISRAEL / or. Tel-Aviv	38/61	2796
ISRAEL / or. Așdod	38/62	853
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Roma	38/63	2451
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Roma	38/64	2561
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Milano	38/65	2797
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Milano	38/66	2591
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Padova	38/67	3522
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Padova	38/68	3075
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Ancona	38/69	796
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Bergamo	38/70	1299
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Bologna	38/71	3948
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Piacenza	38/72	764
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Brescia	38/73	3487
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Ferrara	38/74	1788
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Firenze	38/75	1303

REPUBLICA ITALIANĂ / or. Genova	38/76	741
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Mantova	38/77	1254
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Mestre	38/78	3603
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Modena	38/79	2430
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Napoli	38/80	331
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Parma	38/81	3919
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Perugia	38/82	985
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Pesaro	38/83	1578
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Ravenna	38/84	1425
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Reggio Emilia	38/85	1666
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Torino	38/86	1938
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Torino	38/87	1813
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Trento	38/88	2321
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Treviso	38/89	3177
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Udine	38/90	1171
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Verona	38/91	3706
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Vicenza	38/92	2760
REPUBLICA ITALIANĂ / or. Rimini	38/93	1093
JAPONIA / or. Tokyo	38/94	31
REPUBLICA LETONIA / or. Riga	38/95	75
REPUBLICA LITUANIA / or. Vilnius	38/96	48
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Londra	38/97	2643
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Londra	38/98	4079
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Londra	38/99	2397
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Londra	38/100	1801
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Londra	38/101	2412
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Londra	38/102	1470
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Birmingham	38/103	1266
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Glasgow	38/104	298
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Manchester	38/105	1575
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Northampton	38/106	3791
REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD / or. Northampton	38/107	2194
REGATUL NORVEGIEI / or. Oslo	38/108	383
REPUBLICA POLONEZĂ / or. Varșovia	38/109	237
REPUBLICA PORTUGHEZĂ / or. Lisabona	38/110	2138
REPUBLICA PORTUGHEZĂ / or. Portimao	38/111	1583
REPUBLICA PORTUGHEZĂ / or. Setubal	38/112	1008
REGATUL ȚĂRILOR DE JOS / or. Haga	38/113	2001
ROMÂNIA / or. București	38/114	2247
ROMÂNIA / or. București	38/115	2927
ROMÂNIA / or. Iași	38/116	2403
ROMÂNIA / or. Bacău	38/117	388
ROMÂNIA / or. Brașov	38/118	1215
ROMÂNIA / or. Cluj-Napoca	38/119	1814

ROMÂNIA / or. Constanța	38/120	1092
ROMÂNIA / or. Craiova	38/121	212
ROMÂNIA / or. Galați	38/122	615
ROMÂNIA / or. Sibiu	38/123	510
ROMÂNIA / or. Suceava	38/124	775
ROMÂNIA / or. Timișoara	38/125	948
REGATUL SPANIEI / or. Madrid	38/126	1388
REGATUL SPANIEI / or. Barcelona	38/127	1835
REGATUL SPANIEI / or. Malaga	38/128	255
REGATUL SPANIEI / or. Santander	38/129	2164
REGATUL SPANIEI / or. Valencia	38/130	952
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Washington DC	38/131	403
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. New York NY	38/132	703
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Asheville NC	38/133	357
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Atlanta GA	38/134	365
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Boston MA	38/135	459
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Chicago IL	38/136	2555
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Dallas TX	38/137	227
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Denver CO	38/138	170
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Minneapolis MN	38/139	216
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Orlando FL	38/140	464
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Sacramento CA	38/141	593
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Seattle WA	38/142	898
STATELE UNITE ALE AMERICII / or. Las Vegas NV	38/143	241
STATUL QATAR / or. Doha	38/144	34
REGATUL SUEDEI / or. Stockholm	38/145	229
REPUBLICA TURCIA / or. Ankara	38/146	82
REPUBLICA TURCIA / or. Istanbul	38/147	330
UCRAINA / or. Kiev	38/148	166
UCRAINA / or. Odessa	38/149	307
REPUBLICA UNGARĂ / or. Budapesta	38/150	257
TOTAL	150	212 434

Votarea alegătorilor din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria) municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni

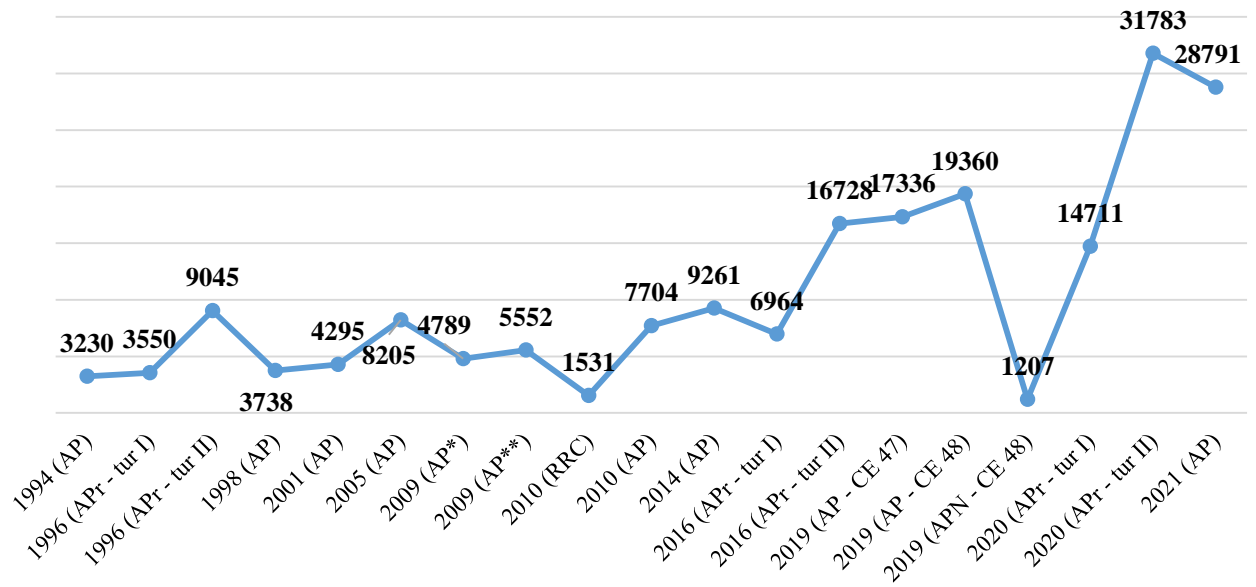
Alegătorii care au votat la aceste secții de votare distincte au fost înscrși în liste electorale suplimentare conform modelului stabilit prin hotărârea Comisiei nr. 5001 din 15 iunie 2021 „Cu privire la aprobarea unor modele de documente electorale ce vor fi utilizate la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021” la prezentarea actelor de identitate în baza cărora se permite participarea la vot. Prin aplicarea semnăturii într-o rubrică specială din lista electorală suplimentară ei au declarat pe propria răspundere despre abținerea de la votarea multiplă sub sancțiunea aplicării prevederilor Codului penal pentru încălcarea acestei obligații.

Conform proceselor-verbale prezentate de Consiliul electoral al circumscripției electorale pentru localitățile din stânga Nistrului nr. 37, s-a constatat că au participat la votare în total **28 791** alegători din aceste localități:

Localitatea	Secția de votare	Numărul de alegători care au participat la votare
MUNICIPIUL CHIȘINĂU	37/1	137
MUNICIPIUL CHIȘINĂU	37/2	499
r. ANENII NOI / or. Anenii Noi	37/3	918
r. ANENII NOI / com. Calfa	37/4	527
r. ANENII NOI / com. Calfa	37/5	313

r. ANENII NOI / s. Gura Bâcului	37/6	973
r. ANENII NOI / s. Gura Bâcului	37/7	830
r. ANENII NOI / s. Hârbovăț	37/8	378
r. ANENII NOI / s. Varnița	37/9	1 238
r. ANENII NOI / s. Varnița	37/10	1 056
r. ANENII NOI / s. Varnița	37/11	445
r. ANENII NOI / s. Varnița	37/12	1 422
r. ANENII NOI / com. Zolotievca	37/13	185
r. CĂUȘENI/ or. Căușeni	37/14	310
r. CĂUȘENI/ or. Căușeni	37/15	302
r. CĂUȘENI/ s. Chircăiești	37/16	94
r. CĂUȘENI/ s. Chircăiești	37/17	124
r. CĂUȘENI/ s. Copanca	37/18	697
r. CĂUȘENI/ s. Copanca	37/19	700
r. CĂUȘENI/ com. Fârlădeni	37/20	472
r. CĂUȘENI/ s. Hagimus	37/21	769
r. CĂUȘENI/ s. Hagimus	37/22	1 067
r. CRIULENI/ or. Criuleni	37/23	309
r. DUBĂSARI/ com. Cocieri	37/24	1 271
r. DUBĂSARI/ com. Cocieri	37/25	1 308
r. DUBĂSARI/ com. Coșnița	37/26	495
r. DUBĂSARI/ com. Coșnița (satul Pohrebea)	37/27	34
r. DUBĂSARI/ s. Doroțcaia	37/28	1 722
r. DUBĂSARI/ s. Doroțcaia	37/29	928
r. DUBĂSARI/ com. Molovata Nouă	37/30	698
r. DUBĂSARI/ s. Ustia	37/31	509
r. FLOREȘTI/ s. Sănătăuca	37/32	948
r. FLOREȘTI/ s. Sănătăuca	37/33	326
r. FLOREȘTI/ s. Sănătăuca	37/34	900
r. FLOREȘTI/ s. Sănătăuca	37/35	676
r. REZINA/ or. Rezina	37/36	1 750
r. REZINA/ or. Rezina	37/37	1 112
r. REZINA/ or. Rezina	37/38	705
r. REZINA/ or. Rezina	37/39	254
r. ȘTEFAN VODĂ/ or. Ștefan Vodă	37/40	60
r. ȘTEFAN VODĂ/ com. Răscăieți	37/41	1 330
TOTAL	41	28 791

Dinamica participării la votare în secțiile de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (perioada 1994 - 2021)

* Notă:

RRC – Referendumul republican constituțional

AP – Alegeri parlamentare

APr – Alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova

AP* – Alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009

AP** – Alegerile parlamentare din 29 iulie 2009

AP-CE 47 – Alegerile parlamentare în circumscripția electorală nr. 47

AP-CE 48 – Alegerile parlamentare în circumscripția electorală nr. 48

APN-CE 48 – Alegerile parlamentare noi în circumscripția electorală nr. 48

Figura 12. Dinamica participării la vot în secțiile de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (perioada 1994 - 2021)

CAPITOLUL 16. CONTENCIOSUL ELECTORAL

Alegătorii și concurenții electorali, pentru realizarea deplină a drepturilor electorale, pot contesta hotărârile, acțiunile/inacțiunile organelor electorale, ale Consiliului Audiovizualului și ale concurenților electorali, finanțarea campaniei electorale de către concurenții electorali, modul de reflectare a campaniei electorale de către radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova în conformitate cu prevederile Capitolului 12 Secțiunea 1 din Codul electoral și ale legislației conexe: Codul administrativ, Codul de procedură civilă, Codul serviciilor media audiovizuale, Codul contravențional.

În sensul art. 1 și art. 71 alin. (5) din Codul electoral, *contestația* este o cerere de anulare sau revizuire a unui act, a unei hotărâri sau acțiuni ce conține descrierea faptelor invocate ca presupuse încălcări, probele, temeiul legal, cerințele contestatarului, semnătura și datele de identitate ale persoanei care o depune.

Potrivit art. 71 și art. 72 din Codul electoral și art. 400 din Codul contravențional, competența de examinare a contestațiilor este atribuită în funcție de obiectul contestației: organelor electorale, instanțelor de judecată, Consiliului Audiovizualului, Ministerului Afacerilor Interne.

Examinarea extrajudiciară a contestațiilor

În perioada electorală, Comisia Electorală Centrală a înregistrat și plasat pe pagina web oficială un număr de 26 de contestații înaintate de:

- concurenți electorali - 21 contestații, dintre care 18 au vizat acțiunile concurenților electorali și 3 activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- primari - 3 contestații, dintre care 2 au vizat hotărârile organelor electorale și una acțiunile concurentului electoral;
- consilieri locali – 2 contestații privind hotărârile organelor electorale.

Obiectul contestațiilor formulate a vizat:

- contestarea hotărârilor organelor electorale inferioare;
- utilizarea resurselor administrative de către concurenții electorali în cadrul campaniei electorale, prin implicarea primarilor/aleșilor locali și imaginii acestora;
- incitarea la ură și răspândirea informațiilor cu conținut discriminatoriu;
- utilizarea imaginii șefului statului în materialele de publicitate electorală ale unui concurent electoral;
- afișajul electoral neautorizat (o contestație);
- utilizarea fondurilor financiare și materiale nedeclarate;
- coruperea alegătorilor;
- agitație în ziua alegerilor și preziua alegerilor;
- acțiuni contrare legislației ale birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Contestațiile au fost examinate în conformitate cu prevederile Capitolului 12 Secțiunea 1 din Codul electoral și ale Regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada electorală, aprobat prin hotărârea CEC nr. 3353/2010, cu modificările ulterioare, astfel:

- la 12 contestații s-a dat răspuns prin scrisoare;
- 14 contestații au fost transmise spre examinare după competență Inspectoratului General al Poliției, Procuraturii Generale, Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, Procuraturii Anticorupție și consiliilor electorale de circumscripție.

Contestațiile transmise organelor electorale au fost examinate de către acestea, într-un caz fiind admisă contestația și anulat actul contestat, iar în 2 cazuri contestațiile au fost respinse.

Cu referire la contestațiile transmise Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, acesta a emis 2 Avize consultative, conform cărora „mesajele care conțin elemente de instigare la ură și discriminare ar putea fi considerate drept presiune, influență sau un îndemn al populației, iar fiind acceptat un astfel de îndemn, concurentul electoral care are viziuni, strategii și opinii diferite ar putea fi prejudiciat. Totuși, Consiliul atrage atenția că astfel de opinii, care se contrazic și se opun, trebuie abordate în contextul dezbaterilor politice (campanie electorală), ori informațiile ce aparțin domeniului politicului ocupă o poziție privilegiată în sfera de incidență a libertății de exprimare. Chiar și Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în jurisprudența sa,

afirmă că libertatea dezbaterilor politice este însăși substanța conceptului de societate democratică, ce domină textul Constituției”.

Prin urmare, în opinia Consiliului, „mesajele utilizate de concurenții electorali în perioada alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, care la prima vedere conțin elemente de instigare la ură, nu pot fi reținute drept instigatoare la discriminare, ci reprezintă mai degrabă mesaje politice și fac parte din substanța pluralismului politic, care se încadrează în limita opiniilor politice ale concurenților electorali”.

Contestațiile transmise organelor de drept pentru examinare potrivit competenței se examinează în ordine generală, conform termenelor stabilite de Codul contravențional și Codul de procedură penală, cu informarea ulterioară a depunătorilor și Comisiei Electorale Centrale.

În afară de contestații, au fost depuse și 173 de sesizări, dintre care 151 înaintate de concurenți electorali, 9 de către alegători, 7 din partea autorităților publice, 2 din partea observatorilor naționali.

Obiectul sesizărilor:

- interdicția autorităților din raionul Basarabească de a permite unui concurent electoral accesul în localitate pentru a desfășura campania electorală;
- pretinse încălcări admise de organul de conducere al unui concurent electoral în acțiunile sale privind desemnarea candidaților în alegeri, cu solicitarea de a-l exclude din campania electorală;

- pretinse acțiuni de implicare a observatorilor Asociației Promo-LEX în campania unui concurent electoral;

- pretinse abuzuri din partea autorităților din stânga Nistrului (Transnistria), interdicția de a accede pe teritoriul din stânga Nistrului;

- pretinse acțiuni de agitație electorală cu implicarea cetățenilor străini ale unui concurent electoral;

- pretinse acțiuni de încălcare a legislației privind finanțarea campaniei electorale de către unii concurenți electorali;

- acțiuni de corupere a alegătorilor;

- implicarea oficialilor străini în campania electorală și susținerea unor concurenți electorali;

- acțiuni de transportare a alegătorilor la secțiile de votare;

- încălcarea legislației cu privire la întruniri și acțiuni de agitație electorală ilegale;

- acțiuni de susținere de către șeful statului a unui concurent electoral și transfer de imagine;

- utilizarea resurselor administrative de către candidații la funcția de deputat.

Ca și în cazul contestațiilor, la sesizări s-a dat răspuns prin scrisoare, iar sesizările în legătură cu fapte ce conțin elemente ale unei contravenții sau infracțiuni au fost redirecționate organelor de drept.

Examinarea judiciară a contestațiilor

În perioada electorală, Comisia Electorală Centrală a fost parte în 24 dosare al căror obiect a fost contestarea acțiunilor/inacțiunilor, scrisorilor și hotărârilor adoptate.

De menționat că 5 cauze în care s-a solicitat anularea în parte a hotărârilor CEC nr. 4966/2021 și nr. 4974/2021 au fost conexe într-o singură procedură, de asemenea au fost examinate într-o singură procedură alte 2 cauze în care s-a contestat hotărârea CEC nr. 5060/2021.

Urmare a examinării litigiilor electorale, instanțele de judecată s-au pronunțat asupra tuturor cauzelor, astfel:

- în privința a 7 cauze judiciare instanțele de judecată au emis încheieri privind declararea inadmisibilității acțiunilor depuse;

- în cazul unui număr de 7 cauze judiciare instanțele de judecată au emis hotărâri prin care acțiunile au fost respinse;

- în 3 cauze acțiunile au fost admise de către instanță și emise 2 hotărâri în obligare și o hotărâre în anularea în parte a actului administrativ.